SPASI DUŠU SVOJU

223774

SPASI DUŠU SVOJU

PRIRUČNIK
KRŠĆANSKOGA NAUKA
I MOLITVENIK

Sastavili:
DR. PAVAO LONČAR,
Msgr. EUGEN KORNFEIND
i DR. ANDRIJA STEHNO

1 9 4 5
Nakladna knjižara »Marulić« k. d.
Zagreb, Kaptol 29

»Ja sam put i istina i život!« Iv. 14, 6.

PREDGOVOR

Spasiti dušu je najvažnija zadaća svakoga čovjeka na ovomu svietu. »Jer što koristi čovjeku, ako cieli sviet dobije, a dušu svoju izgubi«. (Mt. 16, 26). Duša se spasava po sv. vjeri i vršenju vjerskih dužnosti. Zato sv. vjeru treba poznati. U tu svrhu je i izdan ovaj priručnik i molitvenik, da u njemu nađe svaki katolik ono, što mu je najpotrebnije znati i činiti, da se spasi. U njemu će naći dušobrižnici svoga pomoćnika u radu u Bratovštini kršćanskoga nauka; poučavatelji i poučavateljice Bratovštine priručnik za svoj rad u poučavanju drugih; a svi vjernici uputu i molitve za svoje kršćanske dužnosti i potrebe. Stoga ga toplo preporučujem svima vjernicima.

Budući pak da je on sastavljen prema potrebama današnjeg vremena, želio bi,

da ga svaki vjernik imade. A Gospodin neka bude plaća i pomoć svakomu, koji o Njemu govori, o Njemu druge poučava i koji traži Njega, spasenje duša.

U to ime podieljujem svoj nadpastirski blagoslov svima, koji se budu služili ovim priručnikom i molitvenikom.

U Zagrebu, na dan Naše Gospe Lurdske, 11. veljače 1945.

✝ *ALOJZIJE*
nadbiskup

I

KRŠĆANSKI NAUK

»Bez vjere nije moguće ugoditi Bogu«.

Žid. 11, 6.

»Koji uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a koji ne uzvjeruje, osudit će se«.

Mar. 16, 16.

»Blažen čovjek, koji ne ide za bezbožnicima... nego je njegova volja zakon Božji, i o njemu razmišlja dan i noć«.

Ps. 1, 1—2.

I. O VJERI

1. Bog, Stvoritelj neba i zemlje

Sveto Pismo veli: »Kako su mila sva djela Njegova, a ipak je samo iskra, što se vidi. Sve živi i traje sveudilj, i sve je podložno Njemu u svim stvarima.« (Sirah 42, 22, 23).

Već nam i zdrav razum kazuje, da veličanstvene uredbe, koje promatramo na ovom svietu, nisu mogle nastati po sebi, niti po kojem pukom slučaju, već ih je stvorio neizmjerno savršeni Duh Božji, svemogući Gospodin Bog. Promatrajmo samo savršeno uztrojstvo tiela čovječjega! Ono nam govori o mudrosti i moći onoga, koji je sazdao pojedine dielove čovječjega tiela. Isto nam kazuju i biljke i sjemenje njihovo, kao i svakojake životinje, pa i one najsitnije. Sv. Pismo kaže: »Tu su divna i čudovita stvorenja, životinje svake vrste, pa i morske nemani... Mnogo, što je sakriveno, još je mnogo veće nego li ovo. Od

Njegovih djela vidimo samo malo. Sve je stvorio Gospodin!« (Sirah 43, 1—33).

Još više se moramo diviti suncu, mjesecu i nebrojenim zvijezdama, koje se kreću u svemiru u najljepšem redu i najvećom točnošću!

Napokon nam i nutarnja sviest naše duše jasno kazuje, da čovjek ima višeg gospodara nad sobom.

»Zapitaj stoku, — govori nam strpljivi Job, — naučit će te; ili ptice nebeske, kazat će ti; pogledaj zemlju, pokazat će ti; i ribe će ti morske pripovjediti. Tko ne spozna iz svega toga, da je ruka Gospodnja to stvorila, kojemu u rukama počiva život svih bića i duh svakoga tiela čovječjega.« (Job 12, 7—10).

Pravo kaže knjiga Mudrosti, da su »luđaci od naravi bili svi ljudi, kojima je manjkala spoznaja Boga; koji nisu bili u stanju, da iz vidljivih dobara zaključe na onoga, koji jest; i koji, razmatrajući djela, nisu pronašli majstora tih djela.« (Mudr. 13, 1).

Kad sve to promisliš, uzdigni svaki dan svoje misli Stvoritelju svome i reci: »*Vjerujem u Boga Otca, Svemogućega* stvoritelja neba i zemlje...« Ne propusti nikada svoje jutarnje i večernje molitve!

2. Slava Presvetomu Trojstvu

Savršenije spoznajemo Boga po Objavi Božjoj. Po njoj poznajemo i nutarnji život u Bogu. Objava Božja uči nas, da je samo jedan Bog, ali da su u jednoj naravi Božjoj tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti. Sv. Pismo kaže: »Trojica su, što svjedoče u nebu: Otac, Rieč i Duh Sveti; i sva su trojica jedno.« (I. Iv. 5, 7).

Sve su tri božanske osobe samo jedan Bog, jer sve tri imaju jednu te istu božansku narav.

Tri božanske osobe zovu se jednim imenom Presveto Trojstvo.

Prva nedjelja poslije Duhova zove se »nedjelja Presvetoga Trojstva«. Ona nas posebno sjeća na milosti, koje smo dobili od trojednoga Boga. Ali nas na te milosti sjeća i svaka nedjelja preko godine. Svaka je naime nedjelja uspomena: stvaranja po Bogu Ocu, spasenja po Bogu Sinu i posvećenja po Bogu Duhu Svetomu. Zato se nedjelja i zove *dan Gospodnji*, jer se na taj dan osobito očitovala slava Božja, i jer je osobito nedjelja namienjena službi Božjoj.

Vjeru svoju u Presveto Trojstvo pokazujemo, kad se križamo, jer onda ve-

limo: »*U ime Otca i Sina i Duha Svetoga. Amen.*«

Tko se dostojno prekriži, dobiva oproštenje od 100 dana; a ako se prekriži s blagoslovljenom vodom, dobiva oproštenje od 300 dana.

Često molimo i ovaj hvalospjev: »*Slava Otcu i Sinu i Duhu Svetomu; kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vieke vjekova. Amen.*«

Za ovu molitvicu dobivamo svakiput oproštenje od 500 dana.

3. Isus Krist, utjelovljeni Sin Božji

Iztočnim griehom prvih ljudi u raju zemaljskom izgubili smo milost posvećujuću i s njom zajedno djetinjstvo Božje i pravo na nebo.

Da se Bog nije smilovao na ljude, ni jedan čovjek ne bi mogao naći milosti u Boga, niti se spasiti.

Bog se smilovao na ljude tako, da im je obećao Spasitelja, koji će ih izbaviti od grieha i pribaviti im izgubljenu milost.

Ali Spasitelj nije odmah došao; već su ljudi morali prije spoznati, u kakvu su nevolju pali po griehu, i da ih iz nje ne može nitko izbaviti nego samo Bog.

Sv. Pismo veli: »Kad dođe punina vremena, posla Bog Sina svojega, rođena od žene.« (Gal. 4, 4). Dolazak Sina Božjega na ovaj sviet naviestio je anđeo Gabriel. Ovaj dođe u grad Nazaret k Djevici Mariji, koja je bila zaručena za pravednoga muža Josipa. Obojica su bili od plemena kralja Davida. Anđeo je pozdravio Djevicu Mariju i naviestio Joj, da će roditi Sina, kojemu neka nadjene ime Isus. On će biti velik i nazvat će se Sin Svevišnjega. A Marija upita anđela: »Kako će to biti?« Reče joj anđeo: To će biti po Duhu Svetom; zato će i ono sveto što ćeš ti roditi, nazvati se Sin Božji.« Tada reče Marija: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po rieči tvojoj.« I otiđe anđeo od Nje. (Luka 1, 26—38). Taj čas je Sin Božji po Duhu Svetom postao čovjekom u krilu Bl. Djevice Marije.

To se otajstvo zove: Utjelovljenje Sina Božjega. Prema tomu vjerujemo, da je Isus Krist druga Božanska osoba, jedinorođeni Sin Božji, koji je sašao s neba na zemlju i postao čovjekom. Vjerujemo nadalje, da je Isus Krist pravi Bog i pravi čovjek; Bog je od vieka, a čovjek je postao u vremenu. Tomu ima već blizu 2000 godina.

Prema tomu su u Isusu dvie naravi: božanska i čovječanska.

Božanska, jer je pravi Bog, i čovječanska, jer je pravi čovjek; ali je samo jedna osoba i to božanska, koja je uzela čovječju narav.

Sin Božji primio je čovječju narav od prečiste Djevice Marije, zato se ona zove Majka Božja ili Bogorodica.

Hranitelj Isusov bio je sv. Josip, kojega je Bog odabrao, da bude glavar i branitelj ove svete obitelji.

Navještenje Marijino slavimo na Blagoviest (25. ožujka), a rođenje Isusovo slavimo na Božić (25. prosinca).

U zahvalu za utjelovljenje Sina Božjega molimo svaki dan ujutro, o podne i uvečer molitvu »*Anđeo Gospodnji*«.

4. Najsvetija ustanova Novoga Zavjeta

Za vrieme svoga javnoga djelovanja Isus je nebrojenim čudesima dokazao, da je pravi Bog. Kad su pak poglavari židovskoga naroda vidjeli, da sav narod ide za Isusom, i da sve više ljudi vjeruje u Njega, odlučili su, da će Ga ubiti. Isus je znao, što su zasnovali Njegovi neprijatelji, ali je ipak dopustio, da se to dogodi, jer je htio, da svojom mukom i smrću zadovolji za sve griehe cieloga svieta, i tako da ljudima pribavi izgubljenu milost i pravo na nebo.

Dan prije nego li će to zbilo, dao je Isus ljudima dokaz najveće svoje ljubavi. Dao nam je ustanovu presvetoga tiela i krvi svoje pod prilikama kruha i vina. To je djelo ljubavi izvršio Isus na Posljednjoj večeri, kad je pretvorio kruh u svoje tielo i vino u svoju krv, te rekao apostolima: »Ovo činite na moju uspomenu!«

Ta vlast, koju je Isus dao apostolima, prešla je na biskupe i svećenike, koji tu vlast vrše u sv. Misi.

Sv. Misa je nekrvna žrtva Novoga Zavjeta, u kojoj se Isus Krist pod prilikama kruha i vina neprestano prikazuje svomu nebeskomu Otcu.

Jer se kruh i vino pretvara u tielo i krv Isusa Krista na oltaru, zato se ta najsvetija ustanova Novoga Zavjeta zove: »Presveti Oltarski Sakramenat.

Presveti Oltarski Sakramenat je dakle pravo tielo i prava krv Isusa Krista pod prilikama kruha i vina našoj duši za hranu.

Dolazimo često k Isusu, osobito na nedjelje i blagdane. U zahvalu, što je Isus na tajanstveni način ostao među nama, molimo rado ovu kratku molitvicu: »*Budi hvaljen i slavljen Isus*

u Presvetom Oltarskom Sakramentu sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.«

Isus je rekao: »Ja sam kruh živi, koji siđoh s neba. Tko jede od ovoga kruha, živjet će do vieka.« (Iv. 6, 51). Isus hoće dakle, da ga primamo u sv. Pričesti, i u to nam ime obećaje život vječni. Primajmo ga rado, kad nam je to moguće. Ako ga ne bismo mogli primiti, a mi želimo, da Isus dođe u našu dušu barem duhovnim načinom, pa recimo: *»Moj Isuse, ja vjerujem, da si Ti u Presvetom Oltarskom Sakramentu! Ljubim Te nađa sve, i želim da dođeš u moju dušu!«*

Kad se na ovaj ili drugi slični način duhovno sjedinjujemo s Isusom Kristom, dobivamo svakiput 3 godine oproštenja; podpuno oproštenje jedanput mjesečno, ako se obavlja svaki dan. Vidi molitvu za duhovnu sv. Pričest na str. 76.

5. Djelo odkupljenja na križu

Iza posljednje večere predao se Isus u ruke svojih neprijatelja. Isus je htio, da za iztočni grieh i za griehe sviju ljudi trpi velike i težke muke, i napokon da umre na križu.

Poncije Pilat, upravitelj židovske zemlje, imao je izreći smrtnu osudu nad Isusom. Tako su to zahtievali poglavari židovskog naroda. Ali Poncije Pilat nije našao krivnje na Isusu, pa je htio Isusa pustiti na slobodu. Kad je pak narod uzeo na sebe krivnju za smrt Isusovu i rekao: »Krv njegova na nas i na našu djecu, i kad su poglavari židovski rekli Pilatu, da nije prijatelj cesaru, ako Isusa pusti na slobodu, Pilat se uplašio i predao im Isusa, da ga razapnu.

Tad su Isusu stavili na rame težki križ i odveli Ga na goru Kalvariju, gdje su Mu ruke i noge pribili na križ.

U najvećim mukama molio je za svoje neprijatelje: »Oče, oprosti, jer ne znadu što čine.«

Umirući reče Isus: »Otče u ruke Tvoje predajem duh svoj«, prekloni glavu i umre. I gle zemlja se potresla, grobovi se otvorili i mnogi su mrtvi ustali. A satnik i oni, koji su s njime čuvali Isusa, vrlo su se uplašili i govorili su: »Zaista, ovaj je bio Sin Božji.« A sav narod, koji je to gledao, vraćao se u Jeruzalem i udarao se u prsi.

Svojom mukom i smrću na križu zadovoljio je Isus pravdi Božjoj za iztočni grieh i za sve druge griehe cieloga svieta, povratio nam je prijateljstvo Božje i zaslužio mnoge milosti, da se možemo spasiti.

Premda je Isus umro za sve ljude, ipak se ne će svi spasiti, jer svi ne čine, što je potrebno za spasenje, t. j. ne vjeruju Kristov nauk, ne drže Njegove zapoviedi, ne primaju svetih sakramenata, koje je Isus naredio za naše spasenje i ne slušaju Njegove Crkve i njezinih poglavara.

Smrti Isusove sjećamo se na Veliki petak.

Sv. Crkva nam preporučuje mnoge pobožnosti, kojima možemo sebi živo predočiti muku i smrt Isusovu, kao i preveliku ljubav njegovu prema nama. Takve su na pr. pobožnosti: Srdca Isusova, Pet Rana Isusovih, Krvi Isusove, Četrnaest postaja križnoga puta. Napose je Isus obećao, da će izliti blago milosti na štovatelje Njegovog presvetog Srdca, da će im dati svaku pomoć potrebnu staležu njihovu, da će ih tješiti u nevoljama njihovim i da će im biti utočište za života, a osobito u času smrti.

Pobjeda Isusova

Kad je Isus umro, tielo su mu položili u grob, gdje je ostalo do trećega dana. Treći dan rano ujutro Isusova duša opet se združila s tielom, te je Isus slavno

uzkrsnuo od mrtvih. Na dan svoga uzkrsnuća javio se Isus najprije pobožnim ženama, koje su došle na Njegov grob, zatim i svojim apostolima. Tomi apostolu, koji je htio svoje prste staviti u rane Isusove, i tako se uvjeriti, da je Isus doista uzkrsnuo, reče Isus: »Jer si me vidio Toma, vjerovao si. Blaženi koji ne vidješe i vjerovaše.« (Iv. 20, 29).

Poslije svoga uzkrsnuća ostao je Isus na zemlji još samo četrdeset dana, a četrdeseti dan javi se Isus apostolima posljednji puta i reče im: »Idite po svem svietu, i propoviedajte evanđelje svima stvorenjima! Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se; a tko ne uzvjeruje, osudit će se.« (Marko 16, 15, 16).

Uzkrsnućem svojim od mrtvih i uzašašćem svojim na nebo Isus je nepobitno dokazao, da je on pravi Bog i obećani Spasitelj, a nauk njegov istinit. Tim nas Isus učvršćuje u nadi, da ćemo i mi jednom uzkrsnuti i zajedno sa svim anđelima i svetima doći u Njegovo kraljevstvo na nebu.

Uzkrsnuće Isusovo slavimo na Uzkrs, a uzašašće Njegovo na Spasovo.

Hoćemo li da budemo s Kristom u slavi, treba da s Njim i trpimo. (II. Tim. 2, 12). »Umrtvite dakle ude svoje veli sv. Pavao: bludnost, nečistoću, po-

žudu, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo... A sad odbacite i vi sve to: srdžbu, ljutinu, zloću, psovanje, sramotne rieči iz usta svojih!... Podnosite jedan drugoga i praštajte jedan drugomu... Znajući, da ćete od Gospodina primiti plaću baštine. Gospodinu Kristu služite!« (Kol. 3, 5—24).

7. Namjestnik Isusov na zemlji

Prije nego li je Isus uzašao na nebo, naložio je svojim apostolima, da nastavljaju Njegovo djelo, i da vode ljude u život vječni. Mjesto sebe ostavio je na zemlji svoga namjestnika, sv. Petra apostola i njegove nasljednike. Kad je Isus obećao Petru vrhovnu vlast, rekao mu je: »Ti si Petar, (što znači: pećina ili stiena), i na toj stieni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima, i što god razdriešiš na zemlji, bit će razdriešeno i na nebesima.« (Mat. 16, 18, 19). Tu pak vrhovnu vlast predao je Isus Petru poslije svoga uzkrsnuća, kad se javio apostolima kod jezera Tibriadskog, te mu rekao: »Pasi jaganjce moje! Pasi ovce moje!« (Iv. 21, 15, 16, 17).

Jaganjci su svi ljudi, koji vjeruju u Isusa, a ovce su apostoli i njihovi nasljednici. Tako je Isus osnovao svoju Crkvu i dao joj vidljivoga vrhovnoga poglavara.

Petar bio je prvi poglavar Crkve katoličke, a po smrti njegovoj vrhovni je glavar Crkve Sveti Otac Papa.

Ostale apostole nasliedili su biskupi katoličke Crkve, koji pod vrhovnim glavarom Sv. Otcem Papom upravljaju pojedinim biskupijama.

Svećenici pak pomažu biskupe u službi, koji mogu tu službu vršiti samo onda, ako ih njihov biskup pošalje i ovlasti za vršenje svećeničke službe.

Zahvaljujmo Bogu za tu milost, što smo članovi Katoličke Crkve! Udovi tiela (ruke, noge, glava) ne mogu ostaviti svoje tielo; mogu biti samo odrezani, ali onda propadaju. Tako propada i onaj, koji se hotimice dieli od Crkve, ili bude zbog koje velike krivnje izključen iz Crkve.

Ne zaboravi nikada, da je hrvatski narod već preko 1300 godina u savezu s Apostolskom Stolicom sv. Petra u Rimu, i da je po toj vezi hrvatski narod postao dionikom zapadne kršćanske prosvićenosti i uljudbe.

Od Crkve katoličke ne smije nas odieliti nikakva zemaljska korist, nikakve smutnje i revolucije. Naprotiv uviek slušajmo i štujmo svetu Crkvu i njezine poglavare, u kojima treba gledati namjestnike Božje, vjerovjestnike Kristove i posrednike između Boga i ljudi. Spremno se odazovimo, kad nas pozivaju na rad oko spasenja duše i širenja Kristovih načela na zemlji. Savjestno izvršujmo sve crkvene zapovieđi i revno se poslužimo svim njezinim duhovnim blagodatima.

8. Isus će opet doći na svršetku svieta

Za vrieme svog javnog djelovanja Isus je višeput govorio, da će na svršetku svieta opet doći na zemlju, da sudi sve ljude, dobre i zle. Kad su Ga jednom apostoli zapitali, koji je znak Njegova dolazka i svršetku svieta? Isus im reče: »Čut ćete za ratove i glasove o ratovima. Gledajte, da se ne uplašite. To mora tako doći; ali još tada nije svršetak. Jer će se dignuti narod proti narodu, kraljevstvo proti kraljevstvu. Glad i kuga i potres bit će posvuda. Ali ovo je istom početak nevoljama. Tada će vas predavati na muke i ubijat će vas...

Tada će mnogi zalutati u vjeri, jedan će drugoga izdati i jedan će na drugoga

zamrziti... Ovo evanđelje o kraljevstvu navješćivat će se po svem svietu za svjedočanstvo svima narodima. Tada istom dolazi svršetak... Odmah će po nevolji onih dana sunce pomrčati i mjesec će izgubiti svoju svjetlost, zviezde će s neba pasti, i sile će se nebeske uzdrmati. Tada će se pokazati znak Sina čovječjega na nebu, i svi će narodi na zemlji proplakati. I ugledat će Sina Čovječjega gdje dolazi na oblacima nebeskim s velikom moći i slavom. I on će poslati anđele svoje s velikim glasom trublje, i oni će sabrati izabranike njegove od četiri vjetra, od jednoga kraja neba do drugoga... A onoga dana i časa ne zna nitko, ni anđeli na nebu, nego samo Otac... Budite dakle budni; jer ne znate dana, u koji dolazi Gospodin vaš.« (Mat. 24, 1—51).

Još reče Isus: »Dolazi čas, kad će svi u grobovima čuti glas Njegov. Tada će oni, koji su činili dobro, izaći na uzkrsnuće života, a koji su činili zlo, na uzkrsnuće suda.« (Iv. 5, 2, 29).

Pravednici će tada biti zauviek nagrađeni; oni će gledati Boga licem u lice, i ne će trpjeti više nikakva zla. Oni će živjeti u vječnoj radosti i slavi.

Grješnici pak, koji se nisu htjeli popraviti, biti će bačeni u oganj vječni, gdje će uviek biti plač i škripanje zuba (pakao).

Taj dan zove se obćeniti sud ili sudnji dan, jer će se onda suditi svima ljudima svega svieta zajedno.

Obćeniti sud biti će zato, da svi ljudi spoznadu mudrost i pravičnost Božju; da se Isus Krist proslavi pred cielim svietom, koga su mnogi ljudi prezreli i odbacili, i napokon, da pravednici dobiju zasluženu čast, a grješnici zasluženu sramotu.

Kada znamo, što nas sigurno čeka poslije sudnjega dana, brinimo se, da stečemo što više zaslugaza nebo. Sve svoje poslove obavljajmo na slavu Božju; na tu nakanu prinesimo Bogu i sva svoja trpljenja. Izbjegavajmo svuda i svagda grieh; osobito pak smrtne griehe ne činimo nigda. »Evo, — govori Gospodin Isus, — dolazim brzo i plaća moja sa mnom, da dadnem svakomu po djelima njegovim...« (Odkriv. 22, 12).

II. DESET ZAPOVIEDI BOŽJIH

1. zapovied Božja glasi: *»Ja sam Gospodin Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene«.*

Prva i temeljna dužnost čovjeka prema Bogu je vjera. »Bez vjere nije moguće ugoditi Bogu«, veli sv. Pavao. Vjera čuva čovjeku njegovo ljudsko dostojanstvo. Jedino se po vjeri može čovjek spasiti u vječnosti, i ovdje na zemlji imati mnoga dobra. Vjera ga čuva od nećudoreda. Vjera zabranjuje dirati u tuđu imovinu, u tuđi život, tuđi dobar glas. Vjera traži, da bude čovjek pravedan kod kupovanja i prodavanja; iskren kod svjedočanstva na sudu, da odgaja djecu u strahu Božjem.

Zato će čovjek čuvati vjeru kao najveće blago duše i tiela ne samo u sebi, nego i u drugima. Stoga vjera zabranjuje čitati protuvjerske i nećudoredne knjige, zalaziti u pokvarena družtva, govoriti protiv vjere ili nečiste razgovore voditi.

Ako tko izstupi iz katoličke vjere i Crkve, on se time razstao od Gospodina Isusa Krista i od vječnoga spasenja. Taj se grieh oprašta jedino povratkom u katoličku Crkvu. Ako bi to netko učinio radi ženitbe, brak mu nije valjan.

Da čovjek sačuva vjeru, treba da se svaki dan Bogu moli i bl. Dj. Mariji, jer je Ona najveća i najsigurnija čuvarica prave vjere.

Proti vjeri može čovjek sagriešiti praznovjerjem. U praznovjerje spada: vračanje (gatanje), čaranje, copranje i spiritizam. Ovamo spada i uzaludno upotrebljavanje stvari, na pr. kad tko misli, da je konjska potkova čuvarica sreće, pa je drži na vratima ili da je broj 13 nesretan i slično.

Spiritizam je zazivanje duhova, da se saznaju tajne budućeg života ili sudbina pokojnika. Spiritizam je strogo zabranjen, jer se njim šire zablude protivne katoličkoj vjeri i ćudoređu, a pogibeljan je i po zdravlje. Ako bi se njegove pojave imale pripisati duhovima, to bi ti duhovi bili samo đavli i stoga je još strože zabranjeno spiritiziranje.

Vjera nas uči, da ne gubimo ni u najvećoj nevolji i biedi ufanje u Boga, koji nam uviek hoće i može pomoći, ako mu se od srdca molimo, jer je neizmjerno dobar, milosrdan i svemoguć.

Vjeru našu i ufanje u Boga okrunit će ljubav prema Bogu, koja ne će dopustiti, da Ga ikad uvriedimo bilo kojim griehom, a osobito pak ne težkim.

2. zapovied Božja glasi: *Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud.*

Žalostno je i dokaz je najveće surovosti i nezahvalnosti čovjeka prema Stvoritelju, kada kune i psuje ime Bože, bl. Dj. Mariju ili Božje svetce. Taj je grieh kod nas tako običenit, da je postao narodnom sramotom. On je uzrok velikog zla u svietu i kod nas. Uz kletvu je i kriva zakletva jednako veliko zlo. Tim jednim i drugim zaziva grješnik Božje prokletstvo i na sebe i na svoju obitelj.

Z a v j e t je slobodno i promišljeno obećanje, da ćemo učiniti neko moguće, odabrano i bolje dobro djelo. Zavjet veže pod težki ili laki grieh prema tomu, da li smo se zavjetovali pod težki ili laki grieh ili na veliku ili malu stvar. Velika je stvar, koju Crkva zapovieda pod težki grieh na pr. post, sv. Misa i t. d.

Ako netko sumnja, da li je učinio zavjet ili samo jednostavnu odluku i obećanje, nije učinio zavjeta, ako se ne sjeća, da li se kanio obvezati na to pod težki grieh.

3. zapovied Božja glasi: *Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji.* t. j. nedjelju i zapovjedane blagdane, a to su: Božić, Nova Godina, Bogojavljenje, sv. Josip, Spasovo, Tijelovo, Sv. Petar i Pavao, Velika Gospa, Svi Sveti i Bezgrješno Začeće Bl. Dj. Marije. Dostojno se svetkuju blagdani tako, da budemo kod ciele sv. Mise, da smo pod sv. Mi-

som pristojni, da se molimo, da slušamo rieč Božju, da primamo sv. Sakramente, da ne radimo težke poslove i da ne griešimo: pijanstvom, nečistoćom ili bludnošću i slično.

4. zapovied Božja glasi: *Poštuj otca i mater, da dugo živiš i da ti dobro bude na zemlji.*

Djeca imaju roditelje pomagati, štovati i slušati, a roditelji dužni su djecu kršćanski odgajati i davati im dobar primjer. Uz roditelje dužna su djeca i vjernici štovati i pomagati crkvene poglavare i svećenike, pomažući ih u spasavanju neumrlih duša i promicanju slave Božje.

Državljani su dužni pokoravati se državnim zakonima, dok oni nisu protivni zakonu Božjem, jer se treba više Bogu pokoravati nego li ljudima.

Svaki državljanin ima pravo i dužnost služiti se izbornim pravom. Glas svoj neka dade onomu, za koga znade, da je pošten, i da će držeći se kršćanskih načela, štititi pravi red i obće dobro države.

5. zapovied Božja glasi: *Ne ubij.*

Čovjek je dužan paziti, da se ne ogriješi ni o svoj život i zdravlje kao ni o život i zdravlje bližnjega svoga.

Griesi protiv pete zapoviedi Božje jesu: samoubistvo, ubistvo, dvoboj, zlo postupanje, osveta i sablazan.

Među strašne griehe spada pobačaj ili abort. To je ubijanje nerođena djeteta. Crkva osuđuje taj zločin, te sve one, koji kod toga sudjeluju, izobćuje iz Crkve.

Težak grieh protiv pete zapoviedi može biti sablazan i zavađanje na grieh: riečima i djelom.

6. i 9. zapovied Božja glasi: *Ne sagriješi bludno — Ne poželi žene bližnjega svoga.*

Jedan od najružnijih griehа, koji čovjeka najdublje ponizuje jest grieh nečistoće. I svaka je svojevoljna nečista misao težak grieh. Plodovi griehа nečistoće jesu često: propast obitelji, nesretan brak, nemar u odgoju djece, ubijstvo, samoubijstvo i t. d.

Da se sačuvaš u čistoći treba da upotrebiš jaka sredstva: molitvu Bl. Dj. Mariji i sv. Josipu, čestu sv. izpovied i sv. Pričest, češće savršeno pokajanje, izbjegavanje svega, što bi te moglo navesti na taj grieh kao nećudoredne predstave u kazalištu i kinu, plesovi, zavodljiva nošnja, drugovanje sa nevaljalim ljudima, loša knjiga, nećudoredne slike i t. d.

Svaki je čovjek obvezan na čistoću u mislima, željama, riečima i činima tako izvan braka kao i u braku.

Brak je doživotna i nerazrješiva zajednica muža i žene sa svrhom, da se rađaju i odgajaju djeca. Da bude brak sretan, treba da su zaručnici: iste vjere, dobro poučeni u vjeri, materialno obskrbljeni i zreli za brak, t. j. mladić mora imati 18, a djevojka 15 godina.

Svako protunaravno općenje je težka povreda Božjega zakona, te donosi nesreću obitelji i pojedincu.

7. i 10. zapoviedi Božja glasi: *Ne ukradi — Ne poželi nikakove stvari bližnjega svoga.*

Proti sedmoj zapoviedi Božjoj grieši, tko vrieđa tuđe vlastničtvo: krađom, otimačinom, prevarom ili kršenjem ugovora, lihvom i oštećivanjem. Tko ima što tuđe i tko je načinio štetu drugome, dužan je povratiti vlastniku ili njegovu nasljedniku, a učinjenu štetu popraviti i to što prije, jer inače nema oproštenja grieha.

Nepošten posjednik tuđe stvari dužan je povratiti: 1. samu stvar ili ako stvar ne postoji njezinu vriednost; 2. sve plodove tuđe stvari i 3. štetu nadoknaditi, što ju je imao vlastnik radi toga, što nije imao svoje stvari.

8. zapoviedi Božja glasi: *Ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga.*

Uviek, a osobito na sudu dužni smo govoriti istinu i držati obećanje.

Kada ne bi Bog tako strogo tražio istinitost i vjernost, nitko nikome ne bi mogao vjerovati i svi ugovori bili bi nemogući. Jednom rieči propao bi družtvovni život.

Griesi protiv osme zapoviedi Božje jesu: *1. lažno svjedočanstvo,* kad netko na sudu ili izvan njega govori, što nije istina bilo kao tužitelj ili svjedok. 2. *kleveta,* kad netko o drugom govori neistinito i lažno. 3. *ogovaranje,* t. j. otkrivanje tuđih pogrešaka bez potrebe. 4. *krivo suđenje* ili zlo mišljenje o drugom bez razloga.

Tko je bližnjega uvriedio, dužan je moliti za oproštenje. Ljubav i pravednost traži, da poštujemo tuđu čast i dobro ime i da popravimo, što smo krivo učinili bližnjemu.

III. O SAKRAMENTIMA

Sami od sebe ne možemo ni vjerovati ni zapoviedi držati ni spasiti se, nego nam zato treba milosti ili pomoći Božje. Milost Božju dobivamo molitvom, postom i milostinjom, a osobito svetim

sakramentima, koje je Isus Krist zato i naredio.

1. Krst. Krst je prvi i najpotrebniji sakramenat za spasenje. *Svaki čovjek može valjano krstiti.* Ako nije nužda onda krsti župnik mjesta ili po njemu ovlašteni svećenik. Krstiti se može u svako vrieme. Za krštenje je valjana svaka naravska voda. Ako je moguće, treba krstiti sa posvećenom vodom.

Prije krsta moraš imati nakanu, da ćeš krstiti. Krsti ovako: Po čelu djeteta, a ne po vlasima, polievaj vodom i istodobno govori: »*Josipe, Kata, ja te krstim u ime Otca i Sina i Duha Svetoga*«. Kad si rekao Svetoga, prestani polievati.

Diete drži na krstu kum ili kuma, koji tim postaju duhovni rođaci s djetetom i primaju dužnost, da ga dobro kršćanski odgoje, ako roditelji umru ili to ne će.

Kumom ne može biti kršteniku ni otac, ni mati, ni ženitbeni drug, ni krivovjerac, ni javno izopćeni vjernik, ni otpali svećenik. Kum mora imati nakanu to biti.

Na krstu se oprašta iztočni grieh, a ako se odrasliji čovjek krsti, i svi drugi griesi prije krsta učinjeni, kao i sve kazne za grieh, a čovjek postaje diete Božje i baštinik neba.

2. Potvrda. Sv. Potvrdu redovito podieljuje biskup. Može je primiti svaki vjernik, koji je dobro poučen u vjeri. Prije sv. Potvrde treba se izpovieditи, ako primatelj nije u milosti posvećujućoj. Za kuma vriedi isto što i kod krsta. Osim toga ne smije biti krstni kum, a povrh toga mora biti već potvrđen. Svetom potvrdom posvećuje nas Duh Sveti, da možemo svoju vjeru stalno priznavati i po njoj živjeti.

3. Presv. oltarski Sakramenat. Ovaj je sakramenat ili sv. Pričest naredio Isus na zadnjoj večeri i dao apostolima i njihovim nasljednicima biskupima i svećenicima vlast, da to isto i oni čine. To oni čine u sv. Misi, kad pretvaraju kruh u tielo Isusovo, a vino u krv Isusovu. Sv. Misa je ista žrtva, kao i ona krvna žrtva Isusova na križu, samo što je sv. Misa nekrvna, jer u sv. Misi Isus ne trpi i ne umire.

U sv. Pričesti primamo pravo tielo i pravu krv Isusovu. Isus nam je zapovieđio, da se pričešćujemo, kad je rekao: Ako ne jedete tiela Sina čovječjega i ne pijete krvi Njegove, ne ćete imati života u sebi.

Crkva zapovieda sv. Pričest barem o Uzkrsu, a sv. izpovied jedanput na godinu.

4. Pokora ili sv. izpoviedi. Tko je poslije Krsta učinio težak ili smrtni grieh na pr. psovanjem ili klevetom, zanemarivanjem sv. Mise u nedjelju i blagdane, nečistoćom ili bludnosti, težkom krađom i t. d., dužan je izpovieditи se, da se može spasiti. Kad to ne može, jer nema svećenika, onda je dužan savršeno se pokajati i grieh će mu se oprostiti kao da se i izpoviedio.

U takovom kajanju neka je uključena i odluka, da će se izpovieditи, ako i kada bude mogao, jer se samo u izpoviedi redovito opraštaju griesi. Vidi, kako se pobuđuje na str. 44.

Kad netko nema prilike, da se poslije pokajanja pričesti, a živo zaželi primiti sv. Pričest i s Isusom se sjediniti i pomisli kao da je Isus u njegovomu srdcu, onda se je *duhovno pričestio*. Vidi molitvu: duhovna sv. Pričest na str. 76.

Osobito je potrebno, da netko bude uz težkog bolestnika i s njim govori rieči pokajanja i pobuđuje želju za sv. Pričesti. U slučaju smrti, osobito nagle smrti, čovjek nije odmah umro, kad se to čini, nego umire kasnije a možda i iza nekoliko sati. Zato mu je dobro govoriti u uho rieči pokajanja i ove uzdahe: Isus, Marijo i Josipe ili O moj Isuse, milosrđe, ili Isuse, Tebi živim,

Tebi umirem, Tvoj sam živ i mrtav. Po tim uzdasima dobivaju se mnoga oproštenja.

5. Sakramenat zadnje pomasti podjeljuje svećenik vjerniku težko bolestnom, da mu koristi duši i tielu, pa tako glase i molitve, kojima se podieljuje.

6. Sv. red podjeljuje samo biskup kao nasljednik apostola.

7. Ženidba. Vidi str. 45.

IV. O POSTU I NEMRSU

1. Zakon o nemrsu

Zakon o nemrsu veže sve katolike, koji su navršili sedmu godinu, da ne jedu mesa u obične petke i na ove postne dane: Čistu sriedu, kvaterne sriede, petke i subote, korizmene petke i subote, Veliku subotu do podne, uoči Duhova, Velike Gospe, Svih Svetih i Božića, a u nekim biskupijama i uoči Bezgrješnog Začeća (Zagreb).

2. Zakon posta

Zakon posta veže sve katolike, koji su navršili dvadeset i prvu godinu do započete šestdesete, da samo jedanput na dan jedu do sita, pa i onda, kad je dopušteno jesti meso kao na pr. sve korizmene dane osim petka i subote, u nekim biskupijama i u subote.

3. Zakon posta i nemrsa

Nedjeljom i blagdanom, osim blagdana u korizmi, nema ni posta ni nemrsa. Post i nemrs se više ne prenose na dan unapried. S obzirom na post i nemrs daju olakšice biskupi, prema potrebama vremena, i ovlastima dobivenim od sv. Otca Pape. — U pojedinim slučajnim potrebama treba da se vjernici obraćaju na svoje župnike, upravitelje župa i na od njih ovlaštene svećenike, koji mogu, iz valjanog razloga, pojedine osobe i obitelji oprostiti od posta i nemrsa. — Od posta i nemrsa izpričani su bolestnici, težki radnici i oni, koji imadu opravdani razlog.

4. Kvatri

P r o l j e t n i k v a t r i padaju u tjedan poslije Čiste sriede, l j e t n i u tjedan poslije Duhova, j e s e n s k i po Uzvišenju sv. Križa, z i m s k i u tjedan poslije sv. Lucije.

V. O OPROŠTENJIMA

Oproštenje je odpuštanje vremenitih kazna, koje nam daje Crkva izvan Sakramenta pokore (izpoviedi). U izpoviedi se naime opraštaju griesi, vječne

kazne i neki dio vremenitih kazna. A za ostale bi vremenite kazne morali trpiti ili ovdje na zemlji ili u čistilištu, ako ne dobijemo za njih odpuštenje oproštenjem. Zato rado stičimo oproštenja raznim molitvama.

1. Oproštenje je ili *podpuno*, kad se naime opraštaju sve vremenite kazne ili *nepodpuno*, kad nam se oprašta samo neki stanoviti dio tih vremenitih kazna.

2. Uvjeti, da postignemo oproštenje jesu ovi:

a) treba imati barem općenitu nakanu dobiti oproštenje. Najbolje je svako jutro probuditi nakanu, da želimo dobiti sva oproštenja, koja se mogu steći danas; b) treba biti u stanju milosti Božje, zato treba obaviti sv. izpovied i sv. Pričest, gdje je to propisano i c) izvršiti propisana dobra djela.

Kad se propisuju molitve na nakanu sv. Otca, dosta je izmoliti jedamput: Otčenaš, Zdravo Marijo i Slava Otcu ili nešto jednako tomu, osim kod porcijunkulskoga oproštenja i dušnoga dana, kad se moli šest puta: Otče naš, Zdravo Marijo i Slava Otcu.

Za Križni put je dosta skrušena srdca obići postaje razmišljajući muku Isusovu.

Za mnoge kratke molitvice i uzdahe dobiva se po 100, 200, 300 i više dana i godina oproštenje. To znači, da nam se oprašta toliko vremenite kazne, koliko bi nam se oprostilo, kad bismo toliko dana ili godina vršili strogu pokoru po starom crkvenom zakoniku (običaju).

3. Nekoja oproštenja

1. Znak sv. Križa, opr. od 100 dana, s blagoslovljenom vodom 300 dana.

2. Pozdrav »Hvaljen Isus (i Marija)«, odzdrav »Navieke«, opr. 300 d.; jedanput u mjesecu pod. opr. uz obične uvjete.

3. Izvanji znak pozdrava, prolazeći kraj crkve, u kojoj je Presveto, opr. 300 dana.

3. Tko prigne koljeno pred Presvetim u Svetohraništu, uz molitvicu »Isuse, Bože moj, klanjam Ti se ovdje nazočnom u Otajstvu Tvoje Ljubavi«, dobiva opr. 300 dana; klekne li na oba koljena pred izloženim Presvetim, opr. od 500 dana.

4. Podpuno opr. dobiva, tko dade služiti sv. Misu u naknadu za uvrede, nanesene Isusu u presvetom Otajstvu.

5. Pogled na presv. Hostiju kod podizanja ili za izloženog Presv. Otajstva,

uz uzdah: »Gospodine moj i Bože moj!«, opr. od 7 god.

6. Trokratni zaziv: »Gospodine, nisam dostojan, da uđeš pod krov moj...« opr. 500 d.

7. Molitve poslije tihe sv. Mise (klečeći) opr. od 10 g., a trokratni zaziv »Presv. Srdce Isusovo, smiluj se nama« opr. od 7 god.

8. Ministriranje kod sv. Mise, opr. od 3 god.

9. Gospina Krunica: Treći dio, opr. od 5 g., a 10 g., ako se moli u zajednici, pod. opr., ako se moli u crkvi, gdje se nalazi Presveto. Pod. opr. posljednje nedjelje u mjesecu, uz obične uvjete, ako tko moli Krunicu barem triput u tjednu.

Pojedine desetke se mogu moliti i raztavljeno, ali u isti dan. Ova oproštenja vriede i za neblagoslovljenu krunicu i za moljenje bez krunice. Na blagoslovljenu krunicu još opr. od 100 dana na svako zrno.

10. »Zdravo Kraljice«. »Pod Tvoju se obranu« opr. od 5 god. Pod. opr. na času smrti, uz obične uvjete, ako se češće u životu moli i skrušenim srdcem zazove Ime Isusovo, i smrt primi strpljivo iz Božje ruke kao prinos za vlastite griehe.

VI. KRŠĆANSKA NAUKA O ČOVJEKU

A. Nauka

1. Prvoga je čovjeka stvorio Bog. Od gliba zemaljskoga načinio mu tielo i onda u nj udahnuo neumrlu dušu. Od praroditelja Adama i Eve, koje je stvorio Bog, potječe rođenjem sav ljudski rod. Bog je stvorio čovjeka na sliku i priliku svoju, jer je dao njegovoj neumrloj duši razum i slobodnu volju kao što i sam On ima. Zato je čovjek samostalno, neovisno i razumno stvorenje, a po tomu je osoba t. j. stvorenje, koje samo o sebi misli, odlučuje i sa sobom gospodari, ali prema Božjem i naravnom čudorednom zakonu.

2. Svi su ljudi stvorenja Božja i radi toga su braća. Isus Krist je za sve ljude umro na križu, da ih odkupi i spasi, pa su zato svi ljudi po svojoj čovječanskoj naravi i po odkupljenju jednako vriedni, pripadali oni kojemu mu drago narodu, plemenu, rodu ili staležu. Pojedini narod i pojedini čovjek više je vriedan od drugoga samo onda, ako je pred Bogom kreposniji, u svom staležu

i poslu savjestniji, a prema bližnjemu milosrdniji.

3. Svaki čovjek ima pravo sticati i posjedovati svoje privatno vlastničtvo i s njim slobodno razpolagati, ako ga je na pravedan način stekao i razumno s njim razpolaže. Ali onaj, koji ima dosta, dužan je od svoga suviška dieliti sirotinji i podupirati uboge i nevoljne.

4. Svaki je čovjek dužan ljubiti svakoga čovjeka, bio mu prijatelj ili neprijatelj. A napose je dužan ljubiti svoje najbliže, a to su njegovi rođaci, sunarodnjaci, narod i domovina.

5. Čovjek je družtvovno stvorenje; on mora živjeti u zajednici s drugima. Zato je dužan poštivati i pokoravati se zakonitoj i pravednoj vlasti i njezinim poglavarima, dok god nešto čine i zapoviedaju nešto, što je u skladu sa zakonom Božjim.

6. Svaki čovjek mora nada sve ljubiti svoju dušu i brinuti u prvomu redu i najviše za njezino spasenje držeći zapoviedi Božje i nauku Isusovu, kako je uči i tumači rimokatolička Crkva i njezini poglavari.

B. Vježba u krepostima

1. Dužnosti kršćanske

Prva: Kloni se zla duhovnoga ili grieha.

Druga: Čini dobro, ili: drži zapovieđi Božje i živi kreposno.

2. Najveća zapovied.

Ljubi Gospodina Boga svoga svim srdcem svojim i svom dušom svojom i svom misli svojom, a bližnjega svoga kao samoga sebe (Mat. 22, 37—39).

3. Osam blaženstva.

1. Blaženi siromasi duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko. 2. Blaženi žalostni, jer će se utješiti; 3. Blaženi krotki, jer će oni baštiniti zemlju; 4. Blaženi, koji gladuju i žeđaju pravde, jer će se oni nasititi; 5. Blaženi milosrdni, jer će oni milosrđe postići; 6. Blaženi, koji su čista srdca, jer će oni Boga vidjeti; 7. Blaženi mirotvorci, jer će se oni sinovi Božji zvati; 8. Blaženi, koji su progonjeni radi pravednosti, jer je njihovo kraljevstvo nebesko (Mat. 5, 3—10).

4. Duhovna djela milosrđa.

1. Griešnika pokarati; 2. Neuka poučiti; 3. Dvoumnoga dobro svjetovati; 4. Tužna utješiti; 5. Krivicu strpljivo podnositi; 6. Uvrieditelju oprostiti; 7. Za žive i mrtve Bogu se moliti.

5. Tjelesna djela milosrđa.

1. Gladna nahraniti; 2. Žedna napojiti; 3. Gola odjenuti; 4. Gosta primiti; 5. Sužnja odkupiti; 6. Bolestna pohoditi; 7. Mrtva pokopati.

C. Kloni se grieha

1. Sedam glavnih grieha.

1. Oholost; 2. Skupost; 3. Bludnost; 4. Zavist; 5. Neumjerenost u jelu i pilu; 6. Srditost; 7. Lienost.

2. Devet tuđih grieha.

1. Svjetovati na grieh; 2. Zapoviedati grieh; 3. Privoliti na tuđi grieh; 4. Nagovarati na grieh; 5. Hvaliti tuđi grieh; 6. Šutjeti na grieh; 7. Nepokarati grieh; 8. Pomagati grieh; 9. Braniti tuđi grieh.

3. Šest grieha proti Duhu Svetomu.

1. Ufati se preuzetno u milosrđe Božje; 2. Očajavati o milosti Božjoj; 3. Protiviti se priznatoj istini kršćanske vjere; 4. Zavidjeti bližnjemu darove Božje; 5. Odbijati tvrdokorno spasonosne opomene; 6. Uztrajati u nepokori.

4. Četiri u nebo vapijuća grieha.

1. Hotimično ubojstvo; 2. Sodomski grieh; 3. Tlačenje ubogih, udovica i sirota; 4. Ustavljanje zasluženе plaće.

VII. POSEBNA UPOZORENJA

1. Tajenje vjere

Svoje se katoličke vjere ne smijemo odreći, pa makar zato morali podnieti i samu smrt. Odreći se vjere znači odreći se Boga i vječnoga spasenja.

Prikriti vjeru je dopušteno, ako to može biti bez laži. U tu svrhu se smije poslužiti i dvoznačnim riečima, znakovima i odielom, u koliko to ne bi značilo odricanje prave vjere. Katolik je dužan izpovieditи svoju vjeru, kad ga zato pita zakonita vlast.

U doba progona smije se bježati i skrivati, jer to ne znači niekati vjeru.

2. Borba za djevičanstvo i čistoću

Nikomu i u nikojem slučaju nije dopušteno, da se izravno i hotimice ubije t. j. da počini samoubojstvo. No žena ili djevojka, na koju je već navalio nasilnik, da je siluje, smije se, dapače i mora se boriti proti njemu, i to tako daleko, da u toj borbi i pogine, ako ga drukčije ne može suzbiti. Njoj je dapače dopušteno takovoga nasilnika, u borbi s njime, i ubiti, ako se drugčije ne može spasiti biegom, vikom ili da ga samo rani. No ne mora ga ubiti; ali ako se nikako ne može obraniti od silnika, ne smije na nikakav način svojevoljno pristati na grieh, jer samo i na taj način ne će izgubiti ni žensku čast ni djevičanstvo niti sagriešiti, nego će imati pred Bogom veliku zaslugu. A posljedice, koje bi iz toga nasilja mogle slieditи, može i smije odmah odstraniti, no ako je već začela ne smije počinitи pometnuće (abort), jer bi to značilo ubiti nevinoga čovjeka, a to nije dopušteno.

3. Mučeničtvo

Mučenikom zovemo onoga, koji dragovoljno podnese smrt radi vjere ili koje kršćanske kreposti na pr. čistoće. Smrt treba da podnese bez opiranja, izuzevši

slučaj, kad se žena mora opirati napadaju nasilnika na žensku čistoću. Smrt treba da bude nanesena iz mržnje na vjeru ili koju kršćansku krepost.

Tko je ubijen u borbi s neprijateljem vjere ili iz političkih razloga, nije vjerski mučenik, pa makar bio i svećenik ili redovnik.

Učinci mučeništva jesu: mučenik stiče posvetnu milost i opraštaju mu se sve vremenite i vječne kazne, no treba barem probuditi čin nesavršenog pokajanja radi počinjenih grieha.

4. Čuvanje presv. Oltarskog Sakramenta

Ako je pogibao, da bude obezčašćen presv. Oltarski Sakramenat od bezbožnika, vatre, rušenja i t. d., a nema svećenika, da se za Njega pobrine, neka to učini bilo koji vjernik ili vjernica tako, da Ga skloni na sigurno mjesto ili ako to nije moguće, neka Ga poblaguje (pričesti se), ako je u milosti Božjoj, ako pak nije, neka se barem prije toga savršeno pokaje za svoje griehe.

5. Savršeno pokajanje

Preporuča se probuditi savršeno pokajanje češće preko dana, osobito uveče

prije spavanja, a potrebno je to, kad netko težko sagriješi i kad se nalazi u smrtnoj pogibelji ili smrtnom času. Probuđuje se ovako: »*Kajem se od svega srdca, što sam uvriedio Boga, najveće i najmilije dobro; mrzim na svoje griehe i tvrdo odlučujem, da ću se popraviti i da ne ću više griešiti*«, ili: »*Gospodine Bože, žao mi je i kajem se, što sam Tebe dobroga Otca uvriedio i obećajem Ti, da Te više ne ću vriedati!*«

6. Sklapanje braka

U redovitim prilikama crkveno se sklapa ženitba tako, da zaručnik i zaručnica očituju svoju ženitbenu privolu pred dva svjedoka i pred vlastitim župnikom ili svećenikom, koji je od župnika ovlašten.

No Crkveni zakon dopušta *u izvanrednim prilikama,* da se valjano sklapa ženitba tako, da zaručnik i zaručnica očituju svoju ženitbenu privolu samo pred svjedocima i to u dva slučaja:

1. U smrtnoj pogibelji jednoga ili obiju zaručnika, ako nije moguće dobiti mjestnoga župnika bez velike štete.

2. Kada nema pogibelji, a zaručnici ne mogu doći bez velike štete do mjestnoga župnika, odnosno ako on ne može

doći k njima. No u jednom i drugom slučaju se predviđa, da će takovo stanje potrajati mjesec dana.

Zaručnici ne mogu doći bez velike štete do župnika, ako na pr. župnika daleko u okolici nema, ili ako župnik ne može prisustvovati njihovom sklapanju ženitbe, jer mu zato prieti težka kazna.

Obojica su pak dužni poslije toga javiti mjestnom župniku, da su sklopili ženitbu. Ako toga ne jave zaručnici, dužni su to učiniti svjedoci.

Ako u kojem kraju nije moguće dobiti župnika, a tamo se nalazi kakav svećenik, koji od župnika nije ovlašten da prisustvuje sklapanju ženitbe, taj svećenik dakako ne može sklapanju ženitbe prisustvovati, ali ipak treba takvog svećenika pozvati, kada se ženitba sklapa na izvanredni način. Ženitba je ipak valjana, makar toga svećenika nisu pozvali k sklapanju ženitbe.

Ovakovo sklapanje ženitbe neka se izvrši ovako:

Zaručnik i zaručnica među sobom očituju pred dva svjedoka, da se uzimlju prema odredbi i namjeni sv. Crkve.

Zaručnik neka kaže zaručnici:

»Ja te uzimam za pravu zakonitu ženu.«

Zaručnica će pak njemu reći:

»Ja te uzimam za pravoga zakonitoga muža.«

Budući da obojica moraju biti u stanju posvetne milosti, da se sakramenat također i dostojno primi, potrebno je, da prije (kod kuće ili u crkvi) pobude savršeno pokajanje.

No i na ovakovo sklapanje ženitbe neka se zaručnik i zaručnica priprave s pobožnom molitvom.

Ne mogu ovakovu ženitbu sklopiti oni: a) koji su već oženjeni ili su vezani sv. redom ili vječnim zavjetom; b) ne može sklopiti katolik sa inovjercem bez crkvenoga oprosta; c) oni koji su malodobni t. j. mužkarac izpod navršene 18 godine, a žena izpod navršene 15.; d) u koga postoji spolna nemoć; e) onaj, koji je izvršio ili dao izvršiti otmicu ženske osobe; f) koji su učinili preljub ili ubili ženitbenog druga; g) koji se nalaze u krvnom srodstvu (u izravnoj lozi uviek, a u pobočnoj do 3. koljena) ili u svaštvu (u izravnoj lozi uviek, u pobočnoj do 2. koljena).

Tako zvana civilna ženitba pred crkvom i pred savješću nije valjana. Ako država civilnu ženitbu naređuje, neka se katolici takvoj naredbi pokore, da izbjegnu kaznama, a sklopiti ženitbu moraju također i crkveno, da njihova ženitba pred savješću i Crkvom bude valjana.

VIII. BRATOVŠTINE

Bratovštine su pobožna udruženja vjernika sa svrhom, da se unapriedi javno bogoštovlje i spasenje njihovih članova. Bratovštine zakonito podiže biskup po župama svoje biskupije i redovito postavlja dušobrižnike, da njima ravnaju i primaju nove članove i upisuju ih u »Popis članova«. One imaju svoja pravila, koja odobrava biskup i nadarene su mnogim oproštenjima, ako se vrše njihova pravila, dužnosti i uvjeti, uz koje su vezana oproštenja. Tko to ne vrši, ne grieši, ali onda ne prima ni milosti ni oproštenja, koja su s tim skopčana. Crkva preporuča naročito ove bratovštine: Bratovštinu presvetoga oltarskoga Sakramenta i kršćanskoga nauka (Kodeks § 711), a u novije vrieme i bratovštinu svetoga i bezgrješnoga Srdca Marijina.

1. Iz pravila Bratovštine presvetog oltarskog sakramenta

1. Glavna s v r h a bratovštine je javno štovanje presv. oltarskog Sakramenta, koje članovi na poseban način promiču; pored te glavne svrhe bratovština se skrbi i za duhovno dobro svojih članova poukom, pobožnim vježbama i češćim primanjem sv. sakramenata.

2. Bratovština se dieli na d v a o d s j e k a: mužki i ženski, a članovi se zovu braća i sestre presv. oltarskog Sakramenta. Ženski članovi ne mogu sudjelovati u upravi bratovštine.

3. U bratovštinu mogu biti primljeni vjernici, koji su navršili 15. godinu, a dobra su vjerskog i ćudorednog ponašanja.

4. Članovi bratovštine su d u ž n i, da na poseban način štuju presv. oltarski Sakramenat i to štovanje šire među drugim vjernicima.

5. Oni će nastojati u tom smjeru da se što ljepše i pobožnije obavljaju svi običajni obredi i pobožnosti na čast presv. Oltarskom Sakramentu (Tijelovo, dani klečanja, nedjeljni popodnevni blagoslovi); brinut će se za ukras oltara, ljepotu crkvenog odijela i dostojanstvo hrama Božjega; dočekat će po mogu-

nosti kod bolestnika svećenika, koji dolazi s popudbinom za umiruće; širit će čestu sv. Pričest. Napose su pak dužni:

a) da svaki dan mole: Otčenaš, Zdravomariju, Slava Otcu s pobožnim zazivom: Budi hvaljen i slavljen Isus u presv. oltarskom Sakramentu sada i vazda i u vieke viekova. Amen;

b) da svaku treću nedjelju u mjesecu dođu na zajedničku bratovštinsku pobožnost na čast presv. oltarskom Sakramentu (s kojom se može spojiti i bratovštinski sastanak);

c) da obave svoju određenu godišnju uru klanjanja (po danu u crkvi, a po noći kod kuće);

d) da doprinosu neki godišnji doprinos za potrebe družtva.

6. Svake godine oko blagdana Tielova drži se g o d i š n j a s k u p š t i n a, na kojoj uprava iznosi izvještaje o radu bratovštine kroz prošlu godinu i o njezinu stanju.

7. Kad koji član bratovštine u m r e dolaze mu na sprovod bratovštinari, bratovština daje za nj služiti sv. Misu, a svaki član je dužan za nj izmoliti jednu krunicu. Osim toga bratovština daje svake godine služiti u studenom sv. Misu za sve pokojne svoje članove, a u

osmini Tielova za sve žive i pokojne članove.

O p r o š t e n j a i p o v l a s t i c e

Podpuna oproštenja dobivaju članovi Bratovštine Presv. Oltarskog Sakramenta (uz obične uvjete za podpuni oprost) na dan primanja i na sliedeće dane: Božić, Bogojavljenje, Uzkrs, Tielovo, blagdan Krvi Isusove, blagdan Krista Kralja, Blagoviest, blagdan sv. Josipa, sv. Tome Akvinskog, sv. Paskvala i sv. Katarine Sijenske, ako pohode crkvu u kojoj se čuva presv. oltarski Sakramenat; uviek kad prate euharistijsku procesiju (ako nisu opravdano ispričani) i mole pet Otčenaša, Zdravomarija i Slava Otcu na naknu sv. Otca Pape; jednom tjedno, ako dnevno ili gotovo dnevno prisustvuju sv. Misi; svaki put u uzkrsno vrieme, iza kako su izpunili uzkrsnu dužnost, kad se pričeste na tu nakanu, da zadovolje Bogu za one, koji zanemaruju uzkrsnu sv. Pričest; na čas smrti ako se izpoviede i pričeste ili, ako to ne mogu, razkajani zazovu (barem srdcem presveto) Ime Isusovo i prime strpljivo smrt iz ruke Božje kao kaznu za griehe.

Djelomična oproštenja: deset godina i četrdesetnica, ako u zajednici izmole čitav votivni oficij presv. Sakramenta; sedam godina i četrdesetnica jednom dnevno, ako za večernjih sati posjete u crkvi ili javnoj bogomolji presv. Sakramenat; pet godina i četrdesetnica, ako u zajednici izmole jedan dio votivnog oficija presv. Sakramenta ili pobožno prisustvuju kakvoj euharistijskoj pobožnosti; dvie stotine dana ako poste uoči Tielova; sto dana, kadgod izvrše kakvo djelo pobožnosti ili ljubavi u duhu Nad-

bratovštine. Za sve ove djelomične oprošte se osim spomenutoga traži, da budu bar u srdcu razkajani.

Povlasticu povlaštenog oltara uživa svaka sv. Misa, koju služi makar koji svećenik za pokoj duše člana bratovštine.

Djelo vjere ufanja i ljubavi

Ova se molitva neka moli prigodom primanja novih članova.

O presveti Sakramente, sakriveni Bože, i Spasitelju! Vjerujem u Tvoju prisutnost pod prilikama kruha; a vjerujem zato, jer si Ti, nepogrešna istino, to objavio. Gospodine i Bože moj, svietlom vjere razsvietljen ja Ti se klanjam ovdje u presv. Sakramentu i sjedinjujem se s onim strahopočitanjem, kojim Ti se klanjaju Anđeli na nebu. Klanjam Ti se i želim, da Ti se sa mnom klanja sav sviet, hvaleći Te i ljubeći nada sve. Ime Tvoje, Gospodine, neka je blagosloveno od sada i do vieka!

O Bože milosrđa, koji čekaš na nas ovdje u Sakramentu ljubavi, da nam ljubezno pomogneš i da nas utješiš; k Tebi podižem srdce svoje, ruke i oči svoje. Pogledaj, o Spasitelju, rane svoje, koje si podnio iz ljubavi napram meni, i smiluj mi se. Učini na meni čudo milosrđa svoga, a svi sveti neka Te zato hvale i slave u vieke!

Ljubim Te, o mili Isuse, jer si svake ljubavi neizmjerno vriedan, i jer si Ti mene prije ljubio, Bože moj i sve moje! Ljubim Te svim srdcem, jer si najsavršeniji, najbolji, najljepši. Užezi u meni oganj ljubavi svoje i uništi u meni sve, što se protivi čistoj ljubavi Tvojoj. Amen.

2. Iz pravila Bratovštine Kršćanskoga Nauka

Svrha je Bratovštini, da poučavanjem unapređuje poznavanje vjerskih istina i dužnosti, napose dostojno primanje sv. Sakramenata izpoviedi i pričesti.

Sredstva Bratovštine jesu: tražiti i sakupljati članove osobito neuke, poučavati ih u kršćanskom nauku, moliti s njima Boga i nadzirati ih.

Redovitim članom Bratovštine Kršćanskoga Nauka može postati svaki katolik i katolikinja, ako kršćaski živi i hoće da vrši ono, što od njega traže Pravila.

Poučavatelj (poučavateljica) može biti svaki katolik čestita života, koji se obveže, da će poučavati članove Bratovštine u kršćanskom nauku svake nedjelje, dok traje poučavanje.

Pomoćnikom (pomoćnicom) postaje onaj, koji se obveže, da će tražiti čla-

nove osobito neke, voditi ih na poučavanje i nadzirati ih.

Dobrotvor Bratovštine je svaki onaj katolik, koji daruje za svrhu Bratovštine bar neku svotu na godinu.

Prigodom primanja u Bratovštinu K. N. mole kandidati: **Vjerujem u Boga.**

Najvažnija oproštenja

Članovi Bratovštine Kršćanskoga Nauka dobivaju:

1. Podpuno oproštenje: a) na dan pristupa u Bratovštinu; b) na dan glavnog blagdana Nadbratovštine pod uvjetom, ako se izpoviede i pričeste; c) na Božić, Uzkrs i na blagdan sv. Petra i Pavla odrasli, koji često prisustvuju kršćanskom nauku ili da poučavaju ili da se uče, ako se izpoviede i pričeste i mole na nakanu sv. Otca Pape; d) u času smrti, koji se izpoviede i pričeste ili ako to ne mogu, koji pokajavši se ustima ili barem srdcem zazovu presveto Ime Isusovo.

2. Nepodpuno oproštenje, i to: a) oproštenje od 7 godina i 7 četrdesetnica, koji se izpoviede i pričeste jedanput na mjesec; b) oproštenje od 200 dana, koji posjećuju bolestne članove; c) oproštenje od 3 godine, koji prate na groblje pokojne članove ili prisustvuju zadušnicama za njih ili mole za njihove duše; d) oproštenje od 7 godina na svaki blagdan blažene Gospe vjernici svake dobe, koji se običavaju skupljati u školama i crkvama, da nauče kršćanski nauk, ako se na te blagdane izpoviede i pričeste; e) oproštenje od 100 dana svi vjernici, koji kroz pola sata proučavaju katekizam, da ga nauče ili da druge uče.

Nekoja posebna oproštenja:

Roditelji dobivaju oproštenje od 100 dana svaki put, kad u svojim kućama poučavaju djecu i sluge u kršćanskom nauku.

Poučavatelj (poučavateljice) dobiva oproštenje od 10 godina, koji izlaze iz grada, da poučavaju kršćanski nauk na selima i zaselcima.

Svi poučavatelji dobivaju oproštenje od 7 godina, koji na blagdane dovode učenike na kršćanski nauk i poučavaju ih u njemu, a na radne dane dobivaju oproštenje od 100 dana.

Pomoćnici (pomoćnice) dobivaju oproštenje od 7 godina, koji obilaze da dovedu muževe i žene i djecu na vjersku pouku.

Oproštenje od 200 dana svim članovima, koji se brinu, da djeca, roditelji i druge osobe prisustvuju kršćanskom nauku.

Svećenici dobivaju oproštenje od 7 godina, koji drže propovied ili vjersku pouku u kojoj crkvi ili oratoriju. Župnici i župski povjerenici Nadbratovštine imadu povlasticu povlaštenog oltara za pokojnike četiri puta u tjednu.

Molitva prije poučavanja

† Dođi, Duše Sveti, treća božanska osobo, duše naše posvetitelju i svega dobra udjelitelju! Nadahni pameti naše i ognjem i ljubavi svoje užezi srdca naša, da (sveto evanđelje) i nauk kršćanski možemo dobro razumjeti, zapamtiti, izvršivati i izvršujući duše svoje spasiti! Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Zaštitnici Bratovštine i t. d.

Sveti Franjo Asiški, moli za nas!
Sveti Karlo Bartolomejski, moli za nas!
Sveti Roberte Belarmine, moli za nas!
Blaženi Augustine Kažotiću, moli za nas! Amen.

Molitva poslije poučavanja

† Svemogući vječni Bože, hvalimo ti za sva dobročinstva i milosti, a osobito što smo poučavani u svetoj vjeri katoličkoj.

Božansko Srdce Isusovo, obrati grješnike, spasi umiruće, izbavi duše iz čistilišta.

3. Iz pravila Bratovštine svetoga i bezgrješnoga Srdca Marijina

1. Svrha je ovoj Bratovštini: a) na posebni način štovati bezgrješno Srdce Marijino, i b) izmoliti obraćenje grješnika od božanskog Milosrđa putem zaštite i zagovora preblažene Djevice Marije.

2. U bratovštinu može biti primljen svaki katolik, koga upravitelj primi.

3. Svaki novi član prigodom upisa dobiva upisnicu i čudotvornu medaljicu, koju će nositi oko vrata izpod ili iznad odiela.

4. Preporuča se, da svaki član moli svaki dan jednu Zdravu Mariju s molitvicom iz medaljice: »*O Marijo bez grieha Začeta, moli za nas, koji se k Tebi utječemo.*« Osim toga neka prikaže u zajednici sa svetim i bezgrješnim Srdcem Marijinim sva svoja dobra djela za obraćenje grješnika i prisustvuje bratovštinskim pobožnim vježbama i sv. Misama, koje se prinose za obraćenje grješnika.

5. Mužki članovi će primiti zajedničku sv. Pričest na dan sv. Pavla 25. siečnja, a ženski na dan sv. Magdalene.

6. Svi će članovi po mogućnosti primiti sv. Pričest na Sviećnicu.

7. Svake prve nedjelje u mjesecu obavljat će se zajednička družtvena pobožnost poslije sv. Mise ili poslije podne s litanijama lauretanskim, blagoslovom, družtvenom molitvom i uzdahom: »*O Marijo, bez grieha začeta, moli za nas, koji se k Tebi utječemo*«.

8. Članovima se preporuča na osobiti način molitva sv. Krunice s uzdahom poslije svake desetice: *O moj Isuse, oprosti nam naše griehe; očuvaj nas od*

paklenoga ognja; dovedi u raj sve duše, osobito one, kojima je veća potreba Tvoga milosrđa! Na početku i svršetku krunice neka kažu: »*O Isuse, to je za Tvoju ljubav, za obraćenje grješnika i kao naknada za uvrede, koje se nanose svetom i bezgrješnom Srdcu Marijinom.*« Tako želi Gospa fatimska u trećem ukazanju 13. VII.

9. Članovi će prisustvovati sprovodu umrloga člana i dati služiti bratovštinsku sv. Misu za njega, koja će se unapried oglasiti članovima.

10. Glavni blagdan bratovštine je nedjelja šestdesetnica, pa će na taj dan članovi pristupiti u većem broju k sv. Pričesti.

11. Poslije toga glavnoga blagdana dat će članovi služiti godišnju sv. Misu za sve pokojne članove bratovštine.

12. Članovi će dati iz svojih doprinosa čitati svakoga mjeseca sv. Misu za obraćenje grješnika i na korist živih i mrtvih članova bratovštine.

13. Članovi ove bratovštine postaju osobitim dionicima svih dobara, koje čini ovo najveće molitveno družtvo u cielom svietu na čast Božju i za spasenje duša.

14. Kad umre član, njegovi će ukućani ili bratovštinari donieti njegovu

upisnicu upravitelju, koji će zabilježiti dan smrti u upisnu knjigu, a iza toga će upisnicu staviti na prsa pokojniku i s njome ga ukopati.

15. Članovi ne uplaćuju nikakove članarine ni upisnine, nego se potrebe i dobra djela družtva podmiruju dobrovoljnim prinosima članova.

Oproštenja

I. **Podpuno oproštenje** dobiva se: 1. na dan upisa; 2. nedjelju prije Sedamdesetnice kao prvu glavnu svetkovinu družtva; 3. na blagdane: Obrezovanja, Sviećnicu, Blagoviest, Veliku i Malu Gospu; Bezgrješno Začeće, Sedam Žalosti Majke Božje, kao drugu glavnu svetkovinu družtva Obraćenja sv. Pavla (25. I.), Sv. Magdalenu; 4. Svi članovi, koji kroz godinu dana svaki dan mole Zdravo Marijo, za obraćenje grješnika, i to na godišnjicu svoga krštenja; 5. U času smrti, ako barem srdcem zazovu sv. Ime Isusovo; 6. Dva puta u mjesecu (uvjet; osim izpoviedi i Pričesti, pohod javne kapele i molitva na nakanu sv. Otca Pape (bolestnici mjesto pohoda kapele izmole naloženu pobožnost od izpovjednika); 7. Na blagdane sv. Josipa, sv. Ivana Krstitelja i sv. Ivana Evanđeliste.

II. **Nepodpuno oproštenje:** 1. 500 dana svake subote u godini za članove, koji prisustvuju bratovštinskoj sv. Misi i tom zgodom mole za obraćenje grješnika; 2. 500 dana za sve vjernike, koji prisustvuju družtvenoj sv. Misi ili javnoj pobožnosti za obraćenje grješnika u bratovštinskoj crkvi;

3 200 dana za članove jedanput na dan, kad izmole liepu molitvu: Gospodine Isuse Kriste, Sine živoga Boga itd.; 4. 100 dana oprostav za svako dobro djelo, koje obave članovi za obraćenje grješnika.

Svakidanja prikazna molitva
(može se moliti po volji).

Zdravo, presveto i prečisto srdce Marijino! Na početku ovoga dana prikazujem Tebi, a po Tebi Tvomu božanskomu Sinu sve misli, želje, molitve, sva djela bogoljubnosti, ljubavi i pokore, što ću ih danas ovršivati. Izprosi mi milost, da ih obavim svetom nakanom, obogatim Tvojim zaslugama da se s Tobom klanjam presvetom Trojstvu i božanskom Srdcu Isusovu, a tvrdo uzdajući se u Tvoju pomoć pri Tvom Sinu stečem obraćenje svoje i obraćenje grješnika.

»Zdravo Marijo«.

Posvetna molitva pojedinca ili skupine

Prigodom primanja u Bratovštinu moli se ova posveta ili Posveta Pija XII. Srdcu Marijinu.

Marijo, moćna Djevice, Majko milosrđa! Ti si kraljica neba i utočište grješnika. Mi se posvećujemo Tvojemu prečistom Srdcu. Posvećujemo Ti svoje

biće i sav svoj život, sve što imamo, što ljubimo, što jesmo. Tebi posvećujemo svoj život, svoje srdce, svoju dušu, svoju kuću, svoju obitelj, svoju domovinu. Hoćemo, da sve ono, što je u nama i oko nas, pripada Tebi i da bude dionikom Tvojeg majčinskog blagoslova. Da pak ova naša posveta bude uistinu djelotvorna i trajna, obnavljamo danas pred Tobom obećanja, koja smo učinili kod krštenja i na dan naše prve sv. Pričesti. Odvažno i uviek ćemo izpoviedati istine naše vjere, živjet ćemo kao pravi katolici, pokoravajući se svim propisima koje izdaju Papa i biskupi, koji su s njime u zajednici. Vršit ćemo zapoviedi Božje i crkvene, osobito zapoviedi o svetkovanju nedjelje. U svojem ćemo životu, u koliko nam je to moguće, obavljati utješljive pobožnosti kršćanske vjere, na prvom mjestu primajući sv. Pričest. Hoćemo napokon, o slavna Majko Božja i ljubezna Majko svih ljudi, svoje srdce cielo i podpuno posvetiti Tvojoj svetoj službi, kako bismo preko gospodstva Tvojega neokalajnog Srdca, ubrzali i utvrdili gospodstvo Srdca Sina Tvoga, koje je dostojno svakog klanjanja, u našoj miloj domovini i u cielom svietu, tako na zemlji kako i na nebu. Amen.

Oprost 3 godine; podpuni oprost uz obične uvjete, ako se moli cieli mjesec svaki dan. Penit. 29. 4. 1939.

4. Obred primanja u Bratovštinu

Svet. i Bezgrješ. Srdca Marijina, Presv. Oltar. Sakramenta, B. K. N. itd.

1. Primanje neka se obavi na koji blagdan Majke Božje, nedjeljom ili na drugi koji svetčani dan.
2. Upravitelj će reći propovied o Bratovštini, u koju se prima i njezinoj svrsi.
3. Poslije sv. Mise ili prije večernjice pozvat će one, koji stupaju u Bratovštinu, da pristupe k oltaru.
4. Upravitelj obučen u roketu i štolu izmoli najprije **»Veni creator i Deus, qui corda...«**, zatim **Posvetnu molitvu pojedinaca ili skupine svetom i bezgrješnom Srdcu Marijinu,** odnosno **»Djelo vjere, ufanja i ljubavi Isusu u oltarskom Sakramentu«** ili molitvu B. K. N. **»Vjerovanje ap.«**, a nakon toga obavlja primanje ovako:

»Ja kao upravitelj (zamjenik upravitelja) podieljenom mi vlašću primam tebe (vas) ... N. N.... (reci imena) i upisujem te (vas) u Bratovštinu... i činim te (vas) dionikom (dionicima) sviju milosti, oprosta, povlastica i duhovnih dobara ove Bratovštine u ime Otca i Sina i Duha Svetoga. Amen.«

5. Podieli upisnice i medaljice.
6. Izloži Presveto.
7. Izmoli s novim članovima i s drugim vjernicima Litanije lauretanske s bratovštinskom molitvom i Tebe Boga hvalimo.
8. Poslije »Divnoj dakle...« blagoslovi s Presvetim nove članove.
9. Završi pobožnost sa »Blagoslovljen budi Bog...«

II

MOLITVENIK

»Molite se Bogu bez prestanka«.

I. Solunj. 5, 17.

»Molitva ponizna čovjeka prodire nebesa«.

Crkv. 35, 21.

»I sve što uzištete u molitvi vjerujući, primit ćete«.

Mat. 21, 22.

1. JUTARNJA MOLITVA

U ime † Otca...

Moj Bože, ja vjerujem u Tebe, klanjam Ti se, ufam se u Tebe i ljubim Te! Molim Te oprosti onima, koji ne vjeruju u Te, ne klanjaju Ti se, ne ufaju se u Te i ne ljube Te!...

Slava Otcu... Otče naš... Zdravo Marijo... Vjerujem u Boga... Anđeo Gospodnji... str. 67.

Sladko Srdce moga Isusa, daj da Te ljubim sve to više!

Sladko Srdce Marijino, budi moje spasenje!

Sveti-Anđele čuvaru, moj sveti Imenjače, zaštitniče, i svi Sveti Božji, molite za mene!

Želim dobiti sva oproštenja, koja samo mogu danas steći svojim molitvama i dobrim djelima.

Zdravo Kraljice... str. 134.

Duše svih vjernih mrtvih po milosrđu Božjem počivale u miru! Amen.

U ime † Otca...

2. VEČERNJA MOLITVA

U ime † Otca...

Moj Bože, ja vjerujem u Tebe, klanjam Ti se, ufam se u Tebe i ljubim Te! Molim Te oprosti onima, koji ne vjeruju

u Te, ne klanjaju Ti se, ne ufaju se u Te i ne ljube Te!...

Slava Otcu... Otče naš... Zdravo Marijo... Vjerujem u Boga... Anđeo Gospodnji...

Dođi Duše Sveti, pamet mi razsvietli, da spoznam griehe svoje, kojima sam Te danas uvriedio i da se za njih iskreno pokajem.

Ovdje razmisli, gdje si sve danas bio, s kim si razgovarao, što si sve radio i jesi l u tom Boga uvriedio mišlju, rieči, željom ili kakvim djelom... Zatim se pokaj:

Kajem se od svega srdca, što sam uvriedio Boga najveće i najmilije dobro; mrzim na sve svoje griehe i tvrdo odlučujem da ću se popraviti i da ne ću više griešiti.

Djelo vjere... Djelo ufanja... Djelo ljubavi i skrušenja... str. 69—70.

Isuse, Marijo, Josipe! Budite mi u pomoći u smrtnoj borbi! Isuse, Marijo, Josipe! Dajte, da se u miru s Vama odieli duša moja!

Oproštenje 7 godina; podpuno oproštenje jedamput na mjesec, uz obične uvjete, ako se devno moli:

Pod obranu se Tvoju... str. 79.

Sveti Anđele čuvaru... Duše svih vjernih...

U ruke se Tvoje predajem, o Bože moj!

U ime † Otca...

3. MOLITVE I OBRAZCI, koje treba znati svaki kršćanin

U ime Otca † Sina i Duha Svetoga. Amen.

Otče naš, koji jesi na nebesima, / sveti se ime Tvoje, / Dođi kraljevstvo Tvoje. / Budi volja Tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji. / Kruh naš svagdanji daj nam danas / I otpusti nam duge naše, kako i mi odpuštamo dužnicima našim. / I ne uvedi nas u napast, / nego izbavi nas od zla. Amen.

Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s Tobom; blagoslovena Ti među ženama, i blagosloven plod utrobe Tvoje, Isus. Sveta Marijo, Majko Božja moli za nas grješnike, sada i na čas smrti naše. Amen.

Slava Otcu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku, tako i sada, i vazda, i u vieke vjekova. Amen.

Vjerujem u Boga, Otca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje / I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, / koji je začet po Duhu

Svetom, rođen od Marije Djevice, / mučen pod Poncijem Pilatom, razpet, umro i pokopan, / sašao nad pakao; treći dan uzkrsnuo od mrtvih; / uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Otca svemogućega; / odonud će doći suditi žive i mrtve. / Vjerujem u Duha Svetoga, / svetu Crkvu katoličku / obćinstvo svetih, / oproštenje grieha, / uzkrsnuće tiela, / život vječni. Amen.

Deset zapovijedi Božjih

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj; nemaj drugih bogova uz mene. 2. Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud. 3. Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji. 4. Poštuj otca i mater, da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji. 5. Ne ubij. 6. Ne sagrieši bludno. 7. Ne ukradi. 8. Ne reci lažna svjedočanstva na bližnjega svoga. 9. Ne poželi žene bližnjega svoga. 10. Ne poželi nikakove stvari bližnjega svoga.

Pet zapovijedi crkvenih

1. Svetkuj zapovjedne blagdane. 2. Slušaj pobožno svetu Misu u nedjelju i u ostale zapovjedne blagdane. 3. Posti zapovjedne poste, i u određene dane ne mrsi. 4. Svake se godine najmanje jedanput izpoviedi, i o Uzkrsu pričesti. 5. Ne svadbuj svečano u zabranjeno vrieme.

Sedam svetih sakramenata

1. Krst. 2. Potvrda. 3. Presveti Oltarski Sakramenat. 4. Pokora. 5. Posljednje pomazanje. 6. Sveti red. 7. Ženitba.

Šest poglavitih istina kršćanskih

1. Samo je jedan Bog. / 2. Tri su božanske osobe. / 3. Bog je sve stvorio, sve uzdržava i upravlja. / 4. Sin Božji je čovjekom postao i smrću nas svojom na križu otkupio. / 5. Bog dobro viekom nagrađuje, a zlo viekom kazni. / 6. Milost Božja potrebna je za spasenje.

Tri bogoslovske kreposti

1. Vjera. 2. Ufanje. 3. Ljubav.

Djelo vjere

Vjerujem u Te, Bože moj, da si jedan jedini božanstvom, a troj osobama, Otac, Sin i Duh Sveti. Vjerujem, da je druga osoba Sin Božji, krepošću Duha Svetoga, čovjekom postao, rodio se i sve nas otkupio; i da će doći suditi žive i mrtve; da će dobre naplatiti slavom nebeskom, a grješnike kazniti mukama

paklenim. Vjerujem nadalje sve ono, što vjeruje i vjerovati uči sveta Mati Crkva rimokatolička. A sve to vjerujem zato, što si to naviestio Ti, Bože, koji si neizmjerna mudrost i vjekovita istina koji ne možeš prevariti niti prevaren biti, jer sve znaš i vidiš. O Bože, umnoži vjeru moju!

Djelo ufanja

Ufam se u Te, o premilostivi Bože moj, da ćeš mi po zaslugama muke i smrti Isusove i po mojim dobrim djelima, s pomoću Tvojom učinjenima, oprostiti sve griehe i dati slavu nebesku. A to se ufam zato, što Ti, Bože svemogući, dati možeš što si obećao, i u obećanju si svojem stalan i vjeran. O Bože, učvrsti ufanje moje.

Djelo ljubavi

Ljubim Te, o Bože moj, svim srdcem i dušom svojom nadasve, i više nego samoga sebe; jer si Ti sam po sebi svake ljubavi dostojan, i zaradi Tebe ljubim bližnjega svoga kao samoga sebe. O Bože, užezi ognjem ljubavi svoje srdce moje, te iz ove goruće prema Tebi ljubavi jako se kajem, što sam ikada uvriedio Tebe neizmjerno dobro. Mrzim na sve griehe života svoga,

i to većma nego na ikoje drugo zlo. O da te nisam nikada uvriedio! Tvrdo odlučujem da ću se čuvati svakoga grieha te volim umrijeti nego ikojim griehom, osobito smrtnim uvriediti Tebe najveće dobro. A sve ću počinjene griehe, po milosti Tvojoj iskreno izpovjediti i dostojnu za njih pokoru učiniti. Smiluj mi se dakle, o svemogući Isuse, i budite mi na pomoć, milostiva Marijo i sveti Josipe! Amen.

četiri posljednje stvari čovjeka

Smrt, sud, pakao i kraljevstvo nebesko. — »U svim djelima svojim spomeni se posljednjih stvari, pa ne ćeš nikada sagriešiti.«

Obćenita izpovied

Izpoviedam se Bogu svemogućemu, blaženoj Mariji vazda Djevici, blaženom Mihovilu arkanđelu, blaženomu Ivanu Krstitelju, svetim apostolima Petru i Pavlu, svima svetima i tebi, otče, da sam sagriešio vrlo mnogo mišlju, riečju i djelom: moj grieh, moj grieh, moj preveliki grieh! Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, blaženoga Mihovila arkanđela, blaženoga Ivana Krstitelja, svete apostole Petra i Pavla, sve svete i tebe, otče, da se molite za me Gospodinu Bogu našemu.

Anđeo Gospodnji

Anđeo Gospodnji naviestio Mariji, — I ona začela po Duhu Svetom. Zdravo Marijo...

Evo službenice Gospodnje, — Neka mi bude po rieči tvojoj. Zdravo Marijo...

I Rieč tielom postala, — I prebivala među nama. Zdravo Marijo...

Moli za nas sveta Bogorodice. — Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

P o m o l i m o s e ! Milost svoju molimo te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi koji smo po a n đ e l o v u navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina Tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uzkrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

U uzkrsno vrieme, to jest od Velike subote naveče pa do noći Presvetoga Trojstva, moli se mjesto »Anđeo Gospodnji« stojeći molitva:

K r a l j i c e n e b a, r a d u j s e. A l e l u j a. — Jer koga si bila dostojna nositi. Aleluja.

Uzkrsnu, kako je rekao, Aleluja. — Moli za nas Boga! Aleluja. — Veseli se i raduj se, Djevice Marijo, Aleluja. — Jer je uzkrsnuo Gospodin uistinu. Aleluja.

P o m o l i m o s e. Bože, koji si se dostojao obradovati sviet uzkrsnućem Sina

svoga. Gospodina našega Isusa Krista, daj, molimo Te, da po Majci njegovoj, Djevici Mariji, zadobijemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Za »Anđeo Gospodnji«, »Kraljice neba« ili umjesto toga pet Zdravo Marijo, dobije se oproštenje 10 godina, ako se mole ujutro, o podne i uveče, a podpuno oproštenje, uz obične uvjete, jedanput na mjesec, ako se mole dnevno.

4. RAZNE DRUGE MOLITVE

Krunica Blažene Djevice Marije

N a t r i m a n j a z r n a: 1. Koji neka nam umnoži vjeru. 2. Koji neka nam učvrsti ufanje. 3. Koji neka nam usavrši ljubav.

N a d e s e t k e:

O t a j s t v a r a d o s n a

1. Koga si Djevice, po Duhu Svetom začela. 2. Koga si, Djevice, idući Elizabeti u pohode nosila. 3. Koga si, Djevice, rodila. 4. Koga si, Djevice, u hramu prikazala. 5. Koga si, Djevice, u hramu našla.

O t a j s t v a ž a l o s n a

1. Koji se za nas krvlju znojio. 2. Koji je za nas bičevan bio. 3. Koji je za nas

trnjem okrunjen bio. 4. Koji je za nas težki križ nosio. 5. Koji je za nas razpet bio.

Otajstva slavna

1. Koji je od mrtvih uzkrsnuo. 2. Koji je na nebo uzašao. 3. Koji je Duha Svetoga poslao. 4. Koji je Tebe, Djevice, na nebo uzeo. 5. Koji je Tebe, Djevice, na nebu okrunio.

(Za pokojnike se običaje dodati i šesta desetka):

Koji neka se smiluje vjernim mrtvim.

Žrtve za grješnike

Po uputi Gospe fatimske reći ćemo na početku i svršetku kad činimo koju žrtvu ili molimo Krunicu:

O Isuse, to je za Tvoju ljubav, za obraćenje grješnika i kao naknada za uvrede, koje se nanose svetom i bezgrješnom Srdcu Marijinu.

Isto tako po uputi Gospe fatimske pridodaje se poslije svake desetice u Krunici:

O moj Isuse, oprosti nam naše griehe; očuvaj nas od paklenoga ognja; dovedi u raj sve duše, osobito one, kojima je veća potreba Tvoga milosrđa.

Zlatna krunica na čast presv. Srdcu Isusovu

(Moli se običnom krunicom bl. Gospe.)

U ime Otca i Sina...

Slatko Srdce moga Isusa. — Daj, da Te ljubim sve to više.

Svaki put 300 dana oprosta, jedanput u mjesecu podpuno oproštenje uz obične uvjete.

Mjesto Otčenaša moli:

Vječni Otče! Prikazujem Ti predragocjenu krv Isusa Krista — kao zadovoljštinu za svoje griehe i za potrebe sv. Crkve.

Svaki put 100 dana opr.

Mjesto Zdravo Marijo:

Isuse blaga i ponizna Srdca — učini srdce moje po Srdcu svome.

300 dana opr. svaki put.

Mjesto Slava Otcu:

Slatko Srdce Marijino, — budi spasenje moje.

300 dana oprosta svaki put, podpuno oproštenje jedanput na mjesec, ako se moli dnevno, uz obične uvjete.

Otče naš... Zdravo Marijo... Slava Otcu...

Molitva za blagoslov

Sada, Isuse moj, molim Te još za sveti blagoslov. Blagoslovi mi tielo i dušu. Blagoslovi moje molitve, misli, želje, rieči i djela. Blagoslovi moju rodbinu i sve, za koje sam dužan moliti, ili koji se preporučiše mojoj molitvi. Blagoslovi sve bolestne i umiruće. Ne daj, da itko od nas umre bez svetih Sakramenata.

Tvoj sveti blagoslov sašao vrhu nas i ostao vazda s nama! Amen.

Duhovna pričest

Isuse moj, vjerujem, da si prisutan u presvetom Sakramentu; ufam se u Te, ljubim Te nada sve. Iz ove ljubavi kajem se od srdca za sve griehe i ne ću nikada više griešiti. Moja duša čezne za Tobom; no jer Te ne mogu sada uistinu bitno primiti u presvetom Sakramentu, dođi bar duhovnim načinom u srdce moje.

Sad misli, da si Isusa doista primio i reci:

Isuse moj, klanjam Ti se, kano da si u mom srdcu zaista prisutan i sjedinjujem se posve s Tobom. O ne daj, da se ikada od Tebe rastavim! Tvoj sveti blagoslov sašao vrhu mene i ostao vazda! Amen. 3 godine oprost.

Uzdasi otajstvenom Isusu

Hvaljeno i čašćeno bilo vazda Presveto Otajstvo.

300 dana opr. svaki put.

Isuse u Presv. Sakramentu, smiluj se nama!

300 dana opr. svaki put.

Gospodine moj i Bože moj!

7 godina i 7 četrdesetnica opr., ako ovo moliš gledajući sv. Hostiju za podizanja ili kad je Presveti Sakramenat svečano izložen na oltaru.

Euharistijsko Srdce Isusovo, smiluj se nama.

300 dana opr. svaki put.

Hvaljeno budi presveto euharistijsko Srdce Isusovo!

300 dana opr. svaki put.

Molitva Gospodinu našemu Kristu Kralju

Podpuno oproštenje jedanput na dan uz obične uvjete.

Gospodine Isuse Kriste, priznajem Te kraljem svega. Sve što je stvoreno, za Tebe je stvoreno. Izvršuj na meni sva Svoja prava. Ponavljam krstni zavjet odričući se đavla i njegovih razkoši i

djela, a obećajem, da ću u buduće živjeti kao dobar kršćanin. I upravo se obvezujem, da ću, koliko je do mene, raditi, da pobiede Božja prava i Tvoje svete Crkve. Božansko Srdce Isusovo, prikazujem Ti svoja siromašna nastojanja, da se postigne to, da sva srdca priznaju Tvoje sveto kraljevanje i tako da se učvrsti na cielomu svietu kraljevstvo Tvoga mira. Amen.

Molitva predragocienoj Krvi Isusovoj

O moj premilostivi Spasitelju! Po dragocjenoj za me prolivenoj krvi Svojoj i po neizrecivim zaslugama Svojega presvetoga trpljenja daj, da se moja duša od sviju grieha očisti, i udieli mi milost, da Te moje srdce sve više i više ljubi i da Ti bude vazda sve zahvalnije, te da se što više trudi, bogoljubnim, Tebi milim životom, zavrieditи, da uniđe u onu slavu, koju si nam Ti, žrtvujući Svoju krv i Svoj život, tako drago i milo pribavio. Amen.

Molitva Majci Božjoj za sv. čistoću

Zdravo Marijo... O Gospođo, moja, o Majko moja, Tebi se svega prinosim i da pokažem kako sam Ti odan(a), posvećujem Ti danas svoje oči, svoje uši,

svoja usta, svoje srdce, upravo svega sebe. Kad sam dakle sav Tvoj(a), o dobra moja Majko, čuvaj me i brani me kao stvar i svojinu svoju.

100 dana opr. jedanput na dan.

Pod obranu...

Pod obranu se Tvoju utječemo, sveta Bogorodice. Ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas od svih pogibelji uviek oslobodi. Djevice slavna i blagoslovena. Gospođo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu izruči!

Molitva Srdcu Marijinu

O preblaga Marijo, utočište grješnika, za boli Srdca Tvoga sućuti puna, i za smrt ljubljenoga Sina tvoga Isusa, molim Te, izprosi svim grješnicima svieta, osobito onim, koji zlim primjerom i krivim naukom druge na grieh zavađaju, milost, da se iskreno obrate. Amen.

Srdce Marijino, puno sućuti, pomozi grješnicima.

Srdce Isusovo, Srdce vrhovnoga svećenika, daj mi srdce svećeničko, da uzpaljeno ljubavlju cielo se žrtvuje i uništi za spas biednih grješnika.

Srdce Marijino, Srdcu Isusovu najmilije, daj mi snažnu ljubav k njegovu Srdcu.

Sveti Josipe, daj mi svoju ljubav k Isusu i Mariji!

5. POSVETA OBITELJI PRESV. SRDCU ISUSOVOMU

Posveta obitelji Presvetomu Srdcu jest događaj od velike važnosti po kršćansku obitelj. Pripravit će se obitelj za taj dan devetnicom, a na sam dan će se izpoviediti i primiti svetu Pričest kao naknadu za prije nanesene uvrede. Zamolit će svećenika, da prije posvete blagoslovi sliku Srdca Isusova u kući ili u crkvi. Pred slikom Presvetoga Srdca, izmole svi zajedno i glasno Vjerovanje, a glava obitelji ili koji drugi od starijih, molit će pred svima, a ostali će glasno za njim pobožno ponavljati ovu od svetog Otca Pape određenu posvetnu molitvu:

Presveto Srdce Isusovo, / Ti si očitovalo svetoj Margareti svoju želju, / da zavladaš kršćanskim obiteljima. / Stoga evo dolazimo danas, / da priznamo otvoreno / Tvoje neograničeno gospodstvo nad svojom obitelji. / Hoćemo da unapred živimo Tvojim životom. / Hoćemo, da u nama procvatu kreposti, / kojima si Ti obećao mir već ovdje na zemlji. / Hoćemo, da duh ovoga svieta, / koji si Ti osudio, / što dalje od sebe protjeramo. /

Zavladaj dakle našim razumom, / da tvrdo vjerujemo u Tebe. / Zavladaj našim srdcem, / da uzplamtimo gorućom ljubavi prema Tebi. / Žar ove ljubavi podržavat ćemo / čestim primanjem svete Pričesti. /

Udostoj se, o Božansko Srdce Isusovo, / biti uz nas, kad se okupimo; / udostoj se blagosloviti naša duhovna i vremenita poduzeća; / udostoj se razpršiti naše brige, / posvetiti naše radosti, / ublažiti naše nevolje. / Ako bi tko od nas bio ikada tako nesretan, / da bi Te ražalostio, / onda se sjeti, o Presveto Srdce Isusovo, / da si prema razkajanim grješnicima / dobrostivo i milosrdno. / I kad kucne posljednji čas, / kada dođe smrt, / i svoju tugu unese među nas, / onda ćemo se mi svi: / i oni, kojima je poći u vječnost, / i oni, koji još ostaju ovdje, / povrći Tvojim vječnim odlukama. / Tješit će nas pomisao, / da će svanuti dan, / kad će se sva naša obitelj / naći zajedno u nebu, / da ondje po sve vieke / hvali Tvoje Veličanstvo / i slavi Tvoja dobročinstva.

Bezgrješno Srdce Marijino / i slavni patrijarh sveti Josip / neka Ti prinesu ovu našu posvetu, / i neka nas sjećaju

na nju / u sve dane našega života. / Da živi Srdce Isusovo, / Srdce našega Kralja / i Otca našega!

Potom će se izmoliti jedan »Otče naš« i jedna »Zdravo Marija« za pokojne članove obitelji, da i oni osjete kapljicu utjehe, kad evo Spasitelj preuzima gospodstvo u kući, u kojoj su i oni prebivali.

U zahvalu, što se Božansko Srdce udostojilo uzeti obitelj pod osobitu zaštitu, moli se zatim ova molitva:

Slava i čast Božanskom Srdcu Isusovu, koje nam se tako milostivim ukazalo, te je obitelj našu učinilo malim kraljevstvom svojim i pod našim krovom podiglo priestolje svoje, da dieli s nama radost i žalost, te da nas vodi neizkazanom ljubavlju svojom. O Božansko Srdce, udieli milost slaboj djeci svojoj, da zahvalno i vjerno sliedimo vodstvo Tvoje. Upali srdca naša plamom ljubavi svoje i učini Ti, koji si krotak i ponizan Srdcem, da svim srdcem svojim zamrzimo na grieh i taštinu ovoga svieta. Neka Ti bude naša kuća milo prebivalište, kako Ti je nekoć bila ona u Betaniji, a obitelj našu učini sličnom svetoj obitelji u Nazaretu. Amen.

Hvaljeno, čašćeno i ljubljeno neka bude vazda u našoj kući preljubljeno Srdce Isusovo! Kraljevstvo njegovo neka dođe k nama! Amen.

Prečisto Srdce Marijino, moli za nas, Sveti Josipe, moli za nas!

Sad bi se mogla zapjevati koja pjesma u čast Presvetomu Srdcu. Ako je prisutan svećenik, podielit će blagoslov obitelji.

Posveta obitelji Srdcu Marijinu

Posveta se obavlja na koji blagdan bl. Dj. Marije pred slikom Srdca Marijina. Priprava je ista i obred kao i kod posvete Srdcu Isusovomu, a zatim se moli ova posvetna molitva:

Majko Božja, kraljice presvete krunice, pomoćnice kršćana i utočište svih, koji Te zazivaju. Tvojemu se bezgrješnom Srdcu danas svetčano posvećuje naša obitelj.

Tvrdo vjerujemo, da je Isus Krist naš Gospodin i Spasitelj. Samo je on svojom smrću sviet odkupio i sve nam pribavio, što je potrebno za spasenje. A Tebe je odabrao za djeliteljicu svojih milosti. Nebrojena dobročinstva, što ih daje našoj obitelji, idu također preko Tvojih ruku. Zato Ti zahvaljujemo, što se tako majčinski neprekidno za nas brineš!

Zaštićuj nas i dalje kao svoju djecu. Moli se za nas i s nama. Tvojoj je brižljivoj molbi nekoć Tvoj božanski Sin tako ljubezno i dobrostivo udovo-

ljio, kad je učinio prvo čudo u svom javnom životu. Daj se i sada dan za danom vjerno brini za sve nas. Po Tvojem se zagovoru ufamo zadobiti svaku milost i pomoć, da hrabro uztrajemo u kušnjama svieta i dospijemo u vječno blaženstvo.

Obećajemo, da ćemo postojano vjerni ostati Tvom božanskom Sinu, kako u javnom tako i u privatnom životu, jer Ti hoćeš, da sve obdržavamo, što on zapovieda. Zato Ti obećajemo urediti svoj život prema propisima svetog evanđelja, da ćemo širiti i utvrđivati kraljevstvo Božje i u sebi i oko sebe, da ćemo biti apostolima njegove ljubavi i svagdje nastojati oko sloge i mira.

Iz Tvoga neokaljanoga Srdca, Marijo, neka poteče na nas onaj vrhunaravski život, koji nam jedini zajamčuje obiteljski mir na zemlji i da ćemo se svi članovi naše obitelji opet jednom u nebu sastati. Uzmi našu obitelj pod svoje materinsko okrilje, da ostane uviek vjerna slika svete nazaretske Obitelji. Udostoj se posve uzeti u svoje vlastničtvo našu obitelj, koja želi da postane malo kraljevstvo Tvoga Srdca i božanskoga Srdca Isusova. Amen.

Otče naš... Zdravo Marijo... za pokojne članove obitelji.

U ratnim strahotama i pogibelji

Spasi nas, Gospodine, pogibosmo!

300 dana oproštenja.

Bezgrješna Kraljice mira, moli za nas!

300 dana oproštenja.

Moj Isuse, milosrđe!

U vrieme bombardiranja podpuno oproštenje, ako se skrušenim srdcem izmoli — ako ne postoji opasnost bombardiranja, svaki put 300 dana oproštenja.

Molitva za mir

Bože, od koga su svete želje, pravi savjeti i pravedna djela, daj slugama svojim onaj mir, kojega sviet ne može dati, da i srdca naša budu zapoviedima Tvojim poslušna, i sadanja vremena, bez straha od neprijatelja, po Tvojoj zaštiti mirna.

Molitva za svaku potrebu

Neiskazano milosrđe svoje, Gospodine, milostivo nam ukaži, pa nas zajedno i odrieši od sviju grieha i izbavi od kazna, koje za njih zaslužujemo.

Kratka molitva za sv. Otca Papu

Gospodine Isuse, štiti pod okriljem svog Božanskoga Srdca našega Sv. Otca Papu. Budi mu svietlo, budi mu jakost, budi mu utjeha. Amen.

300 dana oproštenja svaki put. Pijo X. 30. IV. 1907.

Podpuno oproštenje u čas smrti

Ako se skrušeno izpoviedi, dostojno pričesti i žarkom ljubavlju prema Bogu izmoli ovu molitvu:

Gospodine Bože moj! Već sada spremna i draga srdca iz Tvoje ruke primam svaku vrst smrti, koja bude Tebi po volji, i to sa svim njezinim tjeskobama, mukama i bolima.

Pijo IX. 9. III. 1904.

6. POBOŽNOST HRVATSKIM BLAŽENICIMA

Molitva Bl. Augustinu Kažotiću

(3. kolovoza)

Augustine, biskupe presveti, svjetlosti Zagreba, diko Lučere, slavo reda sv. Dominika: brani svoje štovatelje pomoćima nebeske milosti.

R. Moli za nas, bl. Augustine.

O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Bože, koji si se udostojao, da u blaženom Augustinu, priznavaocu svomu i biskupu, dadeš Crkvi svojoj primjer dobra pastira: dopusti milostivo, da po njegovu zagovoru zaslužimo doći na zeleni pašnjak Tvoj. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva Bl. Marku Križevčaninu

(7. rujna)

Bože, koji si ovaj dan posvetio pobjednim slavljem bl. Marka, svojega mučenika, usliši molbe svojega puka i podaj, da mi, koji častimo njegove zasluge, nasljedujemo postojanost njegove vjere. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva na čast Bl. Nikole Tavilića

(14. studenoga)

Bože, koji si blaženog Nikolu Tavilića proslavio revnošću za širenje vjere i palmom mučeničtva, daj nam, molimo, da po njegovu primjeru i zagovoru idući putem Tvojih zapoviedi zaslužimo nagradu vječnoga života. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva Bl. Nikoli Taviliću za hrvatski narod

Blaženi Nikola Taviliću, Ti, koji si od Jadrana do Sriema Kristovom riečju suzbijao nevjeru, što je s iztoka stala da raztače Hrvatsku, čuj nas, koji Te evo, ovjenčana mučeničkom krunom Kristova grada Jerusalema, širom hrvatske domovine velikom slavom slavimo i zaštitu Tvoju zazivamo: moli za hrvatski narod Krista Gospodina našeg. Amen.

Za obje zadnje molitve 50 dana oproštenja svaki put.

Molitva Bl. Graciji

Bože, koji si blaženoga Graciju uresio osobitom krepošću pokore, podaj molimo, da idući za njegovim stopama činimo dostojne plodove pokore. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva Bl. Ozani Kotorki

(27. travnja)

Obnovi, Gospodine, u srdcima našim ljubav Tvoje muke, da zagovorom i primjerom bl. Ozane, djevice i pokornice, postanemo dionici boli i slave Spasiteljeve. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

7. ŠTOVANJE OSTALIH SVETACA

Molitva Sv. Jeronimu

Posred skupštine otvori usta njegova i napuni ga Gospodin duhom mudrosti i razuma.

R. Moli za nas sv. Jeronime!

O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Bože, koji si se udostojao Crkvi svojoj podariti blaženoga Jeronima, priznavaoca svoga i najvećega učitelja u razlaganju Svetoga Pisma, podaj, molimo Te, da odvjetovanjem njegovih zasluga, a s Tvojom pomoću uzmognemo tvoriti, što je on učio riečju i djelom. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva Sv. Ćirilu i Metodiju

za sjedinje odieljenih s katoličkom crkvom

Bože, koji si nas po svetoj braći Ćirilu i Metodiju k jedinstvu vjere pozvao, sjedini odieljenu braću našu sa svetom katoličkom Crkvom, da bude kako na nebu tako i na zemlji samo jedno stado i jedan pastir pravovjernih kršćana. Za to Te molimo po zaslugama Isusovim, po zagovoru prečiste Djevice Marije,

svete braće Ćirila i Metodija i svih Svetih Tvojih. Amen.

Otče naš. Zdravo Marijo.

Sveta braćo Ćirile i Metodiju, molite za nas!

Molitva svetoj Bernardici

Bože, zaštitniče i prijatelju poniznih, koji si razveselio svoju službenicu Mariju Bernardicu ukazanjem i razgovorom Bezgrješne Djevice Marije; daj, ponizno Te molimo, da zavriedimo jednostavnim putem vjere doći do gledanja Tvoga u nebu. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Molitva svetcu, čije ime nosiš

O sveti N., kojega osobito treba da štujem kao odvjetnika svoga pred Bogom, radujem se iz svega srdca, što sam Tvojim imenom, premda nedostojan, nazvan na svetom krštenju; samo mi je žao, što način života mojega ne odgovara svetosti imena Tvojega. O sveti N., pomoćniče moj, daj mi se milostiv ukaži, te i od Boga izprosi milost, da na bolje promienim život svoj i svom pomnjom sliedim kreposti Tvoje. Ne daj, da slavu imena Tvoga pogrdim griesima svojim. Čuvaj mi dušu, brani mi tielo,

podaj mi stalnost u dobru, izbavi me od svakoga zla, a osobito budi mi u pomoći na čas smrti moje, da Ti uzmognem na darovima Tvojim hvaliti i slaviti Boga u vieke vjekova. Amen.

Molitva u čast Sviju Svetih

O kako je veličanstveno kraljevstvo, u kojem se s Kristom raduju svi Svetci! Ogrnuti u biele haljine, stupaju za Janjetom, kuda god ide.

Radovat će se Svetci u slavi i veseliti se u stanovima svojim.

Pomolimo se. Svemogući, vječni Bože, koji nam dade, da slavimo u jednoj slavi zasluge svih svetih Tvojih, molimo Te, da nam radi umnoženih zagovornika daruješ željeno obilje smilovanja svoga. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

8. RAZNE POBOŽNOSTI

Molitva za one, koji su na umoru

O predobrostivi Isuse, ljubitelju duša, zaklinjem Te smrtnom borbom Tvojega presvetoga Srdca, bolovima Tvoje neokaljane Majke, očisti u svojoj krvi sve grješnike svega svieta, koji su sada u smrtnoj borbi, te će još danas umrieti. Amen.

Molitva za duše u čistilištu

Vječni Otče, prikazujem Ti krv, muku i smrt Isusa Krista, boli blažene Djevice Marije i svetoga Josipa — za oproštenje svojih grieha, za oslobođenje duša iz čistilišta i za obraćenje grješnika. Amen.

100 dana opr. — jedanput na dan.

Molitva za sve vjerne mrtve

Bože, stvoritelju i otkupitelju svih vjernih, udieli dušama sluga i službenica svojih otpuštenje sviju grieha, da oproštenje, koje su vazda željele, pobožnim molitvama postignu. Koji živiš i kraljuješ po sve vieke vjekova. Amen.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine.
I svjetlost vječna svietlila im.

9. MISNA POBOŽNOST

I. Dio sv. Mise

PRIPRAVA ZA ŽRTVU

Sv. misa je sadržaj cieloga života Isusova. A pojedini dielovi nas opominju na razne događaje u životu Isusovom.

Pristup

Misnik moli pristupne molitve i duboko sagnut Izpovied Bogu. — Ponizni je put, kojim je išao Spasitelj do Kalvarije.

I ja se kajem i ponizujem pred Tobom, o Bože moj, oprosti mi moje griehe.

Introibo — Ulaz

Misnik uzlazi i zatim moli na desnoj strani žrtvenika. — Čežnja Staroga Zavjeta za Spasiteljem.

»K Tebi, Gospodine, podižem i ja svoju dušu, Bože moj, u Te se uzdam, i ne ću se zastidjeti.« (Psal. 24, 1).

Kyrie eleison — Gospodine smiluj se

Misnik moli u sredini žrtvenika — Molitva Staroga Zavjeta, da dođe Spasitelj.

I ja Te, Gospodine, molim i zovem: Gospodine smiluj se! Kriste smiluj se! Gospodine smiluj se!

Gloria — Slava

Misnik u sredini žrtvenika slavi Boga — Isus se rodi.

Hvala Ti, Isuse, za preveliku ljubav, koja Te je sklonula, da i radi mene siđeš na zemlju! Slava Otcu...

Oremus — Pomolimo se

Misnik se okrene od žrtvenika i veli: Gospodin s vama, a zatim ide na desno, da moli misne molitve — Isusa prikazuju u hramu.

Isuse, sačuvaj me od sadašnjih i budućih zala, ja želim uviek ostati uz Tebe.

Epistola — Poslanica

Poslije molitava čita misnik na istoj strani odlomak sv. Pisma — Sv. Ivan poziva narod k Isusu.

Daj, Isuse, i mene ubroji među svoje učenike i privedi u nebesku domovinu!

Graduale — Pjesma na stepenicama

Misnik na istoj strani kod misne knjige izgovara zanosne rieči iz Psalama i sv. Pisma — Narod se kupi oko Ivana.

Isuse, daj da donosim dostojan rod pokore, izpravim sve što je kod mene krivo i Tebi vjerno služim!

Evanđelje

Podvornik prenosi knjigu i na lievoj strani čita misnik odlomak iz Evanđelja o Isusu — Spasitelj propovieda narodu.

Daj, Isuse, da i ja slušam rieč Božju i po njoj uređujem svoj život.

Credo — Vjerujem

Misnik moli Vjerovanje u sredini žrtvenika — Obraćenje apostola i učenika.

Moj Isuse, molim Te za crkvene poglavare i svećenike: daj nam dobrih

svećenika. A ja ću ih rado slušati i slieditи njihove pouke i opomene.

Vjerujem u Boga Otca...

II. Dio sv. Mise

POČETAK ŽRTVE

Ofertorij — Prikazanje

Sada počinje žrtva sv. Mise. Misnik prikazuje kruh i vino — Isus se podlaže volji nebeskoga Otca.

Bože moj, neka se i na meni vrši sveta Tvoja Volja u svemu, što me snađe.

Sekrete — Tajne molitve

Poslije Prikazanja misnik moli tiho u sredini žrtvenika — Juda izdaje Isusa.

Isuse, daj mi milost, da nigdje i nikada ne izdam niti ne zatajim ni Tebe ni Tvoje nauke, pa morao i umrieti za to!

Prefacija — Predslovlje

Predslovlje misnik moli glasno, a u pjevanoj Misi pjeva i svršava ga sa uzklikom: Hosana i svet, svet, svet, a podvornik tri puta pozvoni — Svečani ulazak Isusov u Jeruzalem.

Daj mi, Isuse, milost, da Te uviek rado hvalim i slavim i nikada to ne prestanem.

III. Dio sv. Mise

ČIN MISE

Tajne molitve prije podizanja

Poslije Predslovlja misnik u sredini žrtvenika tiho moli za cielu Crkvu: za crkvene poglavare, sve prisutne i njihove rodake, a napose za one, za koje prinosi sv. Misu i kojih se napose spominje — Isusove muke.

I ja Te Isuse molim za sve, za koje moli i misnik. Kajem se i obećajem Ti, da Te ne ću više razapinjati svojim griesima i rugati Ti se svojevoljnim pogrješkama!

Podizanje

Misnik, poslije Pretvorbe, podiže najprije sv. Hostiju, onda presvetu Krv, da im se vjernici poklone — Isusa podižu na Križ.

Zdravo, Tielo Isusovo, za me na križ pribieno! Najsmjernije Ti se klanjam. Vjerujem u Te, uſam se u Te, ljubim Te nada sve. Kajem se za svoje griehe. Gospodin moj i Bože moj!

Oproštenje 7 god. i 7. čet., ako živom vjerom gledamo sv. Hostiju.

Presveto Trojstvo, Otče, Sine i Duše Sveti, duboko Ti se klanjam i prikazujem Ti predragocjeno Tielo, Krv, Dušu i Božanstvo našega Gospodina Isusa Krista, koji je prisutan u svim Svetohraništima svieta, kao naknadu za uvrede, kojim Ga vriedaju, i po neizmjernim zaslugama Njegovoga presvetoga Srdca i po zagovoru Bezgrješnoga Srdca Marijina molim Te za obraćenje grješnika.

Molitva iz fatimskih objava

Pater noster — Otče naš

Misnik moli ili pjeva Otče naš — Isus moli na Križu.

Isuse, ne zaboravi na mene na smrtnom času, premda sam zaslužio, da budem odbačen od Tebe!

Otče naš...

Lomljenje sv. Hostije

Misnik lomi sv. Hostiju — Isus umire na Križu — Vojnik Mu probode rebro.

Vjerujem tvrdo, da je ovdje na žrtveniku Sin Božji. Isuse umnoži vjeru moju!

Agnus Dei — Jaganjče Božji

Misnik se udara tri puta u prsa — Marija pod križem — Isusa skidaju s Križa i polažu u krilo Marijino.

Isus svojih ne ostavlja nikada. Svojoj Majci daje za hranitelja i zaštitu sv. Ivana, a nama Je daje za Majku. Hvala Ti Isuse za ovu preveliku ljubav!

IV. Dio sv. Mise

Blagovanje žrtve i zahvala. Pričest misnikova

Misnik blaguje Tielo i Krv Isusovu — Pogreb Isusov. —

Dođi i k meni, o Isuse moj, i ja Te želim ukopati u grobu srdca svoga i poput Marije čuvati taj grob neokaljan!

Popričestna molitva

Misnik moli na desnoj strani žrtvenika — Isus je uzkrsnuo.

Uzkrsnuli Isuse, daj da se uviek radujem nad Tvojim uzkrsnućem i Tebe ljubim. Isto tako da ljubim i poštujem Tvoje namjestnike na zemlji, crkvene poglavare, a napose vidljivoga Tvoga Namjestnika i nasljednika sv. Petra, sv. Otca Papu!

Ita Missa est — Svršena je sv. Misa

Misnik moli ili pjeva: Ite Missa est — Isus uzlazi na nebo.

Uviek ću gledati za Tobom Isuse prema nebu i odanle tražiti i čekati pomoć, kadgod mi što uztreba ,a Ti me uslišaj!

Blagoslov

Misnik blagosivlje vjernike — Isus šalje Duha Svetoga.

Pošalji mi, Isuse, Duha Svetoga, da me razsvietli i jača u mom životu i radu, da svako moje djelo i misao bude upravljena na slavu presvetoga Trojstva, a na spasenje moje duše!

Zadnje Evanđelje

Misnik govori zadnje Evandelje — Apostoli primivši Duha Svetoga neuztrašivo propoviedaju Evandelje cielom svietu.

Daj mi, Isuse, da me prožme duh Tvoje svete nauke i da je se nikada ne odrečem, pa trebalo za Tebe i za nju i smrt podnieti!

Poslije sv. Mise

Misnik se zahvaljujući za sv. Misu moli — Život kršćana je neprestana molitva.

Daj mi Gospodine milost, da uztrajno molim, primam sv. Sakramente, pohađam sv. Misu i ljubim Tebe i radi Tebe bližnje svoje!

Molitva poslije sv. Mise

Zdravo Marijo... Zdravo Kraljice...

M.: Moli za nas sv. Bogorodice!

Puk: da budemo vriedni Kristovih obećanja.

Bože, utočište naše... Sveti Mihaele..
Oprošt. 10 godina.

Sv.: Presveto Srdce Isusovo (tri puta).
Puk: Smiluj se nam.

7 god. oproštenja.

10. SVETA IZPOVIED

Prije izpoviedi

(Prije izpitivanja savjesti):

Dragi Bože, Otče nebeski! Padam na koljena i molim Te ponizno, pomozi mi, da se dobro izpovjedim. — Dođi Duše Sveti, razsvietli mi pamet, da se sjetim svojih grieha i da se skrušeno pokajem. — Preslatki moj Isuse, nemoj me osuditi, nego me spasi. — Slatko Srdce Marijino, budi moje spasenje! — Sveti moj anđele čuvaru, pomozi mi!

Izpitivanje savjesti

1. Zanemario svoje molitve ujutro i uveče?
2. Kleo? Psovao?... Bogmao se bez potrebe ili krivo?

3. U nedjelje i blagdane zanemario svetu Misu?... U crkvi bio nemiran?
4. Bio neposlušan roditeljima? — Srdio ih? — Prkosio im?
5. Svađao se? — Tukao se? — Srdio se? — Druge na zlo navodio?
6. Bezsramno govorio?... — Ružno se igrao sam sobom ili s drugima?
7. Krao?... Tuđe stvari pridržao?... Drugomu štetu činio?
8. Lagao? — Ogovarao? — Klevetao?
9. Ružno mislio?... želio?... Činio?
10. Poželio tuđe stvari ukrasti? — U petak i postne dane mrsio?...

Kod velikih grieha izpitaj se i za broj koliko si ih puta učinio; kad si izpitao svoju savjest moli pokajanje i dobru odluku:

Pokajanje i dobra odluka

Bože moj i sve dobro moje! Od svega srdca kajem se za sve svoje griehe, jer sam njima izgubio nebo, a zaslužio da me kazniš na ovome i drugome svietu.

Ja se kajem za to, jer sam vriedio Tebe, Bože, najveće dobro, koje nadasve ljubim! Mrzim na sve svoje griehe i tvrdo odlučujem, da Te ne ću nikada više uvrieditи. Smiluj mi se, dragi Bože, jer si bezkrajno milosrdan.

Marijo, ufanje naše, budi nam milostiva. Anđele moj čuvaru, pomozi mi, da iskreno izpovjedim sve svoje griehe.

U izpoviedaonici

Hvaljen Isus! U ime † Otca i Sina i Duha Sv. Amen.

Skrušeno ispoviedam svoje griehe koje sam počinio od zadnje izpoviedi...

Sada reci izpoviedniku svoje griehe, a poslije toga moli pokajanje:

Kajem se od svega srdca, što sam uvriedio Boga najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje griehe i tvrdo odlučujem da ću se popraviti i da ne ću više griješiti.

U ime † Otca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

11. SVETA PRIČEST

Prije svete Pričesti

Dragi Isuse! Ti si na posljednjoj večeri rekao apostolima: »Uzmite i jedite ovo je tielo moje! Uzmite i pijte, ovo je krv moja.« Gospodine i Bože moj! Što si apostolima dao na posljednjoj večeri to i nama pružaš u ovome svetom času. Ti nam daješ svoje presveto tielo i krv duši našoj za hranu. Ti nam daješ samoga sebe! Ti nam slabiš zle želje i kriepiš nas u dobru! O Isuse! Očisti mi dušu od svakoga i najmanjega grieha, da Te dostojno mogu primiti u svoje srdce. Isuse, vjerujem u Te! Isuse, ufam se u Te! Isuse, ljubim Te nadasve!

Evo me! Nevriedno sam Tvoje diete! Ovdje klečim pred Tobom! Dođi i nastani se u mom srdcu! Presveta Djevice Marijo! i moj sveti anđele čuvaru! molite za me, da Isusa što dostojnije primim u svetoj Pričesti.

Kad se svećenik okrene od oltara sa svetom Hostijom u ruci, govori i ti triput zajedno sa svećenikom:

Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj nego samo reci rieč i ozdravit će duša moja.

Poslije svete Pričesti

Dušo Kristova, posveti me.
Tielo Kristovo, spasi me.
Krvi Kristova, napoj me.
Vodo iz prsi Kristovih, operi me.
Muko Kristova, pokriepi me.
O dobri Isuse, usliši me.
Među rane svoje sakrij me.
Ne dopusti, da se odielim od Tebe.
Od neprijatelja hudoga brani me.
Na čas smrti moje zovni me.
I zapoviedi mi, da dođem k Tebi.
Da Te sa Svetima Tvojim hvalim.
U vieke vjekova. Amen.

300 dana oprosta svaki put; poslije sv. Pričesti 7 godina oprosta; a jedanput mjesečno podpuno oproštenje, uz obične uvjete, ako se moli dnevno.

Zdravo, Tielo Isusovo

Zdravo, Tielo Isusovo, na oltaru posvećeno!

Zdravo, Tielo Isusovo, Svetim Duhom upućeno!

Zdravo, Tielo Isusovo, od Djevice porođeno!

Zdravo, Tielo Isusovo, u jaslice položeno!

Zdravo, Tielo Isusovo, velegorko izmučeno!

Zdravo, Tielo Isusovo, za nas na križ pribieno!

Zdravo, Tielo Isusovo, po svem svietu proslavljeno!

Zdravo, Tielo Isusovo, mrtvo u grob sahranjeno!

Zdravo, Tielo Isusovo, treći danak uzkrsnulo!

Zdravo, Tielo Isusovo, na nebesa uzneseno!

Zdravo, Tielo Isusovo, s desne Otca posađeno!

Zdravo, Tielo Isusovo, nam za hranu svima dano!

Tebi hvala, Tebi dika, Tebi slava prevelika!

O Isuse, budi hvaljen po sve vieke vieka. Amen.

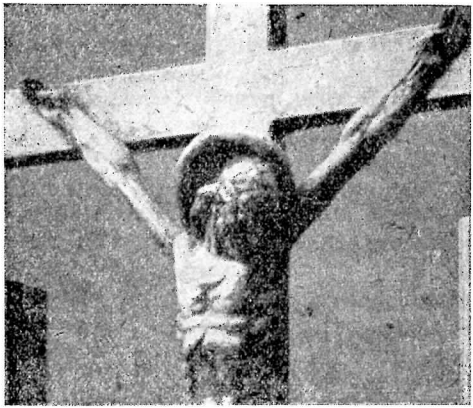

Molitva za podpuno oproštenje

Koji se dostojno pričešćuju, mogu kod svake svete Pričesti dobiti podpuno oproštenje, ako pred kipom ili slikom razpetoga Spasitelja klečeći izmole ovu molitvicu:

Evo ja, o dobri i preslatki Isuse, pred licem Tvojim padam na koljena i s najvećim žarom srdca molim Te i zaklinjem: da bi utisnuo u moje srdce živa čuvstva vjere, ufanja i ljubavi, te

pravu pokoru za griehe moje, i najčvršću volju, da ih izpravim. To molim razmišljajući u sebi i promatrajući u duhu Tvojih pet rana i imajući pred očima ono, što je već u Tvoja usta stavio prorok David o Tebi: o, dobri Isuse: »Probodoše ruke moje i noge moje; prebrojiše sve kosti moje.«

Izmoli na nakanu Sv. Otca Pape 1 Otče naš, Zdravo Marijo i Slava Otcu...

— Isusa imadeš u svom srdcu, zato nemoj odmah izaći iz crkve, nego pridodaj još neke molitve, da se što dulje s Isusom razgovaraš n. pr. Litanije Imena Isusova ili Litanije Srdca Isusova, Zlatnu Krunicu i t. d.

12. KRIŽNI PUT

Za križni put se dobivaju ove milosti: 1. Podpuno oproštenje svaki put, kad se obavi ova pobožnost; 2. Drugo podpuno oproštenje dobiva onaj, koji isti dan primi sv. Pričest; 3. Oproštenje od 10 godina i 10 četrdesetnica za svaku postaju dobiva onaj, koji nije mogao obaviti cielu pobožnost; 4. bolestnici dobivaju podpuno oproštenje, ako izmole 20 puta: Otče naš, Zdravo Marijo i Slava Otcu, držeći u ruci Razpelo, koje je u tu svrhu blagoslovljeno; 5. vrlo težki bolestnici dobivaju oproštenje, ako to razpelo samo poljube ili ako ga samo pogledaju (Pijo XI. 17. VIII. 1931.).

Da se ta oproštenja dobiju, treba: a) biti u milosti Božjoj; b) razmišljajući muku Isusovu skrušenim srdcem obići 14 postaja u crkvi gdje su zakonito podignute; c) nisu potrebne nikakove molitve, ali obično se ta pobožnost obavlja ovako:

Pripravna molitva

Klečeći pred velikim oltarom ili drugdje.

U ime Otca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Premilostivi Bože Isuse Kriste! Evo duša moja s raztuženom Majkom Tvojom Marijom ide za Tobom i prati Te na težkom putu Tvoje pregorke muke. Okriepi me svojom milošću, da mogu strpljivo nositi svoj križ, što sam ga griesima svojim zaslužio. Daj mi jakost, da ne klonem i ne iznemognem na tom putu. Daj, da mi svaka postaja bude korak u nebo. Amen.

Idući k prvoj postaji pjeva se ili se govori:

Stala plačuć tužna mati,
Gledala je, kako pati
Sin Joj na križ uzdignut.

Prva postaja

Isusa osuđuju na smrt

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo Te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

300 dana oproštenja.

Gledaj nedužnoga Isusa, gdje stoji pred sudcem. Slušaj, kako ga krivo potvaraju i tuže, a on ni ne otvara svojih

usta! Razdraženi narod, koji Ga je prije nekoliko dana slavio kao kralja, mahnito viče: »Propni ga, propni!« Osudiše ga; a on prima drage volje osudu, samo da nas oslobodi od osude vječnog prokletstva.

P o m o l i m o s e. Gospodine Isuse! Na tu nepravednu osudu pristao sam i ja po griehu. Ah, i ja sam Te zlim življenjem svojim osudio. Oprosti mi! Daj mi milost, da i ja krotko i strpljivo primam krivi sud, te da se riešim osude na vječne muke. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se Gospodine! — Smiluj nam se!

Dušom njenom razboljenom,
Raztuženom, ražaljenom,
Prolazio mač je ljut.

Druga postaja

Isus prima na se križ

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj težki križ, što ga navališe na Isusa njegovi neprijatelji. Ne nosi ga

On za sebe, već za tebe i za čitav sviet. Griesi tvoji i griesi sviju ljudi tište sveta ramena njegova, a ti još ne ćeš da se popraviš! Skini sa sebe što prije teško breme svojih grieha u skrušenoj i valjanoj izpoviedi.

P o m o l i m o s e. Preblagi Spasitelju, Isuse Kriste! Ti si dragovoljno primio na se križ, što Ti ga prirediše griesi moji i griesi svega svieta. Daj mi milost, da očutim težko breme svojih grieha, i da ih skrušeno oplačem. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se Gospodine! — Smiluj nam se!

O koliko ucviljena
Bješe ona uzvišena
Majka Sina jedinog!

Treća postaja

Isus pada prvi put pod križem

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Kako su težki griesi naši! Pod njihovim teretom pada onaj, koji sve drži svemožnom riečju svojom; a pada zato,

da se mi podignemo iz zloća svojih. Gledaj, kako Isus strpljivo podnosi sve pogrde i nemile udarce! A ti se tužiš na svaku malenkost i nepromišljeno mrmljaš; ti, koji si i više toga zaslužio!

P o m o l i m o s e. Nedužni Isuse Kriste. Pod težinom grieha mojih padaš Ti, da mene biednika podigneš. Okriepi me, dragi Isuse, da nikada više ne padnem u grieh. Daj mi milost, da me nikakvo zlo ne odieli od ljubavi Tvoje. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se Gospodine! — Smiluj nam se!

Bol bolova sve to ljući
Blaga Mati gledajući
Muke slavnog Čeda svog.

Četvrta postaja

Isus susreta svoju svetu Majku

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj žalostnu Majku Isusovu, kako razplakana ide za Sinom svojim. Oh, kolika joj bol obuze srdce, kad ga vidje onako nagrđena i izmučena. A

tko joj prouzroči toliku bol? Mi i griesi naši. Hoćemo li i nadalje svojim griesima zadavati bol svetoj Majci Spasiteljevoj? Ne, nikada više!

P o m o l i m o s e. Predragi Isuse! Molim Te za onu tugu, što si je podnio, kada si sreo Majku svoju: podieli mi pravu pobožnost prema svetoj Majci svojoj. A Ti, prežalostna Majko, pomozi mi, da se uviek spominjem muke Sina Tvoga, i da po njoj dođem u nebo. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se Gospodine! — Smiluj nam se!

Koji čovjek ne bi plako
Majku Božju videć tako
U tjeskobi tolikoj?

Peta postaja

Simon Cirenac pomaže Isusu nositi križ

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Spasitelj je tako iznemogao, da već ne može nositi križa; ali tvrdo srdce ljudsko nema smilovanja. Isus je mnogoga bolestnika ozdravio, mnogomu mrtvacu povratio život; sada sam treba pomoći, ali mu nema nikoga u pomoć. Ne preosta dakle drugo neprijateljima njegovim, već da prisile Simona, te pomogne Isusu nositi križ. O sretna li Simona! A kako ti nosiš križ?

P o m o l i m o s e. Premili moj Isuse! Prosvietli me milošću svojom, da spoznam, kolika je vriednost Tvojega križa; i daj mi milost, da križ od Tebe meni poslani, zagrlim i nosim drage volje, dokle god Ti hoćeš. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se Gospodine! — Smiluj nam se!

Tko protužit ne će s Čistom,
Kada vidi, gdje za Kristom
Razdire se srdce Njoj?

Šesta postaja

Veronika pruža Isusu rubac

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Među silnom svjetinom, koja se naslađivala mukama Isusovim, našla se i

jedno pobožna žena, te požali Isusa. Ona mu pruži rubac, da otare svoje krvavo lice. A za nagradu vraća joj Spasitelj sliku presvetog obraza svoga, utisnutu u rubac. Kako je liepo ogledalo dobila sveta Veronika! Ogledaj se u to ogledalo često!

P o m o l i m o s e. Predobri Isuse, koji si smrtnim znojem lica svoga meni spasio život: o daj povrati duši mojoj ljepotu, koju je na krštenju primila! Daj mi onako nježno srdce, kakvim Ti je sveta Veronika pružila rubac, pa i meni utisni u srdce biljege muke svoje. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Zarad grieha svoga puka
Gleda njega usred muka
I gdje bićem bijen bi.

Sedma postaja

Isus pada drugi put pod križem

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Eto i opet pada Isus, da iz gliba grieha podigne tebe i sve ljude. Kako

ga moraju boljeti rane na presvetom Tielu. Ali još više nego li rane, bole ga tvoji griesi, u koje jednako padaš. Prigni već jednom oholu glavu svoju, budi od srdca ponizan i nauči se Bogu za ljubav i za pokoru svojih grieha strpljivo podnositi svaki križ!

P o m o l i m o s e. Ljubljeni Isuse! Ti opet padaš pod težkim bremenom križa. Molim Te za boli, što si ih oćutio kod ovoga pada, uzdigni me iz grieha mojih, i ne daj da se ikada više u njih povratim. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Gleda svoga milog Sina
Ostavljenog sred gorčina,
Gdje se s dušom podieli.

Osma postaja

Isus tješi jerusalemske žene

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Bogoljubne žene požališe Isusa, kad ga vidješe svega krvava i izranjena; i

zato uzeše nad njim plakati. A Isus im reče: »Kćeri jerusalemske! Ne oplakujte mene, nego oplakujte sebe i djecu svoju!« I tebi Isus veli isto, što je rekao ženama. »Ne oplakuj, sinko, mene, nego oplakuj sebe i griehe svoje!« A gdje su tvoje suze, da oplačeš griehe svoje?

Pomolimo se. Premili Isuse, koji voliš, da oplakujem griehe svoje, nego li muke Tvoje, daj mi milost, da skrušenim srdcem oplačem griehe i uvrede, što sam Ti ih nanio, i da zavriedim veseliti se s Tobom u kraljevstvu nebeskom. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Vrelo milja, sladka mati,
Bol mi gorku osjećati
Daj, da s Tobom procvilim.

Deveta postaja

Isus pada treći put pod križem

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Po treći put pada Isus pod križem, ali ga ne prestaje nositi, dok ne dovrši djelo spasenja ljudskoga. Zašto ti ne ćeš da nosiš križ, koji te vodi u nebo? U križu je spasenje, u križu je zaštita i obrana, u križu je život. Zato prigrli križ da živiš u vieke.

Pomolimo se. Premili Isuse koji si od silne muke i po treći put pao pod križem, ali se opet pridigao i prigrlio težki križ, da dovršiš za me žrtvu, daj mi jakost i uztrajnost, da sa strahom i trepetom mislim na spasenje duše svoje. i da me breme grieha ne obori u ponor vječni, odakle nema spasenja. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Neka ljubav srdca moga
Gori sved za Krista Boga
Da mu u svem omilim.

Deseta postaja

Isusa svlače

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Gledaj, kako krvnici Isusovi i odielo s njega svukoše. Oh, strahote! Gol stoji

Bog, koji sve odieva! Njegovo presveto i prečisto Tielo ruglu se izvrgava. Zbog naše tašte gizde i puste taštine mora on podnositi toliku sramotu; mora biti bez odiela, da nas zaodjene odjećom nedužnosti, koju smo izgubili sramotnim mislima, riečima i djelima.

P o m o l i m o s e. Nedužni Isuse, koji si na Kalvariji bio sramotno svučen, daj mi milost, da i ja svučem sa sebe staru zlu ćud i zle požude. Daj, da sve, što je taštim ljudima sladko, meni bude gorko, a Ti jedini da mi budeš prava slast i utjeha. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Rane drage, Majko sveta,
Spasa za me razapeta,
Tisni posred srdca mog.

Jedanaesta postaja

Isusa pribijaju na križ

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Promisli, kako oštrim čavlima pribijaju na križ svete ruke Isusove, koje

su toliko dobra učinile ljudima! Promisli, kako mu probijaju noge, koje su koracale jedino za spasenje ljudsko. Što si Ti zaslužio, koji si rukama svojim tolike nepravde počinio; koji si često stupao po zabranjenom i krivom putu! Pravdi se Božjoj mora svakako podpuno zadovoljiti: bolje na ovom svietu, nego li na drugom.

P o m o l i m o s e. Klanjam Ti se, Isuse moj, i molim Te za svetu muku Tvoju: daj, da mi protrnu sva uda od svetoga straha; daj, da razapnem grješne požude tiela svoga, i da vazda budem Tvoj. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiulj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Neka dodu i na mene
Patnje za me podnesene
Sina Tvojeg ranjenog.

Dvanaesta postaja

Isus umire na križu

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

U groznim mukama visi Spasitelj na križu, a neprijatelji ga Njegovi još ruže

i grde. Ali on ih ne proklinje, već za njih moli: »Otče, oprosti im, jer ne znaju što čine!« Opraštaš li i ti neprijateljima svojim? Isus je umro, da mi živimo. Smrću svojom Isus je pobiedio smrt.

P o m o l i m o s e. Strpljivi Isuse, koji si na križu izdahnuo: molim Te, pritegni me k sebi na sveti križ! Zaslužio sam nesretnu smrt, ali Te molim za pregorku smrt Tvoju, smiluj mi se, i daj, da jednoć s križem u ruci umrem u milosti Tvojoj. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Daj mi s Tobom suze livat,
Razpetoga oplakivat,
Dokle diso budem ja.

Trinaesta postaja

Isusa skidaju s križa

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupió sviet.

Promisli, koliku je bol morala oćutjeti blažena Djevica Marija, kad joj

mrtvo tielo predragoga Sina položiše u krilo! Grieh probode mačem prevelike žalosti majčino srdce njezino. Oplači griehe svoje, i žali Majku, koja za te toliko trpi! Čuvaj se ponovnoga pada, da je i opet ljuto ne ucviliš.

P o m o l i m o s e. Raztužena Majko Isusova i Majko moja! Molim Te za onu preljutu bol, što si je pretrpjela, kad si primila u krilo mrtvo tielo Božanskoga Sina; primi i moju dušu na samrti u svoje materinsko krilo. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

U Tvom družtvu uz križ stati
S tobom jade jadovati.
Želja mi je jedina.

Četrnaesta postaja

Isusa polažu u grob

Klanjamo Ti se, Kriste, i blagosivamo te.

Jer si po svojem svetom križu odkupio sviet.

Pobožni Josip Arimatejac i Nikodem izkazaše Spasitelju posljednju počast, položivši mu sveto tielo u novu grob-

nicu, u kojoj ne bijaše još nitko pokopan. No tielo Isusovo nije ostalo u grobu; domalo je ustalo slavno iz groba i združilo se opet s dušom. I tebe će jednoć položiti u grob. Gledaj, da ti tielo bude izmučeno trudom i naporom dobrih djela, da tako ustane slavno na život vječni.

P o m o l i m o s e. Isuse, početniče života daj, da na Tvome grobu oživim novim životom, i da obumrvši posvema griehu s Tobom jednoć uzkrsnem na život vječni. Amen.

Otče naš — Zdravo Marijo — Slava Otcu.

Smiluj nam se, Gospodine! — Smiluj nam se!

Kada dodu smrtni časi,
Kriste Bože, nek me spasi
Majke Tvoje zagovor.

Kad mi zemlja tielo primi,
Dušu onda uzmi Ti mi
U nebeski blažen dvor.

Završna molitva

Predobri Isuse! Zahvaljujem Ti na milosti, koju si mi udielio pri ovoj pobožnosti. Primi ovu moju bogoljubnost na slavu muke svoje, na zadovoljštinu za

griehe moje, na utjehu i pomoć dušama u čistilištu! O ne daj, Isuse, da neizmjerna vriednost presvete krvi Tvoje bude za me izgubljena, nego mi udieli milost svoju i uvedi me iza ovoga života u vječnu radost. Amen.

Hvaljen budi Isus Krist, razpeti naš Odkupitelj i Njegova pod križem žalostna Majka Marija!

Majko ljubavi, Majko bola i milosrđa, moli za nas.

300 dana oprosta svaki put.

13. RAZNE LITANIJE

Litanije, ovdje navedene, odobrene su od sv. Crkve za javno bogoslužje i nadarene su oproštenjima, kako je naznačeno. To su litanije: o Presvetom Imenu Isusovom, o Presvetom Srdcu Isusovom, Lauretanske bl. Dj. Marije, o Svetom Josipu i Svih Svetih.

Litanije presvetoga Imena Isusova

Oproštenje 7 godina svaki puta; podpuno oproštenje uz obične uvjete, ako se mole pobožno svaki dan u čitavom mjesecu. Pijo XI. 2. I. 1933.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Isuse, čuj nas.
Isuse, usliši nas.
Otče nebebski, Bože, smiluj se nama.

Sine, Odkupitelju svieta, Bože,
Duše Sveti, Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,
Isuse, Sine Boga živoga,
Isuse, sjajnosti Otčeva,
Isuse, jasnoćo svjetlosti vječne,
Isuse, kralju slave,
Isuse, sunce pravde,
Isuse, sine Marije Djevice,
Isuse ljubezni,
Isuse divni,
Isuse, Bože jaki,
Isuse, otče budućega vieka,
Isuse, anđele velikoga savjeta,
Isuse mogući,
Isuse strpljivi,
Isuse poslušni,
Isuse, krotki i ponizni srdcem
Isuse, ljubitelju čistoće,
Isuse, ljubitelju naš,
Isuse, Bože mira,
Isuse, početniče života,
Isuse, uglede kreposti,
Isuse, revnitelju duša,
Isuse, Bože naš,
Isuse, utočište naše,
Isuse, otče ubogih,
Isuse, blago vjernika,
Isuse, dobri pastiru,
Isuse, svjetlosti istinita,
Isuse, mudrosti vječna,
Isuse, dobroto bezkrajna,

smiluj se nama!

Isuse, pute i živote naš,
Isuse, radosti anđela,
Isuse, kralju patrijarha,
Isuse, učitelju apostola,
Isuse, naučitelju evanđelista,
Isuse, jakosti mučenika,
Isuse, svietlo izpovjednika,
Isuse, čistoćo djevica,
Isuse, kruno sviju svetih,

smiluj se nama!

Milostiv budi, oprosti nam, Isuse!
Milostiv budi, usliši nas, Isuse!

Od svakoga zla,
Od svakoga grieha,
Od srčbe svoje,
Od zasjeda vražjih,
Od duha bludnosti,
Od smrti vječne,
Od nemara za nadahnuća tvoja,
Po otajstvu sv. utjelovljenja svoga,
Po rođenju svojem,
Po djetinjstvu svojem,
Po božanstvenom životu svojem,
Po trudovima svojim,
Po smrtnoj borbi i mucí svojoj,
Po križu i zapuštenosti svojoj,
Po smrtnoj stisci svojoj,
Po smrti i pokopu svojem,
Po uzkrsnuću svojem,
Po uzašašću svojem,
Po ustanovljenju presvetog oltarskog Otajstva,

Oslobodi nas Isuse!

Po slavi svojoj, oslobodi nas Gospodine.

Po radostima svojim, oslobodi nas Gospodine.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš griehe svieta, oprosti nam, Isuse.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš griehe svieta, usliši nas, Isuse.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš griehe svieta, smiluj se nama, Isuse.

Pomolimo se. Gospodine Isuse Kriste, koji si kazao: Ištite, i primit ćete; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se; daj nam, molimo Te, božansku svoju ljubav, da Te svim srdcem, ustima i djelom ljubimo i nikada Te hvaliti ne prestanemo.

Daj nam, Gospodine, da se Tvoga svetoga imena bojimo i ujedno ga uviek ljubimo, jer nikada ne prestaješ one ravnati, koje u svojo ljubavi utvrđuješ. Koji živiš i kraljuješ u vieke vjekova. Amen.

Litanije presvetom Srdcu Isusovom

Oproštenje 7 godina svaki puta; podpuno oproštenje uz obične uvjete, ako se pobožno mole svaki dan u čitavom mjesecu. Pijo XI. 10. III. 1933.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Otče nebeski, Bože, smiluj se nama!
Sine, Odkupitelju svieta, Bože, smiluj se nama!
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama!
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama!
Srdce Isusa, Sina Otca vječnoga, smiluj se nama!
Srdce Isusovo, u krilu Djevice Matere od Duha Svetoga sazdano, smiluj se nama!
Srdce Isusovo, s Riečju Božjom bitno sjedinjeno,
Srdce Isusovo, Veličanstva bezkrajnoga,
Srdce Isusovo, hrame Božji sveti,
Srdce Isusovo, šatore Višnjega,
Srdce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska,
Srdce Isusovo, žarko ognjište ljubavi,
Srdce Isusovo, pravde i ljubavi posudo,
Srdce Isusovo, dobrote i ljubavi puno,
Srdce Isusovo, kreposti sviju bezdno
Srdce Isusovo, svake hvale predostojno,
Srdce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca,

smiluj se nama!

Srdce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i znanja,
Srdce Isusovo, u kojem prebiva sva punina božanstva,
Srdce Isusovo, koje je Otcu vrlo omiljelo,
Srdce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo,
Srdce Isusovo, željo bregova vječnih,
Srdce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa,
Srdce Isusovo, bogato za sve, koji zazivaju Tebe,
Srdce Isusovo, izvore života i svetosti,
Srdce Isusovo, nasićeno pogrdama,
Srdce Isusovo, satrveno zbog opačina naših,
Srdce Isusovo, do smrti poslušno,
Srdce Isusovo, kopljem probodeno,
Srdce Isusovo, izvore sve utjehe,
Srdce Isusovo, živote i uzkrsnuće naše,
Srdce Isusovo, mire i pomirenje naše,
Srdce Isusovo, žrtvo za griehe,
Srdce Isusovo, spasenje onima, koji se u Te ufaju,
Srdce Isusovo, ufanje onima, koji u Tebi umiru,
Srdce Isusovo, milino sviju Svetih,

smiluj se nama!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš griehe svieta, smiluj se nama.

Sveć.: Isuse krotki i ponizni Srdcem.

Puk: Učini srdce naše po Srdcu svojem.

Pomolimo se. Svemogući vječni Bože, pogledaj na Srdce preljubljenoga Sina svojega i na hvale i zadovoljštine koje u ime grješnika Tebi prikazuje, i njima, koji milosrđe Tvoje mole, Ti oproštenje udieli umilostivljen, u ime istoga Sina svojega Isusa Krista koji s Tobom živi i kraljuje u vieke vjekova. Amen.

Posvetna molitva Presvetom Srdcu Isusovomu

Moli se na blagdan Krista Kralja i inače.

Oproštenje 5 godina; podpuno oproštenje uz obične uvjete i pohod koje crkve ili javne bogomolje, ako se moli čitav mjesec. Pijo XI. 16. VII. 1928. — Ako se moli na blagdan Krista Kralja javno u crkvi kod javne pobožnosti nakon Litanija, dobiva se oproštenje 7 godina, a podpuno, ako se primila i sv. Pričest.

Isuse presladki / Odkupitelju ljudskoga roda, / pogledaj na nas / pred oltarom Tvojim, / preponizno prostrte. / Tvoji smo, / Tvoji hoćemo da budemo; / a da mognemo s Tobom / što čvršće biti sjedinjeni, / evo se danas / svaki od nas / drage volje posvećuje / Presvetomu Srdcu Tvojemu. / Tebe, istina, mnogi / nisu nikada spoznali; / Tebe su / prezrevši zapoviedi Tvoje, / mnogi odbacili. / Smiluj se na jedne i na druge, / predobrostivi Isuse; / i sve ih pritegni / svetomu Srdcu svojemu, / Kralj budi, Gospodine, / ne samo vjernima, / koji nisu ni u jedno vrieme / odmetnuli se od Tebe, / nego i razsipnim sinovima, / koji su Te ostavili: / učini, / da se ovi / u kuću otčinsku brzo povrate, / da od biede i glada ne poginu. / Kralj budi onima, / koje ili kriva mnienja zavaravaju, / ili nesloga razstavlja, / i prizovi ih natrag / k luci istine / i k jedinstvu vjere, / da naskoro bude / jedno stado i jedan pastir. / Kralj budi svim onima, / koji se još u tami krivoboštva nalaze, / i ne krati se privesti ih u svietlo i kraljevstvo svoje. / Svrni napokon milosrdne oči svoje na potomke onoga naroda, / koji je tako dugo bio narod izabrani; / a krv nekoć na njih izazvana, / neka sada i na njih

sađe / kao odkupnina i vrelo života. / Udieli, Gospodine, / Crkvi svojoj / sigurnu podpunu slobodu: / udieli svim narodima / mir i red; / učini, da s obadva stožera zemlje / jedan odlieže glas: / Budi hvala Božanskomu Srdcu, / po kojem nam je stečeno spasenje: njemu slava i čast / u vieke. Amen.

Litanije lauretanske

Oproštenje 7 godina; podpuno oproštenje uz obične uvjete, ako se pobožno izmole svaki dan u čitavom mjesecu s prvim stihom i prvom molitvom. Pijo XI., 28. III. 1933.

Gospodine, smiluj se,
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se,
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Otče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, Odkupitelju svieta, Bože, smiluj se nama.
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama.
Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo Djevica,
Majko Kristova,
Majko Božje Milosti,
} moli za nas!

Majko prebistra,
Majko prečista,
Majko neoskvrnjena,
Majko nepovriedena,
Majko ljubezna,
Majko divna,
Majko dobroga savjeta,
Majko Stvoriteljeva,
Majko Spasiteljeva,
Djevice premudra,
Djevice častna,
Djevice hvale dostojna,
Djevice moguća,
Djevice milostiva,
Djevice vjerna,
Ogledalo pravde,
Priestolje mudrosti,
Uzroče naše radosti,
Posudo duhovna,
Posudo poštovana,
Posudo uzorna pobožnosti,
Ružo otajstvena,
Tornju Davidov,
Tornju bjelokostni,
Kućo zlatna,
Škrinjo zavjetna,
Vrata nebeska,
Zviezdo jutarnja,
Zdravlje bolestnih,
Utočište grješnika,
Utjeho žalostnih,
Pomoćnice kršćana,

} moli za nas!

Kraljice anđela,
Kraljice patrijarha,
Kraljice proroka,
Kraljice apostola,
Kraljice mučenika,
Kraljice izpovjedalaca,
Kraljice djevica,
Kraljice svih Svetih,
Kraljice bez grieha iztočnoga začeta,
Kraljice svete krunice,
Kraljice mira,

} moli za nas!

Jaganjče Božji, koji odnimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš griehe svieta, smiuj se nama.

Sveć.: Moli za nas, sveta Bogorodice.

Puk: Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Dopusti nama slugama svojim, molimo Gospodine Bože, da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju i da se slavnim zagovorom blažene Marije vazda Djevice izbavimo od sadašnje žalosti i nauži-

jemo vječne radosti. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Dovle se moli za oproštenje. Inače se kod obične nedjeljne pobožnosti nastavi:

Molitva sv. Josipu

S v e ć.: Moli za nas, sveti Josipe.

P u k: Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

P o m o l i m o s e. Molimo Te, Gospodine, da nam budu na pomoć zasluge zaručnika presvete Majke Tvoje, da zadobijemo njegovim zagovorom što svojom slabošću postići ne možemo. Koji živiš i kraljuješ na sve vieke vjekova. Amen.

Zdravo Kraljice

Majko milosrđa; živote slasti i ufanje naše, zdravo! K Tebi vapiemo prognani sinovi Evini. K Tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni dakle, Odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagosloveni plod utrobe Svoje. O blaga, o mila, o sladka Djevice Marijo!

Za molitvu »Zdravo Kraljice« dobivaju vjernici oproštenje 5 godina, a podpuno

oproštenje jedanput na mjesec, ako ju mole svaki dan. — Oni, koji ovu molitvu češće u životu mole, pa na smrtnom času nakon sv. Pričesti zazovu sv. Ime Isus dobivaju podpuno oproštenje.

S v e ć.: Moli za nas, sveta Bogorodice.

P u k: Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

P o m o l i m o s e. Svemogući, vječni Bože, koji si sudjelovanjem Duha Svetoga pripravio tielo i dušu slavne Djevice Majke Marije, da bude dostojno prebivalište Sinu Tvojemu: daj, da nas ona koje se s radošću spominjemo, milostivim zagovorom izbavi od sadašnjih zala i od vječne smrti. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva za Papu

Svemogući, vječni Bože, smiluj se slugi svojemu Papi našemu N., i upravi ga po svojoj milostivosti na put spasenja vječnoga; da s pomoću Tvojom ono što je Tebi ugodno želi i svom krepošću izvrši. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva za biskupa

Bože, čija dobrota i ljubav nad pukom Tvojim bdi i vlada, nadahni duhom mudrosti slugu svoga (nad)biskupa našega N., čijoj si nas duhovnoj brizi izručio, da se duhovnim napredkom ovaca umnoži vječna radost pastira. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitva za sve kršćane

Svemogući vječni Bože, Gospodine Otče nebeski, pogledaj očima neizmjernoga milosrđa svoga na nevolje i potrebe naše. Smiluj se svim pravovjernicima, za koje se Tvoj jedinorođeni Sin, Gospodin i Odkupitelj naš Isus Krist, dragovoljno predao u ruke grješnicima i prolio svoju dragocjenu krv na Križu. Po ovom Gospodinu našemu Isus Kristu odvrati od nas, premilostivi Otče, zaslužene kazne, sadašnje i buduće neprilike, pogibeljne bune, rat, skupoću, bolesti, tužna i nevoljna vremena. Prosvijetli također i okriepi u svakom dobru duhovne i svjetovne poglavare, da revno izvršuju sve što može unaprijediti Tvoju slavu, naše spasenje, obćeniti mir i blagostanje svih kršćana. Bože mira, sjedini nas u vjeri, izkorieni svako krivovjerstvo i razkolništvo. Obrati nam srdca na pravu pokoru i popravu života. Užeži u nama oganj ljubavi svoje. Daj nam postojano ići za pravednošću, da Ti budemo kano pokorna djeca u životu i na umoru mili i dragi. Molimo također, kako hoćeš, o Bože, da molimo za prijatelje i neprijatelje svoje, za zdrave i bolestne, za sve žalostne i nevoljne kršćane, za žive i mrtve. Tebi, Gospodine, preporučujemo sav svoj posao i pokoj, sve svoje trude i pute, svoj život i smrt. Dopusti nam da ovdje uživamo Tvoju milost, a ondje sa svim izabranima u vječnom veselju i blaženstvu Tebe hvalimo i slavimo. To nam podieli, Otče nebeski, po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Kod blagoslova s Presvetim Otajstvom

Kad se izlaže na oltar Presveto Otajstvo pjeva se:

Svet, svet, svet, / Svet i presvet / Isus u oltarskomu / Otajstvu presvetomu.

Zatim se mole jedne određene litanije s pripadnim molitvama. Iza toga se pjeva:

Divnoj dakle Tajni ovoj / Klanjamo se smjerno mi, / Stari zakon žrtvi no-

voj / Nek se sada ukloni, / Vjera duši čovjekovoj / Nek spoznanje dopuni.

Bogu Otcu, Bogu Sinu / Hvala s pjesmom radostnom, / Slavimo im veličinu, / Častimo ih dušom svom, / K Duhu Svetom nek se vinu / Glasi s dikom jednakom. Amen.

Sveć.: Kruh s neba dao si njima. (Aleluja).

Puk: Koji svaku slast u sebi ima. (Aleluja).

Pomolimo se.

Bože, koji si nam u divnom Sakramentu ostavio uspomenu muke svoje, podaj nam, molimo, tako častiti sveta otajstva Tiela i Krvi tvoje; da vazda osjećamo u sebi plod odkupljenja Tvojega. Koji živiš i kraljuješ u vieke vjekova. Amen.

Dok svećenik podjeljuje blagoslov s Presv. Otajstvom, ti se klečeći duboko nakloni i izgovaraj isto što i na podizanje. A iza blagoslova se mole:

Pohvale Imenu Božjemu

(Kao zadovoljština za psovke i kletve.)

Blagosloven budi Bog! — Blagosloveno Njegovo sveto Ime! — Blagosloven Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek! — Blagosloveno Ime Isusovo! —

Blagosloveno Presveto Srdce Isusovo! — Blagosloven Isus u presvetom oltarskom sakramentu! — Blagoslovena velika Bogorodica, presveta Djevica Marija! — Blagosloveno sveto i neoskvrnjeno njezino Začeće! — Blagosloveno ime Marije, Djevice i Majke! — Blagosloven sveti Josip, njezin prečisti zaručnik! — Blagosloven Bog u svojim anđelima i u svojim svetcima! Amen.

Tko ove pohvale izmoli javno poslije blagoslova s Presvetim Sakramentom, dobiva svaki put oproštenje od dviju godina. A tko ih moli svaki dan, dobiva jednom na mjesec u dan, koji sebi odabere, podpuno oproštenje uz običajne uvjete: izpovied, Pričest, pohod crkve i molitve na nakanu sv. Otcu Papi.

Na koncu se pjeva:

Ne ostavi nas nigdar, / Blagoslovi nas svigdar; / Budi s nama svaki čas, / Isus Spasitelju naš! Slavno budi ime Isus, / Slavno ime Marija! / Ime Isus slavno budi, / Slavno ime Marija!

Litanije Svetoga Josipa

Oproštenje 5 godina; podpuno oproštenje uz obične uvjete, ako se pobožno mole svaki dan u čitavom mjesecu. Pijo XI., 21. III. 1935.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Otče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, Odkupitelju svieta, Bože, smiluj se nama.
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama.

Sveta Marijo,
Sveti Josipe,
Slavni porode Davidov,
Svjetlosti patrijarha,
Zaručniče Bogorodice,
Stidljivi čuvaru Djevice,
Hranitelju Sina Božjega,
Brižni branitelju Kristov,
Glavaru slavne Obitelji,
Josipe pravedni,
Josipe prečisti,
Josipe premudri,
Josipe jaki,
Josipe pokorni,
Josipe vjerni,
Ogledalo strpljivosti,
Ljubitelju siromaštva,
Uzore radnika,
Uresu domaćeg života,
Čuvaru djevica,
} moli za nas!

Podporo obitelji,
Utjeho biednih,
Ufanje bolestnih,
Zaštitniče umirućih,
Strahu zlih duhova,
Pokrovitelju svete Crkve,
} moli za nas!

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji uzimaš griehe smiluj se nama.

Sveć.: Postavio ga je Gospodarom doma svojega.

Puk: I poglavicom svega imanja svojega.

Pomolimo se. Bože, koji si se neizkazanom providnosti dostojao izabrati blaženoga Josipa za zaručnika presvetoj Majci svojoj, daj, molimo, da koga kao pokrovitelja častimo na zemlji, zavriedimo imati zagovornikom na nebu. Koji živiš i kraljuješ u vieke vjekova. Amen.

Molitva Svetomu Josipu

Rieči u zaporci se izpuste, ako se nije molila Krunica.

K Tebi se, o sveti Josipe, utječemo u svojoj nevolji. (Pošto smo Tvoju presvetu zaručnicu za pomoć zamolili, molimo pouzdano i za Tvoju pomoć.*) Za ljubav, koja Te je sa neoskvrnjenom Djevicom i Bogorodicom vezala; i za otčinsku ljubav, kojom si grlio Diete Isusa; smjerno Te molimo, da baštinu, koju je Isus Krist svojom krvlju odkupio, milostivo pogledaš, te u pomoć pritečeš našoj nevolji svojom moći.

O brižni čuvaru božanske obitelji, brani potomstvo Isusa Krista. Ne daj, predragi otče, da nas okuže zabluda i pokvarenost. Budi nam s neba milostivo u pomoći, o naš jaki zaštitniče, u borbi s vlašću tmine. Pa kad što si nekad izbavio Diete Isusa iz najveće pogibli života, tako i sada brani svetu Crkvu Božju od svih zasjeda neprijateljskih, te nas svakoga pojedinoga trajno uzmi pod svoje okrilje, da uzmognemo po Tvojem izgledu i Tvojem pomoću sveto živjeti, blaženo preminuti i u nebu vječno blaženstvo zadobiti. Amen.

* Neka se moli kod javnoga moljenja krunice u mjesecu listopadu, dobiva se svaki put oproštenje od 7 godina i 7 četrdesetnica.

Molitva Sv. Josipu za sv. čistoću

Čuvaru djevica i otče, sv. Josipe, čijoj vjernoj skrbi bi povjerena sama nevinost, Isus Krist, i Djevica djevica, Marija: po dvostrukom tom predragom zalogu vruće Te molim, da mi izprosiš, te od svake nečistoće čisto srdce sačuvam, i čistim srdcem Isusu i Mariji služim.

100 dana oproštenja jedanput na dan.

Molitva Sv. Josipu za sretnu smrt

O slavni sv. Josipe! Za onu neizkazanu sreću, koju si imao na zemlji, kada su kod Tvoje smrti prisutni bili Isus i Marija, i u smrtnoj Te borbi pomagali, jačali i tješili: molim Te ponizno, izprosi i meni tu milost, da na smtnom času junački odbijem biesne navale nečistoga duha, i da blaženo umrem. Uzvišeni branitelju umirućih, budi mi u pomoći u tom strašnom času; izprosi mi milost, da u Tvojem naručju uzmognem izustiti sladke i utješljive rieči: Isuse, Marijo i Josipe, u ruke vaše predajem srdce i dušu svoju! Amen.

Litanije Svih Svetih

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Otče nebeski, Bože, smiluj se nama.
Sine, Odkupitelju svieta, Bože, smiluj se nama.
Duše Sveti, Bože, smiluj se nama.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj se nama.

Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo Djevica,
Sveti Mihovile,
Sveti Gabriele,
Sveti Rafaele,
} moli za nas!

Svi sveti anđeli i arkanđeli, molite za nas.
Svi sveti redovi blaženih duhova, molite za nas.
Sveti Ivane Krstitelju, moli za nas.
Sveti Josipe, moli za nas.
Svi sveti patrijarsi i proroci, molite za nas.

Sveti Petre,
Sveti Pavle,
Sveti Andrija,
Sveti Jakove,
Sveti Ivane,
Sveti Toma,
Sveti Jakove,
Sveti Filipe,
Sveti Bartole,
Sveti Mateju,
Sveti Šimune,
Sveti Tadeju,
Sveti Matija,
Sveti Barnaba,
Sveti Luka,
Sveti Marko,
} moli za nas!

Svi sveti apostoli i evanđelisti, molite za nas.
Svi sveti učenici Gospodnji, molite za nas.
Svi sveti mladenci, molite za nas.
Sveti Stjepane, moli za nas
Sveti Lovro, moli za nas
Sveti Vinko, moli za nas

Sveti Fabijane i Sebastijane,
Sveti Ivane i Pavle,
Sveti Kuzma i Damjane,
Sveti Gervazije i Protazije,
} molite za nas!

Svi sveti mučenici, molite za nas
Sveti Silvestre, moli za nas
Sveti Grgure, moli za nas

Sveti Ambrozije,
Sveti Augustine,
Sveti Jeronime,
Sveti Martine,
Sveti Nikola,
} moli za nas!

Svi sveti biskupi i izpovjednici, molite za nas.

Svi sveti naučitelji, molite za nas.

Sveti Antune,
Sveti Benedikte,
Sveti Bernarde,
Sveti Dominiče,
Sveti Franjo,
} moli za nas!

Svi sveti svećenici i leviti, molite za nas.

Svi sveti redovnici i pustinjaci, molite za nas.

Sveta Marijo Magdaleno,
Sveta Agato,
Sveta Lucijo,
Sveta Janjo,
Sveta Cecilijo,
Sveta Katarino,
Sveta Anastazijo,
} moli za nas!

Sve svete djevice i udovice, molite za nas.

Svi svetci i svetice Božje, zagovarajte nas.

Milostiv budi: oprosti nam, Gospodine.
Milostiv budi: usliši nas, Gospodine,

Od svakoga zla,
Od svakoga grieha,
Od srčbe svoje,
Od nagle i nepripravne smrti,
Od zasjeda vražjih,
Od srčbe, mržnje i svake zle volje,
Od duha bludnosti,
Od groma i zla vremena,
Od biča potresa,
Od kuge, glada i rata,
Od smrti vječne,
Po otajstvu svetog utjelovljenja svoga,
Po došašću svojem,
Po rođenju svojem,
Po krštenju i svetom postu svojem,
Po križu i muci svojoj,
Po smrti i ukopu svojem,
Po svetom uzkrsnuću svojem,
Po svetom uzašašću svojem,
Po dolazku Duha Svetoga Utješitelja,
} oslobodi nas, Gospodine!

U dan sudnji,
Grješnici,
Da nam oprostiš,
Da nam odpustiš,
Da se dostojiš na pravu nas pokoru privesti,
Da se dostojiš svoju svetu Crkvu ravnati i uzdržati,
} Tebe molimo usliši nas!

Da se dostojiš poglavicu apostolskoga i sve crkvene redove u svetoj vjeri uzdržati,
Da se dostojiš neprijatelje svete Crkve poniziti,
Da se dostojiš kraljima i vladarima kršćanskim mir i pravu slogu darovati,
Da se dostojiš svemu puku kršćanskomu mir i jedinstvo udieliti,
Da se dostojiš sve, koji lutaju, k crkvenome jedinstvu povratiti i sve nevjernike k svietlu evanđelja privesti,
Da se dostojiš nas same u svetoj službi svojoj podkriepiti i uzdržati,
Da duše naše k nebeskim željama uzdigneš,
Da sve dobrotvore naše vječnim dobrima naplatiš,
Da duše naše, braće, rođaka i dobrotvora naših od vječnoga prokletstva izbaviš,
Da se dostojiš plodove zemlje dati i uzdržati,
Da se dostojiš svim vjernim mrtvim pokoj vječni darovati,
Da se dostojiš uslišiti nas,
Sine Božji,
Jaganjče Božji, koji odnimaš griehe svieta, oprosti nam, Gospodine.

Tebe molimo, usliši nas!

Jaganjče Božji, koji odnimaš griehe svieta, usliši nas, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji odnimaš griehe svieta, smiluj nam se, Gospodine.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Gospodine smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine smiluj se.

Otče naš...

Sveć.: I ne uvedi nas u napast.

Puk: Nego izbavi nas od zla.

Psalam 69.

Bože, u pomoć mi priteci, * Gospodine, pohiti, da mi pomogneš.

Nek se smetu i postide, * koji traže dušu moju.

Još jednom neka se zasrame, * koji mi hoće zlo.

Odmah neka se zasrame, * koji mi govore: Neka, neka!

Nek se raduju i vesele svi u Tebi, koji traže Tebe, * i neka vazda govore: Veličao se Gospodin, koji ljube spasenje tvoje.

A ja sam siromah i ubog, * Bože, pomozi mi.

Ti si pomoćnik moj i izbavitelj moj, * Gospodine, ne kasni.

Slava Otcu...

Svećenik: Spasi sluge svoje.

Puk: Bože moj, koji se ufaju u Te.

Svećenik: Budi nam, Gospodine, jaka tvrđa.

Puk: Protiv neprijatelja.

Svećenik: Ništa ne uspio neprijatelj protiv nas.

Puk: Ni sin bezakonja ne naudio nama.

Svećenik: Gospodine, ne učini nam po griesima našim.

Puk: I ne vrati nam po krivicama našim.

Svećenik: Molimo za Papu našega... (Njegovo ime).

Puk: Gospodin ga sačuvao i poživio i blažena učinio na zemlji i ne dao ga na volju neprijateljima njegovim.

Svećenik: Molimo za dobrotvore naše.

Puk: Dostoj se, Gospodine, sve koji nam dobro čine, poradi imena svojega nagraditi životom vječnim. Amen.

Svećenik: Molimo za vjerne mrtve.

Puk: Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svietlila im.

Svećenik: Počivali u miru.

Puk: Amen.

Svećenik: Za braću našu nenazočnu.

Puk: Spasi sluge svoje, Bože moj, koji se ufaju u Te.

Sve.: Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svetišta.

Puk: I brani ih sa Siona.

Svećenik: Gospodine, usliši molitvu moju.

Puk: I vapaj moj k Tebi da dođe.

Svećenik: Gospodin s vama.

I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Bože, komu je vlastito smilovati se vazda i oprostiti, primi molbu našu, da nas i sve sluge Tvoje, koje stežu verige grieha, milosrđe Tvoje dobrote milostivo odrieši.

Usliši, molimo, Gospodine, molbe onih, koji Te ponizno mole, i onima, koji Ti se izpoviedaju, oprosti griehe, da nam zajedno oproštenje i mir dobrostivo udieliš.

Neizrečeno milosrđe svoje, Gospodine, milostivo nam ukaži, da nas zajedno i od grieha sviju odriešiš i od kazna, koje za njih zaslužujemo, izbaviš.

Bože, koga grieh vrieđa, a pokora ublažuje, pogledaj milostivo ponizne molbe puka svojega i odvrati bičeve srčbe svoje, koje za griehe svoje zaslužujemo.

Svemogući vječni Bože, smiluj se sluzi svojemu Papi našemu... (rekne se ime njegovo), i upravljaj ga po svojoj milosti na putu spasenja vječnoga, da s pomoću Tvojom ono, što je Tebi ugodno, želi i svom strogošću izvrši.

Bože, od koga su svete želje, pravi savjeti i pravedna djela, daj slugama svojim onaj mir, koji sviet ne može dati, da i srdca naša budu zapoviedima Tvojim poslušna, i sadašnja vremena, bez straha od ne neprijatelja po Tvojoj zaštiti mirna.

Užezi ognjem Duha Svetoga srdce naše, Gospodine, da Tebi čistim tielom služimo i neokaljanim srdcem omilimo.

Bože, stvoritelju i odkupitelju sviju vjernih, dušama službenika i službenica svojih udieli odpuštenje sviju grieha, da proštenje, koje su vazda željele, pobožnim molbama postignu.

Djela naša, molimo, Gospodine, milošću svojom preteci i pomoću prati, da svaka naša molitva i radnja s Tobom vazda počinje i početa da se s Tobom dovrši.

Svemogući vječni Bože, koji zajedno nad živima gospoduješ i nad mrtvima, i svima se smiluješ, za koje unapried znaš, da će vjerom i djelom biti Tvoji, Tebe ponizno molimo, da oni, za koje odlučismo moliti, i koji ili još sada žive na svietu, ili su se već preselili u vječnost, po zagovoru sviju Svetih Tvojih oproštenje svih svojih grieha milostivo zadobiju. Po Gospodinu našemu Isusu Kristu Sinu Tvome, koji s Tobom živi i

kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga. Bog po sve vieke vjekova. Amen.

S v e ć.: Gospodin s vama.

P u k: I s duhom tvojim.

S v e ć: Uslišio nas svemogući i milosrdni Gospodin.

P u k: Amen.

S v e ć.: I duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru.

P u k: Amen.

14. ZAZIV DUHA SVETOGA

Dođi, Duše presveti, sa neba nas posjeti * Zrakom Svoje milosti. * Dođi, Otče ubogih, Djelitelju dara svih * Dođi, srdca svjetlosti. * Djelitelju jako blag, Ti nebeski goste drag. * Sladki hlade duša svih. * Umornima odmore, u vrućini lahore, * Razgovore žalostnih. * Sjaju svietla blaženog, sjaj u srdcu puka svog, * Napuni nam dušu svu. * Bez Božanstva Tvojega, čovjek je bez čega * Tone sav u crnom zlu. * Nečiste nas umivaj, suha srdca zalivaj, * Vidaj rane ranjenih. * Mekšaj ćudi kamene, zagrij grudi ledene, * Ne daj nam putem zlim. * Svim, što vjeru imaju, što se u Te ufaju, * Sedam Svojih dara daj. * Daj nam krepost zaslužnu i smrt liepu, blaženu, * Daj vjekovit svima raj. Amen. Aleluja.

S v e ć.: Pošalji Duha svojega i postat će.

P u k: I obnovit ćeš lice zemlje.

P o m o l i m o s e. Bože, koji si svjetlošću Duha Svetoga poučio srdca vjernih, daj da u tom istom Duhu što je pravo mislimo i njegovoj se utjehi vazda radujemo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

15. ZAHVALNICA

Tebe Boga hvalimo, * Vjerno izpoviedamo. * Vječnoga Otca slavimo, * Složnim glasom pjevamo * Na nebesih anđeli * Štuju Te s arkanđeli. — Kerubini složno svi * Duboko se klanjaju, * Serafini smjerno Ti * Jednoglasno pjevaju: * Svet, svet, svet je Gospod Bog, * Kralj preslavni puka svog!

Tebe Boga hvalimo.

(Himna sv. Ambrozija).

Tebe Boga hvalimo, * Tebe Gospodinom priznajemo, * Tebe vječnog Otca * sva zemlja poštuje, — Tebi svi anđeli, * Tebi nebesa i sve vlasti. — Tebi Kerubi i Serafi * kliču bez prestanka: Svet, svet, svet, * Gospodin Bog Sabaot. — Puna su nebesa i zemlja * veličanstva slave Tvoje. — Tebe hvali * slavni apostola zbor, Tebe proroka * dična četa — Tebe mučenika * svietla vojska. — Tebe po svem svietu * sveta uzvisuje Crkva. — Otca * neizmjernog veličanstva. — Častnoga Tvojeg istinog * i jedinoga Sina. — I Svetoga * Tješitelja Duha. — Ti Kralju slave, * Kriste. — Ti si Otčev * vjekovječni Sin. — Ti, da za naše spasenje postaneš čovjekom, * nisi se strašio krila Djevice. — Ti, svladavši oštrinu smrti, * otvorio si vjernima kraljevstvo nebesko. — Ti sjediš zdesna Bogu * u slavi Otčevoj. — Vjerujemo da ćeš doći * kao Sudac. — Tebe dakle molimo, pomozi svojim slugama * koje si odkupio dragocjenom krvlju. — U vječnoj slavi daj * da se ubrojimo među svete Tvoje. — Spasi puk svoj, Gospodine, * i blagoslovi baštinu svoju. — I vladaj njima * i uzdrži ih u sve vieke. — Iz dana u dan * blagosivamo tebe. — I hvalimo ime Tvoje u vieke * i u vieke vjekova. — Dostoj se, Gospodine, u dan ovaj * sačuvati nas od grieha. — Smiluj se nama, Gospodine, * smiluj se nama. — Nek bude milosrđe Tvoje, Gospodine, nad nama, kako se ufamo u Tebe. — U Tebe se, Gospodine ufam: * o da ne budem postiđen dovieka!

Sveć.: Blagosloven si, Gospodine, na svodu nebeskom. — Puk: I dostojan hvale i slavan i uzvisivan dovijeka.

Sveć.: Gospodine, usliši molitvu moju. — Puk: I vapaj moj k Tebi da dođe.

Sveć.: Gospodin s vama. — Puk: I s duhom tvojim.

Pomolimo se. Bože, čijemu milosrđu nema mjere i čije dobrote beskrajno je blago; premilostivom veličanstvu Tvojemu zahvaljujemo na udieljenim darovima i molimo vazda Tvoju blagost; ne ostavi onih kojima na njihove molbe daješ što prose, već ih pripravi na buduću nagradu. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

16. MOLITVA ZA DRŽAVNOG POGLAVARA

S. Spasi slugu svojega, Gospodine, našega N.

M. *Bože moj, koji se u Te ufa.*

S. Pošalji mu, Gospodine, pomoć iz svetišta.

M. *I brani ga sa Siona.*

S. Ništa ne uspio neprijatelj protiv njega.

M. *I sin bezakonja ne naudio njemu.*

S. Gospodine, usliši molitvu moju.

M. *I vapaj moj k Tebi da dođe.*

S. Gospodin s vama.

M. *I s duhom tvojim.*

Pomolimo se. Bože, komu svaka vlast i dostojanstvo služi: podaj slugi svojemu... našemu N. sretan napredak njegova dostojanstva, u kojem da se Tebe uviek boji, Tebi vazda ugoditi nastoji. Po Kristu Gospodinu našem

M. *Amen.*

III

PJESME

Hvalit ću Gospoda za života svoga:

Pjevat ću uz gusle Bogu svojemu, dok budem živ!

(Ps. 45, 2)

1. MISNE

Pristup; Gospodine, Bože živi, nebo, zemlja, sve je Tvoje * Kralj, gospodar Ti si svega stvorenog. Smiluj se! * Kriste Bože, Spase čovječanstva, * Nebo nama podaj svima! Smiluj se, * Gospodine Duše Sveti, ljubavi si vrutak živi, — Posveti nas Svojim darom milosti. Smiluj se!

Slava: I na zemlji mir svim ljudma, * Dobra volja svim u grudma * Nek Te hvale svi živući, * Bože Otče svemogući. * Slava Ti od svieta toga, * Kriste, s desne Otca Boga * Da po Tebi raj nam sine, * Smiluj nam se sa visine. * Poštuj, puče, svetost pravu, * Svetom Duku pjevaj slavu. * Slavljen budi Trojedini, * Koji živi na visini.

Vjerujem: Vjerujem u Boga iz svega uma svoga * Nama, djeci Svojoj, Otca milostnoga. * I u Njegva Sina jedinorođenoga, * Za spas duša naših na krst propetoga. * Vjerujem u Duha, Boga velikoga. * Po kojemu zače Djeva Sina svoga.

Svet: Svet, svet, svet i presvet * Svemogući Gospod Bog. * O Bože Sabaot.

Poslije podizanja: Zdravo budi, Isusovo pravo tielo preblaženo, * Začeto od Duha Svetog * I porođeno od Marije Djevice, * Zdravo, krvi Isusova, za spas ljudi proli-

vena, * Zdravo cieno otkupljenja * Što si podana za nevriedne grješnike.

Poslije pričesti: Tople suze rosite sad za krv prolivenu, * Te Isusa prosite žrtvu za nas mučenu. * On nam griehe odnosi, Otca Boga proseći, * Bolji život donosi, život vječnih radosti.

PRED BOŽANSTVOM TVOJIM

Pristup: Pred Božanstvom Tvojim padamo sada, * Sav kršćanski kleči, moli se rod * I k nebesim pjesme, molitve sklada,, * Da odmieva silni nebeski svod. * Čuj molbe nam sad glas; * Daj, tješi, spasi sve nas! * Nek milosti Tvoje sveti sad plamen * Sav kršćanski puk Ti obaspe Amen.

Slava: Oj slava Ti, slava, nebeski Kralju * Nek slavljen je dičan svemožni Bog. * Sad kršćani pjesme priestolju šalju, * Sa doline suzne Boga pred svog. * Nek slave Ti svesilne čar * Nam bude utjeha i dar! * Sva srdca Ti kliču kršćanska prava: Oj slava Ti, Bože, svesilni slava!

Vjerovanje: Svi vjeruju, Otče, božanstvo sveto, * U Isusa Krista, Sina Ti, sad, * I Svetoga Duha, Trojstvo presveto, * Što nebeskog dvora divan je sklad. * A vjere te svete će plam * Viek blažiti boli sve nam. * Da puku Ti vjernom oživi snaga, * I kraljica neba pomoć će blaga.

Prikazanje: Gle, srdca sva naša plamenom gore. A molitve vruće ona su glas, * I žrtvom Ti gore, molitvom zbore: * Daj, svevišnji Bože, usliši nas! * I primi sad srdca nam žar, * Ko žrtve Ti maleni dar! * Oj brani nam grudu domaje svetu, Nek anđeli vienac slave joj pletu!

Svet: Svet, svet si, o Bože, svesilni, veli! * Pred svesiljem Tvojim čovjek je prah: * Stog slavi Te nebo, slavi sviet cieli. * jer čovjeku umnom crvku si strah. * A milosti Svoje nam daj, * I život nek bude nam raj! * Svi viek ćemo križa nositi znamen * I klicati Tebi: Svet si, svet! Amen!

OTČE NAŠ DOBRI

1. Otče naš dobri, u Te vjerujemo, * koj' si na nebu kao i na zemlji, * Jedan u Božtvu, a troj si u Trojstvu ' Sav na svem svietu.
2. Mi Tvoji sluge stvoreni od Tebe, * Po Tvom smo Sinu spaseni od pakla, * Od Svetog Duha krstom posvećeni * Za djecu Tvoju.

VJERUJEM U BOGA

1. Vjerujem u Boga * Otca svemožnoga, * Stvoritelja neba * I na zemlji svega.
2. Vjerujem u Krista * Sina jedinoga, * Otcu Bogu u svem * Vazda jednakoga.
3. Vjerujem u Duha, * Koji život daje, * Komu s Otcem, Sinom * Vječno slava traje.
4. Da u Trojstvu jedan * Bog je svemogući, * A troj u jedinstvu, * To nas vjera uči.

2. ADVENTSKE

ZLATNIH KRILA

1. Zlatnih krila anđela si, * Bože, k meni poslao * Anđeo me svetom rieči * Majkom Božjom prozvao.
2. Hvala, Višnji, Tebi hvala * za tu milost toliku, * A u suzi u mom oku * čitaj ljubav veliku.

3. Ja se klanjam kao cvietak * što pod večer milctni * Sklanja glavu hvaleć Tebi * za svoj ukras divotni.

PTIČICE LIEPO PJEVAJU

Pristup: Ptičice liepo pjevaju, * Obnoć na gniezda sjedaju. * Jutrom rano traže hranu * izabranu. * Takova ptica jesam ja, * Koj pjevam: Zdravo Marija!

Slava: Gabriel — oro leteći — * Iz neba glase noseći, * Dolje leti javljajući, * pjevajući: * Na nebu slava Višnjemu, * Otcu nas sviju možnomu!

Vjerovanje: Soko, što leti od Boga, * Donosi glase ljudima, * Ljudi sve to liepo štuju * I vjeruju. * Sve to su spasa nam glasi, * Nitko se bez njih ne spasi.

Prikazanje: A labud čist ko ljiljani, * Biel kano snieg na poljani, * Bogu nosi milo Diete * Majke svete, * Što Sin se Božji naziva, * Kralj nebeski priziva.

Svet: Isus Krist, višnji pelikan, * Kraljem je ptica nazivan; * Jer ko ptice mi smo male, * Što ga hvale, * S Marijom zato pjevajmo: * Hosana Sinku kličimo!

ZDRAVO DJEVICE

1. Zdravo, Djevice, Bogorodice!
Pripjev: * Ti si liepi cvijet! * Gospo blažena, ružo rumena, * Sveta Marijo!
2. Tebi, Djevice, pjevam pjesmice.
3. Tebi, Djevice. pletem kitice!
4. Krasni urese, mili mirise.
5. Viru milosti, vrelo radosti.
6. Od svih hvaljena, svima milena.
7. Sved na ustima, viek u grudima.
8. Nikad slava Ti ne će prestati.

3. BOŽIĆNE

KYRIE ELEISON

1. Kyrie eleison, eleison! Isus se rodi u štalici. * Pojte pastiri, tamo se Njemu poklonite!

2. Kriste eleison, eleison! On za nas trpi, čim se rodi: * Pojte pastiri, tamo se Njemu poklonite!

SVIM NA ZEMLJI

1. Svim na zemlji mir, veselje, * budi polag Božje volje! * Tc sad nebo navješćuje * i glas s neba potvrđuje.

2. Dobre volje svaka duša * grieha neka već ne kuša, * Nego hvali, diči Boga, * što je poslo Sinka svoga.

3. Sinka Svoga Boga moga * s Otcem Duhom jednakoga, * Duhom Svetim začetoga, * od Marije rođenoga.

NARODI NAM SE KRALJ NEBESKI

1. Narodi nam se Kralj nebeski * Od Marije čiste Djevice. * Na tom mladom ljetu veselimo se, * Mladoga Kralja mi molimo!

2. Po njemu sliedi sveti Stjepan * Prvi mučenik Gospoda Boga.

3. Sveti Ivan preljubljeni, * Među apostoli preodabrani.

4. Malu dječicu pomoriše, * Za ime Božje kao ovčice.

5. Silvestar papa k njima se pridruži, * Koga na nebesih okruniše.

6. Obrezovanje što se govori * Nama za spasenje imenuje se.
7. Sveta tri kralja dare nose * Tamjan zlato, plemenitu mast.
8. O mi svi Božji krštenici, * Mladome Kralju dare nosimo!
9. Hvaljeno budi sveto Trojstvo, * Hvalu svi dajmo Gospodu Bogu!
10. Daj nam Bog zdravlje k tomu veselju, * I na mladom ljetu svega obilje!

TRI KRALJA JAHAHU

1. Tri kralja jahahu * s onih sunčanih stran, * Tri dara nošahu * mir, zlato, tamjan.
2. Tri kralja dođoše * pred grad Jerusalim * Pitajuć za mjesto, * gdje se rodi Isus.
3. U palači stojeć * odgovori Irud * Naći Ga ne ćete, * zalud je sav vaš trud.
4. Ako ga nađete, * natrag se vratite * I meni Irudu * glase donesite.

RADUJTE SE, NARODI!

1. Radujte se narodi, kad čujete glas, * Da se Isus porodi u blaženi čas, * Svaki narod, čuj, čuj! I Betlemu pristupljuj!
2. Vidi Božje Otajstvo u podrtoj štalici, * I tko trpi uboštvo na toj tvrdoj slamici; * To Otajstvo čuj, čuj! I k jaslicam pristupljuj!
3. Raduje se Marija s Josipom gledeći, * Anđeo pjeva »Gloria« po zraku leteći,* I ti, sviete čitavi, Spasitelja pozdravi!
4. Podi i ti, narode, k betlehemskom dvoru * Pridruži se klanjajuć anđeoskom koru, * Liepe dare daj, daj pa mu liepo zapjevaj!

O BETLEME, GRADE SLAVNI

1. O Betleme, grade slavni od Boga, * Najveći si ti od grada svakoga. * Jer iz tebe nam izade vojvoda. * Isus dragi Davidova poroda.
2. Marija ga, Djeva čista porodi, * I u jasle ona njega položi, * Dostojno se ona njemu poklanja, * I s veseljem srdca svoga pozdravlja.
3. Zdrav mi bio, sinko dragi, mileni, * Tu na slami plačeš slab od studeni; * Ti si nada, spas sreća svieta tog, * Ti si sinak Otc vječnog, pravi Bog.

SKLOPI BLAGE OČICE

1. Sklopi blage očice, * Tu na krilu majčice! * Tebe majka ogrieva, Tebi milo popieva:

Pripjev: Oj djetešce moje drago, Ti si svega svijeta blago * Ti si dobrog neba dar, za te gori srdca žar! Tebe majka u san njiše uspavankom tiše, tiše; * Anđeli će k Tebi doć, spavkaj, spavkaj cielu noć!

2. Sinko, slatko snivaj Ti, neka Ti se duši sni; * Sviet za spasom vapije, da ga ljubav ogrije!
3. Vjeđice Ti padaju, sanku sad se nadaju, * Oči Ti se sklapaju, u lik mili stapaju.
4. Anđeli već dolieću kao dah u proljeću, * Snivaj moje srdašce, dok ne grane sunašce!
5. Gle, već san Te zahvati, sad će Majka prestati, * Smiešak lice obrubi, duh se sankom poljubi!

RODIO SE BOG I ČOVJEK

1. Rodio se Bog i čovjek * Usred stajice * Rumen cvietak, dragi Sinak * Svete Djevice.

Pripjev: Andeli, čuj, pjevaju: * Slava Bogu na nebu * A mir ljudima dobre volje * Na nizini tu.

2. Tuj na slami Sinak leži, * Toči suzice. * Za nas slabe, grešne ljude * Svoje ovčice.

3. Al pastiri sa svog polja * Hitro ustaju, * Idu k njemu, pa se njemu * Lijepo klanjaju.

O PASTIRI, VJERNI ČUVARI

1. O pastiri, vjerni čuvari, * Sad se prenite, * Dare kralju spremite u počast, * Na put krenite! * Uskliknite: Aleluja! * Gore do neba * Jer poznaje * sva priroda * Boga svojega.

2. O čuvari, vjerni ovčari, * Vi ste blaženi. * Od svih ljudi najvećma ljubi * Kralj vas rođeni. * Malo Diete pohodite * Vi u Betlehemu, * Poklonite se svi duboko * Bogu svojemu.

3. O čuvari, vama se mladi * Kralj svim raduje * Šta će njemu, da tašt i varav * Sviet ga poštuje? * Srdca čista On tek ište * Puna milosti. * On u njima stanak traži * Rad poniznosti.

SPAVAJ SINKO

1. Spavaj Sinko, majka pjeva. * Spavaj jednorođeni * Spavaj čedo, otac pjevka, spavaj Sinko maleni, * Hiljadni Tebi od nas hvalospjev, od nas jasni pjesme pjev.

2. Mirno spavaj, željo moja, * Drago, drago Djetešce; * Uza Te je Majka Tvoja, * Bielo moje Janješce! * Hiljadni Tebi od nas hvalospjev, od nas jasni pjesme pjev.

3. Spavaj, spavaj Sine, * usred biedne štalice, * Veselo se iz visine * smieše 'na Te zviezdice. * Hiljadni Tebi od nas hvalospjev, od nas jasni pjesme pjev.

KADA ZVIEZDA

1. Kada zviezda divna nebom planu * I svoj prosu sjaj, * Kraljevi se sveti spremat stanu * u daleki kraj. * Vod im zviezde bajni čar, * Svaki od njih nosi dar, * Nije darak sam, * S njim je srdca plam!

2. Milost Božja duše njima ganu, * da spoznadu čas; * Sretan časak štono svietu svanu, * kad se rodi Spas! * Sve im muke puta tog * Zasladivo dragi Bog, * Kriepio im grud, * blagoslivo trud!

3. Diete Isus dalko sada nije, * On je blizu nam; * Kadgod želja Njega naći ti je, * U svet udi hram! * Tu razgali, otkrij tad, * duše, srdca svoga jad * Tu ćeš naći viek * boli svakoj liek!

4. KORIZMENE

STALA MAJKA

1. Stala Majka pod razpelom, * pod razpetim Sinka tielom, * Zaplakala gorki plač.

2. Kan' da dušu tugujuću, * razcviljenu, stradajuću * Probode joj britki mač.

3. Turobna i razžaljena * bježe Majka preblažena * Majka Sina jedinog.

O ISUSE JA SPOZNAJEM

1.O Isuse ja spoznajem, * Da sam Tebi zgriešio, * Težkim griehom, jadnik, Tvoju * Ljubav sam izgubio.

2. S Judom sam i Kajfom Tebi * Svjedočio, sudio, * Te s Herodom i Pilatom * Tebi smrt dosudio.

3. Izdjelao Križ sam Tebi, * Oštru krunu spleo Ti, * Bičem sam Te bičevao, * Drznuh Te se probosti.

4. Ja sam uzrok Tvojoj smrti, * Da se lila sveta Krv, * Dionik sam razpinjanja, * O ja jadni zemski crv!

5. O Isuse, ja se kajem; * Grešnom meni milost daj, * Da Ti služim sve do smrti * I da stečem vječni raj.

SVAKA DUŠA

1. Svaka duša, koja hoće Krista pravo ljubiti * Koja ne će svoje sreće u nebu izgubiti, * Nek pogleda te pokuša, što sve trpi Njegva duša, * Nek razmisli boli Mu.

2. Gorku čašu težkih muka htjede za nas popiti, * Biče, trnje, ruglo i smrt — sve u žrtvu stopiti! * Oj, protrni nad tim djelom, dušom se obrati cijelom * K Spasitelju svojemu!

TUŽNA MAJKO ISUSOVA

1. Tužna Majko Isusova, * Tvoja djeca k Tebi viču: * Utjeha nam tužnim budi, * pouzdano Majci kliču.

2. Ti znaš Majko, naše tuge * I množinu naših suza, * Ne odbaci uzdisaje robova iz zemnih uza.

3. Ti si, Majko Isusova, * Sinu rane zavijala, * Znaš i naših rana boli * Kad bi im i melem dala!

4. A taj melem utjeha je, * Što je ljubav Tvoja rosi, * Slušaj Majko tješiteljko, * Što Te vjeran narod prosi!

5. USKRSNE

UZKRSNU ISUS DOISTA

1. Uzkrsnu Isus doista, * u ranu zoru uzkrsnu, * Aleluja, aleluja, aleluja, aleluja!

2. U ranu zoru uzkrsnu * u slavlju naš Odkupitelj.

3. Kad sunca prvi sinu trak, * tad razpade se grieha mrak.

4. I anđeo nam naviesti * spasenja tu viest veselu.

5. U dvore uđe nebeske * uzkrsnuli naš Spasitelj.

KRALJICE NEBA

1. Kraljice neba, raduj se! Aleluja!
2. Jer kog si dostojna bila nosit, Aleluja!
3. Uzkrsnu, kako je rekao. Aleluja!
4. Moli, moli Boga za nas. Aleluja!

GOSPODIN DANAS UZKRSNU

1. Gospodin danas uzkrsnu, Aleluja! * Na ljudsku sreću bezkrajnu. Aleluja!

2. On slavno svrši ljuti boj. Aleluja! * Od grieha spasi narod svoj. Aleluja!

3. Ko janje na križ pribit bi, Aleluja! * a križu đavla pobiedi. Aleluja!

4. Ko cio raj mu Srdce sja. Aleluja! * I sve nas milo ogrieva. Aleluja!

5. Sveđ hvala Kristu uzkrslom. Aleluja! * Nek ječi zemljom spašenom. Aleluja!

6. SVETOTAJSTVENE

Moj Isuse

1. Moj Isuse, razkriljujem k Tebi ruke, * Da se sjetiš svoga križa, svoje muke.
2. Moj Isuse, otvaram Ti usta svoja, * Da sve čuješ, što mi želi duša moja.
3. Moj Isuse, odkrivam Ti srdce svoje, * Priestolje da sveto nađeš u njem svoje.
4. Moj Isuse, uzdižem Ti bolne oči, * Zv'jezdo moja sv'jetli meni u toj noći.

ODZIVAM SE, ISUSE

1. Odzivam se, Isuse, jer Ti mene zoveš, * Jer Ti mene hoćeš: Ave Jezu!
2. Dolazim Ti, Isuse, * Jer Ti mene tražiš, * Jer Ti mene paziš; *Ave Jezu!
3. Gledam u Te, Isuse, * Jer Ti mene tješiš, * Jer Ti mene kriepiš; * Ave Jezu!
4. Ljubim Tebe, Isuse, * Jer Ti mene ljubiš, * Jer Ti mene žudiš; Ave Jezu!

ZDRAVO, SVETI SAKRAMENTE

1. Zdravo, sveti Sakramente, * sladka tajno vjere svete; * Tebi um naš klanja sad se, * dive Ti se rajske čete.

2. Ti nas kriepi sa oltara, * Kruše, živi, svakog dana; * Daj nam kušat slasti tajne, * što ih rajska daje mana.

3. Zdravo, Sveti Sakramente. * klanjamo se Tebi sada; * Svak od nas Ti ljubav daje * i preda Te nice pada.

O DA MOGU

1. O da mogu kao Herub Božji * Pobožno se Isus klanjati! * O da mogu ko Marija Djeva * Nad kolievkom Isusu pjevati!

2. O da mogu kao Magdalena * Svete noge Isusu oprati! * O da mogu, ko ljubljeni Ivan, * Na Isusa glavu naslanjati!

3. O da mogu vječno svietlo biti, * Pred Isusom trepteći plamsati! * O da mogu tabernakul biti: * Pa Isusa dan i noć čuvati!

KO NOĆ ŠUTIŠ

1. Ko noć šutiš, o sveta Hostija, * Da ja čujem rajskih melodija.
2. U najniže sišla si nizine, * Da ja letim u rajske visine.
3. Zatvorena u noćne si tmine, * Da ko seraf duša moja sine.
4. Tabernakul priestolje je Tvoje, * Božje srdce priestolje je moje.

7. SRDCU ISUSOVU

O SRDCE SINA BOŽJEGA

1. O Srdce Sina Božjega, o slava Ti i čast, * Dobrote Ti si izvor čist i rajska naša slast.
Pripjev: U Tebi nam je radost sva, u Tebi nam je nada sva, * U Tebi žića kras, u Tebi vječni spas!
2. U Tebi ljubav gori, sja ko sjajnog sunca žar, * O kako divan taj je sjaj i kakav li mu čar!
3. I nas učini, Isuse, po svetom Srdcu Svom, * Da srdce naše misli viek, što godi Srdcu Tvom.

8. MARIJANSKE

LJILJANE BIJELI

1. Ljiljane bijeli nebeskog kraja. * ljepši i draži no sunašca sjaj, * mirisni cviete vječnoga raja, * kraljice neba, pomoć nam

daj. — Pripjev: Majčice, čuj svoje dječice glas, * brani i štiti nas, moli za nas.

2. Čudesnog kipa milost cvieće * sipala Ti si na hrvatski dom, * zanosno narod do Tebe kreće, * moleć se Tebi i Sinu Tvom. ne Ti? — Majčice...

3. Izpred Tvog kipa drhtavih grudi, * roneći suze mi vapimo svi: * Hvala Ti Majko od nas viek budi, * tko će nam pomoć, ako ne ti? — Majčice...

O MARIJO MILA

1. O Marijo mila, * mi sada smo tu * usliši nam pjesmu, * daj vapaj nam čuj! Pripjev: Na putu života * križ čeka nas lut, * maj, Majko nam kaži * Ti u nebo put!

2. Pokazuj nam stazu, * kud stupo Sin Tvoj, * gdje svrši muku * i preteški boj.

3. Na majčinu srdcu * tek pravi je plam, * dal ogrjeva od njeg * Ti, majčice nam!

O DJEVO BLAŽENA

1. O djevo blažena, puna milosti, * Kralja uzvišena Majko sveta Ti, * Premila Djevice, ravnaj život taj, * Nek dušu dječice Tvoj prosine sjaj.

2. O Ti, što rumene zore si nam ruj. — Čuj molbe ponizne, Djevo sladka čuj: * U boju nemilom, stazom žića tog * Zakratit nemoj nam moći štita svog.

SPASA NAM MAJKO

1. Spasa nam Majko Marijo Ti sveta, * Tisuć put zdravo tješiteljko tužnih, * Tisuć put zdravo zaštitnice biednih * Zdravo Marijo!

2. Ti povrh sviju blažena si Majko; * Tvoja čistoća nad sve hvale sjaji, * Posudo zlatna puna rajskih čara, * Zdravo Marijo!

3. Sjajna nebesa kraljicom Te slave, * Gospodom svojom pozdravlja Te zemlja * I gromko pjeva pozdravnu Ti pjesmu: Zdravo Marijo!

K TEBI OČI PODIŽEMO

1. K Tebi oči podižemo, * Djevo sveta, Djevo čista; * Ti sjajna ona zviezda, koja spasom nama blista.

2. Kad nas strasti bura vije, * Kad nas studen grieha bije, * Ti si, Djevo, sunce naše, * Što nas zlatnom zorom grije.

3. Grij nas, grij nas, s Tvog nam žara * Zlatnim plodom duša rodi, * Blistaj Djevo, blistaj zviezdo, * u raj sveti Ti nas vodi.

4. Tamo, tamo, gdje je vječna * Proljet mira duševnoga, * Tamo, Majko, gdje je carstvo Božanskoga Sina Tvoga!

PODVORBA KOD SVETE MISE

(Latinski)

S v e ć e n i k: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sankti. Amen.

S.: Introibo ad altare Dei.

P o d v o r n i k: Ad Deum, kvi letifikat juventùtem mèam.

S.: Judika me Deus et discerne kauzam meam de gente non sankta; ab homine inikvo et dolorozo erue me.

P.: Kvia tu es Deus fortitùdo mèa, kvàre me repulisti, et kvare tristis incèdo, dum afligit me inimikus.

S.: Emte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me dedukserunt, et adukserunt in montem sanktum tuum, et in tabernakula tua.

P.: Et introibo ad altàre Dei, ad Deum, kvi letifikat juventùtem meam.

S.: Konfitebor tibi in citara, Deus, Deus meus, kvare tristis es anima mea, et kvare konturbas me.

P.: Spèra in Deo, kvoniam àdhúk konfitèbor ili, salutare vultus mei et Deus mèus.

S.: Gloria Patri, et Filip, et Spiritui Sankto

P.: Sikut erat in principio, et nùnk, et sèmper, et in sèkula sekulorum. Amen.

S.: Introibo ad altare Dei.

P.: Ad Deum, kvi letifikat juventùtem meam.

S.: Adjutorium nostrum in nomine Domini.

P.: Kvi fècit cèlum et tèram.

(Na Misi za mrtve i na nekim još drugima izostavlja se na početku od riječi: Judika me itd.; do Adjutorium nostrum

Toma biskup skupa mučenik, * Tomino ime itd.)

S.: Konfiteor itd.

P.: Mizereàtur tui omnipotens Dèus, et limisis pekàtis tuis, perdùkat te ad vitam etèrnam.

S.: Amen.

P.: Konfiteor Deo omnipotènti, beàte Marie sèmpetr Virgini, beàto Mikaàli Arkàngelobeato Joàni Baptiste, sànktis Apostolis Pètro et Pàulo, omnibus Sànktis, et tibi, Pàter, kvia pekàvi nimis kogitacione, vèrbo et opere: mea kùlpa, mèa màksima kùlpa; ideo prèkor beàtam Mariam sèmper Virginem, beàtum Mikaèlem Arkàngelum, beàtum Joànem Baptistam, sànktos Apostolos Pètrum et Pàulum, omnes Sànktos et te, Pàter, orare pro me ad Dominum Dèum nostrum.

S.: Mizereatur vestri omnipotens Deus, et dimisis pekatis vestris, perdukat vos ad vitam eternam.

P.: Amen.

S.: Indulgentiam absolucionem, et remisionem pekatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et mizerikors Dominus.

P.: Amen.

S.: Deus tu konverzus vivifikabis nos.

P.: Et plèbs tùa letàbitur in te.

S.: Ostende nobis, Domine, mizerikordiam tuam.

P.: Et salutàre tùum dà nobis.

S.: Domine eksaudi oracionem meam.

P.: Et klàmor mèus ad te vèniat.
S.: Dominus vobiskum.
P.:Et kum spiritu tùo.

Poslije Pristupa

S.: Kirie eleison.
P.: Kirie elèison.
S.: Kirie eleison.
P.: Kriste elèison.
S.: Kirie eleison.
P.: Kriste elèison.
S.: Kirie eleison.
P.: Kriste elèison.
S.: Kirie eleison.
S.: Dominus vobiskum.
P.: Et kum spiritu tuo.

Na molitve

S.: Per omnia sekula sekulorum.
P.: Amen.

Poslije pročitane Poslanice

(Kad svećenik okrene glavu.)

P.: Deo gracias.

Na Evanđelje

S.: Dominus vobiskum.
P.: Et kum spiritu tuo.
S.: Inicium (ili sekvencia) sankti evangelii sekundum . . .
P.: Gloria tibi, Domine.

Na koncu Evanđelja

(Kad svećeik poljubi kjigu)

P.: Laus tibi Kriste.

Prije Prikazanja

S.: Dominus vobiskum.
P.: Et kum spiritu tuo.

Poslije Prikazanja

S.: Orate fratres.
P.: Suscipiat Dominus sakrificium de mànibus tùis, ad làudem et gloriam nostram totiùskve Eklèzie sue sànkte.

Na Predslovlje (Prefaciju)

S.: Per omnia sekula sekulorum.
P.: Amen.
S.: Dominus vobiskum.
P.: E kum spiritu tùo.
S.: Sursum korda.
P.: Habèmus ad Dominum.
S.: Gracia agamus Domino Deo nostro.
P.: Dignum et jùstum est.

Poslije podizanja

S.: Per omnia sekula sekulorum.
P.: Amen.
S.: Et ne nos indukas in tentacionem.
P.: Sed libera nos a màlo.
S.: Per omnia sekula sekulorum.
P.: Amen.
S.: Paks Domini sit semper vobiskum.
P.: Et kàm spiritu tùo.

Poslije Pričesti:

S.: Dominus vobiskum.
P.: Et kùm spiritu tùo.
S.: Per omnia sekula sekulorum.
P.: Amen.
S.: Dominus vobiskum.
P.: Et kùm spiritu tùo.
S.: Ite misa est; ili Benedikamus Domino
P.: Dèo gràcias.

(U uzkrsnoj osmici dodaje se):

Alleluja, Alleluja.

(Kod crne mise):

S.: Rekvieskant in pace.
P.: Amen.
S.: Benedikat vos omnipotens Deus: Pater et Filius et Spiritus Sanktus.
P.: Amen.
S.: Dominus vobiskum.
P.: Et kùm spiritu tùo.
S.: Inicium sankti Evangeli sekundum Joanem.
P.: Gloria tibi Domine.

Na koncu zadnjeg Evanđelja

P.: Dèo gràcias.

UPUTA
ZA POSEBNE POBOŽNOSTI

Ovaj je priručnik i zato izdan, da se mogu vjernici njime služiti i onda, ako bi bilo težko doći do duhovnoga pastira zbog prevelike udaljenosti njegovoga mjesta boravka ili njegove odsutnosti bilo s kojih razloga.

U takovim slučajevima vjernici mogu čitati iz ovoga priručnika vjerske pouke ili pojedince ili na svojim crkvenim sastancima u Družtvu Bratovštine kršćanskoga nauka ili u crkvi, kapelici, pred križem ili kojim kipom i slikom.

Na takovim sastancima mogu vjernici obavljati i svoje nedjeljne i blagdanske pobožnosti i to prije podne moliti misne molitve i pjevati crkvene pjesme i tako duhovno prisustvovati sv. Misi.

Poslije podne pak po nedjeljama i blagdanima, te u mjesecu svibnju mogu moliti litanije i druge molitve i sv. Krunicu; naročito se preporuča molitva sv. Krunice u mjesecu listopadu, a u Korizmi sv. Križni put.

Sve ove pobožnosti neka se obavljaju sa znanjem i odobrenjem duhovnoga pastira ili ako njega nema, onda sa znanjem i odobrenjem Nadbiskupskoga duhovnoga stola.

Neka nikakve prilike, pa i najteže, ne sprieče duh pobožnosti naših vjernika i duša, koje žele i žeđaju, da budu povezane naukom i duhom našega Spasitelja Isusa Krista.

SADRŽAJ

Str.

Predgovor 4

I. DIO KRŠĆANSKI NAUK

I. O VJERI

1. Bog Stvoritelj neba i zemlje . . . 7
2. Slava Presvetomu Trojstvu . . . 9
3. Isus Krist, utjelovljeni Sin Božji . 10
4. Najsvetija ustanova Novoga Zavjeta 12
5. Djelo odkupljenja na križu . . . 14
6. Pobjeda Isusova 16
7. Namjestnik Isusov na zemlji . . 18
8. Isus će opet doći na svršetku svieta 20

II. DESET ZAPOVIEDI BOŽJIH

1. zapovied Božja 22
2. „ „ 24
3. „ „ 25
4. „ „ 26
5. „ „ 26
6. i 9. zapovied Božja 27
7. i 10. zapovied Božja 28
8. zapovied Božja 28

III. O SAKRAMENTIMA

1. Krst 30
2. Potvrda 30
3. Presveti oltarski Sakramenat . . . 31

Str.
4. Pokora ili sv. izpovied 31
5. Sakramenat zadnje pomasti . . . 33
6. Sv. red 33
3. Presveti oltarski Sakramenat . . 31
7. Ženitba 33

IV. O POSTU I NEMRSA

1. Zakon o nemrsu 33
2. Zakon posta 33
3. Zakon posta i nemrsa 34
4. Kvatri 34

V. O OPROŠTENJIMA

1. Oproštenje podpuno i nepodpuno . 35
2. Uvjeti 35
3. Nekoja oproštenja 36

VI. KRŠĆANSKA NAUKA O ČOVJEKU

A. Nauka

1. Stvoritelj čovjeka 38
2. Vriednost čovjeka 38
3. Pravo čovjeka 39
4. Poglavite dužnosti čovjeka prema čovjeku 39
5. Odnošaj čovjeka prema vlastima . 39
6. Dužnosti čovjeka prema svojoj duši 39

B. Vježba u krepostima

1. Dužnosti kršćanske 40
2. Najveća zapovied 40
3. Osam blaženstva 40
4. Duhovna djela milosrda 41
5. Tjelesna djela milosrda 41

C. Kloni se grieha

Str.
1. Sedam glavnih grieha 41
2. Devet tuđih grieha 41
3. Šest grieha proti Duhu Svetomu . 42
4. Četiri u nebo vapijuća grieha . . 42

VII. POSEBNA UPOZORENJA

1. Tajenje vjere 42
2. Borba za djevičanstvo i čistoću . 43
3. Mučeničtvo 43
4. Čuvanje presv. oltarskog Sakramenta 44
5. Savršeno pokajanje 44
6. Sklapanje braka 45

VIII. BRATOVŠTINE

1. Iz pravila Bratovštine presv. oltarskog Sakramenta 49
2. Iz pravila Bratovštine kršćanskoga nauka 53
3. Iz pravila Bratovštine svetoga i bezgrješnoga Srdca Marijina . . . 56
4. Obred primanja u Bratovštine . . 62

II. DIO MOLITVENIK

1. Jutarnja molitva 65
2. Večernja molitva 65
3. Molitve i obrazci, koje treba znati svaki kršćanin 67
4. Razne druge molitve 73
5. Posveta obitelji presv. Srdcu Isusovu 79
Posveta obitelji presv. Srdcu Marijinu 82
6. Pobožnost hrvatskim blaženicima . 85
7. Štovanje ostalih svetaca 88

Str.

8. Razne pobožnosti 90
9. Misna pobožnost 91
10. Sv. izpovied 99
11. Sv. Pričest 102
12. Križni put 106
13. Razne litanije 122
14. Zaziv Duha Svetoga 152
15. Zahvalnica 153
16. Molitva za državnoga poglavara . 154

III. DIO PJESME

1. Misne 159
2. Adventske 161
3. Božićne 163
4. Korizmene 167
5. Uzkrsne 169
6. Svetotajstvene 170
7. Srdcu Isusovu 171
8. Marijanske 171

Podvorba kod sv. Mise 174
Uputa za posebne pobožnosti . . . 179

KAZALO MOLITAVA

Str.

Anđelu čuvaru 65
Anđeo Gospodnji 92
Blagoslov s presv. Sakramentom . . 137
Blagosloven budi Bog 138
Bl. Augustinu Kažotiću 86
Bl. Marku Križevčaninu 87
Bl. Nikoli Taviliću 87
Bl. Nikoli Taviliću za hrvatski narod . 88
Bl. Ozani Kotorki 88
Bl. Graciji 88
Bl. Dj. Mariji dnevna preporuka . . 78
Bože, čijemu milosrđu nema mjere . 155
Bože u pomoć mi priteci 144
Bože, komu je vlastito smilovati se . 151
Bože, koji svjetlošću Duha Svetoga . 153
Četiri posljednje stvari čovjeka . . 71
Četiri u nebo vapijuća grieha . . . 42
Deset zapoviedi Božjih 68
Djela naša 152
Djelo vjere, ufanja i ljubavi olt. Sakramentu 52
Djelo vjere 70
Djelo ufanja 70
Djelo ljubavi 70
Devet tudih grieha 41
Divnoj dakle Tajni ovoj 137
Dođe Duše Sveti 55
Duhovna Pričest 76
Duhovna djela milosrđa 41
Dušo Kristova 104
Dužnosti kršćanske 40
Evo, moj dobri i presladki Isuse . . 106
Izpitivanje savjesti 100

Str.

Jutarnja molitva 65
Kraljice neba 72
Kratka molitva za sv. Otca 86
Križni put 107
Krunica bl. dj. Marije 72
Krunica zlatna 75
Kvatri 34
Litanije Imena Isusova 123
Litanije Srdca Isusova 126
Litanije Lauretanske 131
Litanije Sv. Josipa 139
Litanije Svih Svetih 144
Misna pobožnost 92
Molitva Majci Božjoj za sv. čistoću . 78
Molitva Gospodinu našemu Kristu Kralju 77
Molitva predragocjenoj Krvi Isusovoj . 78
Molitva Srdcu Marijinu 79
Molitva prije poučavanja 55
Molitva poslije poučavanja 56
Molitva sv. Josipu za sv. čistoću . . 143
Molitva sv. Josipu za sretnu smrt . 143
Molitva sv. Josipu za pomoć 142
Molitva Svetcu, čije ime nosiš . . . 90
Molitva u čast Sviju Svetih 91
Molitva sv. Jeronimu 89
Molitva sv. Ćirilu i Metodiju . . . 89
Molitva sv. Bernardici 90
Molitva za blagoslov 76
Molitva za podpuno oproštenje . . 106
Najveća zapovied 40
Nemrs 33
Obred primanja u Bratovštine . . . 62
Obćenita izpovied 71
Osam blaženstva 40
Pet zapoviedi crkvenih 68
Pod obranu Tvoju 79
Podpuno oproštenje u čas smrti . . 86
Podvorba kod sv. Mise 174
Pohvale Imenu Božjemu 138

Str.

Pokajanje i dobra odluka 101
Post 33
Posvetna molitva presv. Srdcu Isusovu 129
Posveta obitelji presv. Srdcu Isusovu 80
Posveta pojedinca ili skupine Srdcu Marijinu 60
Posveta obitelji Srdcu Marijinu . . 83
Savršeno pokajanje 44
Sadam sv. Sakramenata 69
Sedam glavnih grieha 41
Slava Otcu 67
Svet, svet, svet 137
Svagdanja prikazna molitva Srdcu Marijinu 60
Sv. izpovied 100
Sv. Pričest 103
Svim Svetima 91
Šest poglavitih istina kršćanskih . . 69
Šest grieha proti Duhu Svetomu . . 42
U vrieme glada, kuge, rata, potresa litanije Svih Svetih 144
U ratnim strahotama 85
Uzdasi otajstvenom Isusu 77
Tjelesna Djela milosrda 41
Tri bogoslovske kreposti 69
Večernja molitva 65
Vjerovanje apostolsko 67
Za čistoću 143
Za hrvatski narod 88
Za duše u čistilištu 92
Za državnoga poglavara 155
Za biskupa 136
Za papu 135
Za mir 85
Za svaku potrebu 85
Za one, koji su na umoru 91
Za sve vjerne mrtve 92
Za sretnu smrt 143
Za sve kršćane 126

	Str.
Zaziv Duha Svetoga	153
Zahvalnica	154
Zdravo Kraljice	134
Zdravo Marijo	67
Zdravo tielo Isusovo	104
Zlatna krunica	75
Žrtve za grješnike	74

KAZALO PJESAMA

1. MISNE

	Str.
Gospodine Bože živi	159
Pred Božanstvom Tvojim	160
Otče nas Dobri	161
Vjerujem u Boga	161

2. ADVENTSKE

Ptičice lepo pjevaju	162
Zdravo Djevice	162
Zlatnih krila	161

3. BOŽIČNE

Kada zviezda	167
Kyrie eleison	163
Narodi nam se	163
O Betleme grade slavni	165
O pastiri, vjerni čuvari	166
Rodio se Bog i čovjek	166
Radujte se narodi	164
Spavaj Sinko	166
Sklopi blage očice	165
Svim na zemlji	163
Tri kralja jahahu	164

4. KORIZMENE

O Isuse, ja spoznajem	167
Stala Majka	167
Stala plačuć	103—122
Svaka duša	163
Tužna Majko Isusova	163

5. UZKRSNE

Str.

Gospodin danas uzkrsnu 169
Kraljice neba 169
Uzkrsnu Isus doista 163

6. SVETOTAJSTVENE

Ko noć šutiš 171
Moj Isuse 170
Odzivam se Isuse 170
O da mogu 170
Zdravo sveti Sakramente 170
Zdravo tielo Isusovo 104

7. SRDCU ISUSOVU

O Srdce Sina Božjega 171

8. MARIJANSKE

K Tebi oči podižemo 173
Ljiljane bieli 171
O Djevo blažena 172
O Marijo mila 172
Spasa nam Majko 172

9. ZAZIV DUHA SVETOGA

Dođi, Duše presveti 153

10. ZAHVALNICA

Tebe Boga hvalimo 154

Dopuštenjem Nadb. duh. stola u Zagrebu
od 22. I. 1945. br. 581

Tisak Narodne tiskare d. d., Zagreb